

DICTIONNAIRE
TURC
FRANCOIS
PERSAN
LATIN

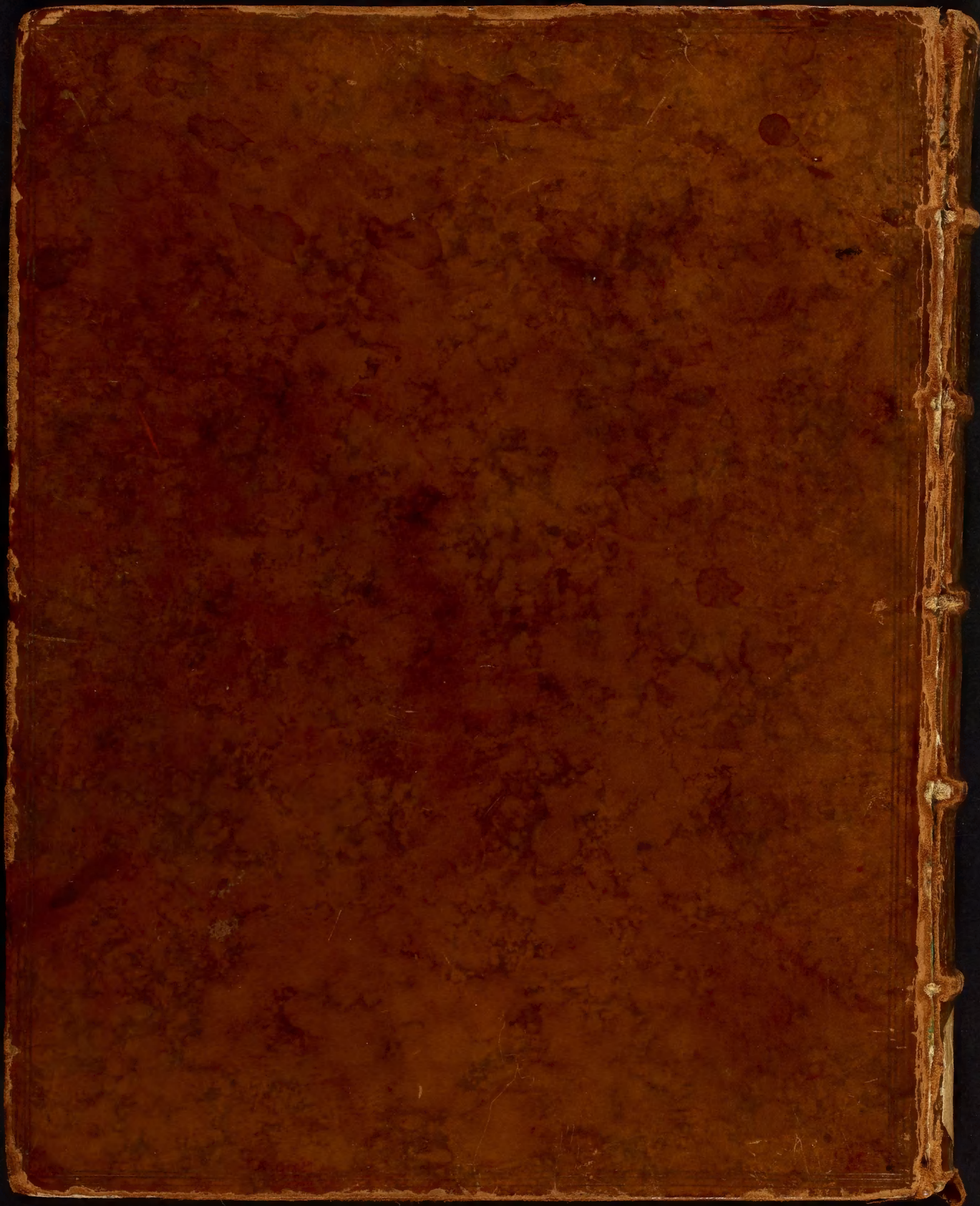
DE L'EMPEREUR

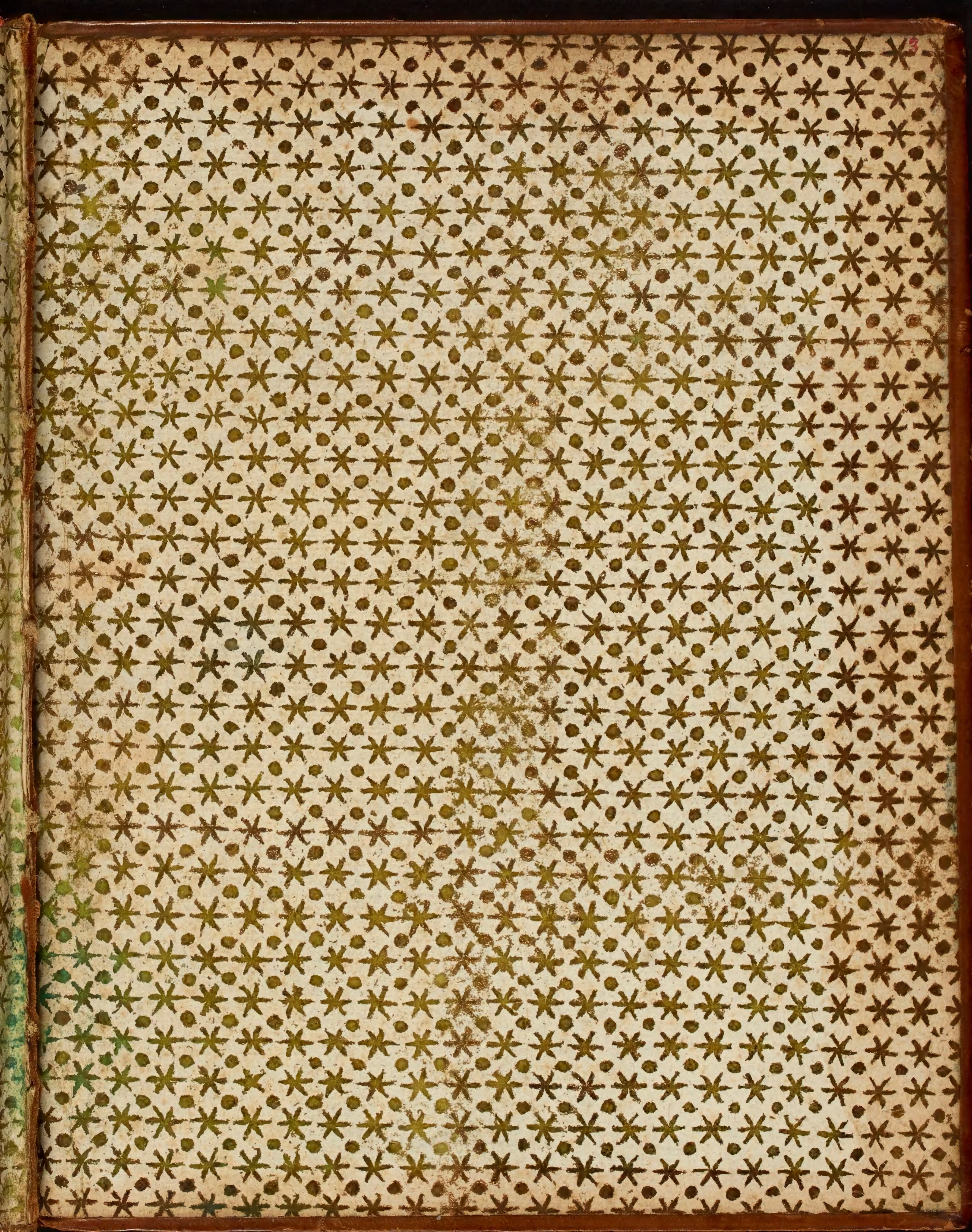
DE L'EMPEREUR

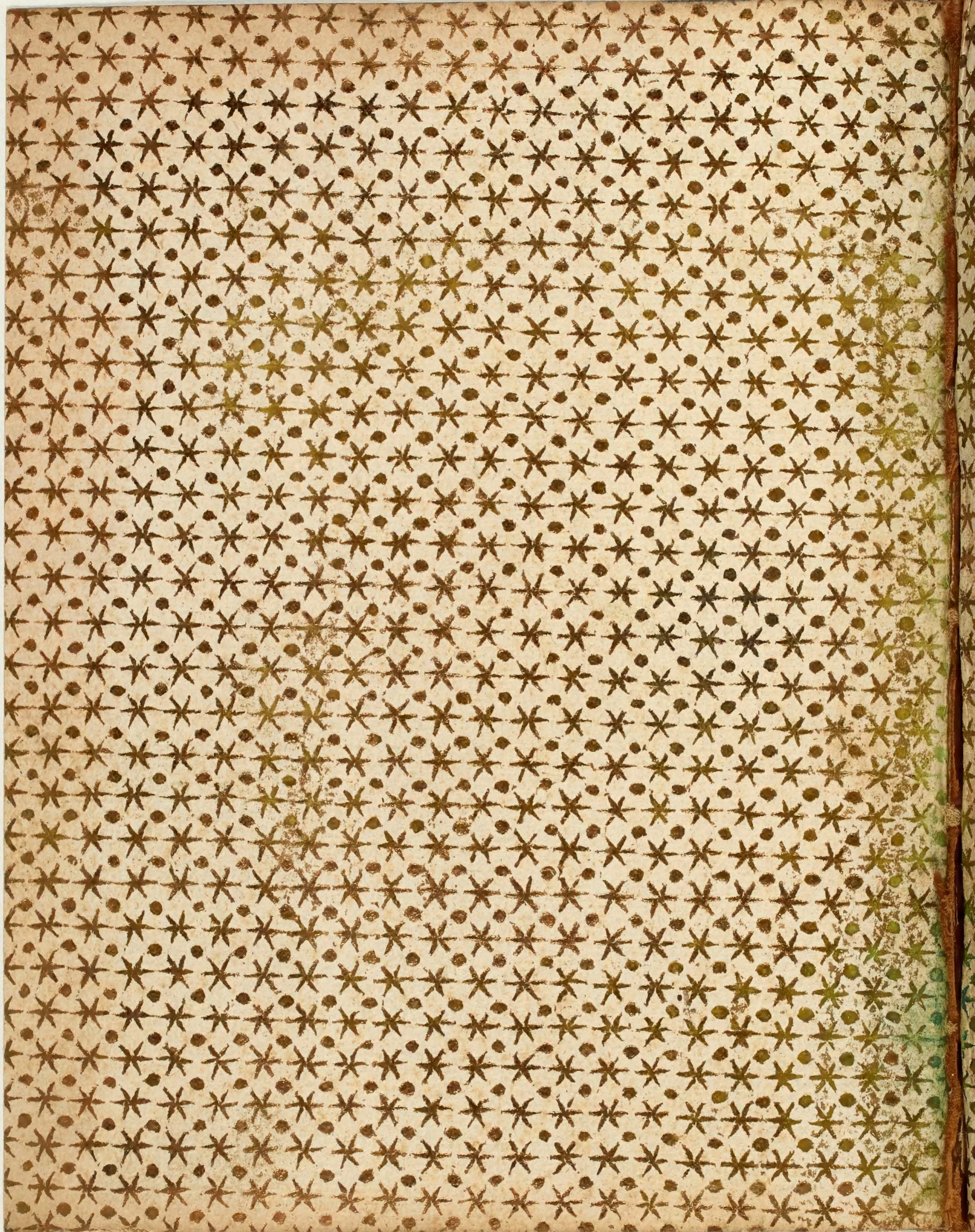
DE L'EMPEREUR

Ms

TURC

ix

Chaidy poëme Turc

avec la traduction mot a mot en Latin,

en Persan et en françois par

Anson.

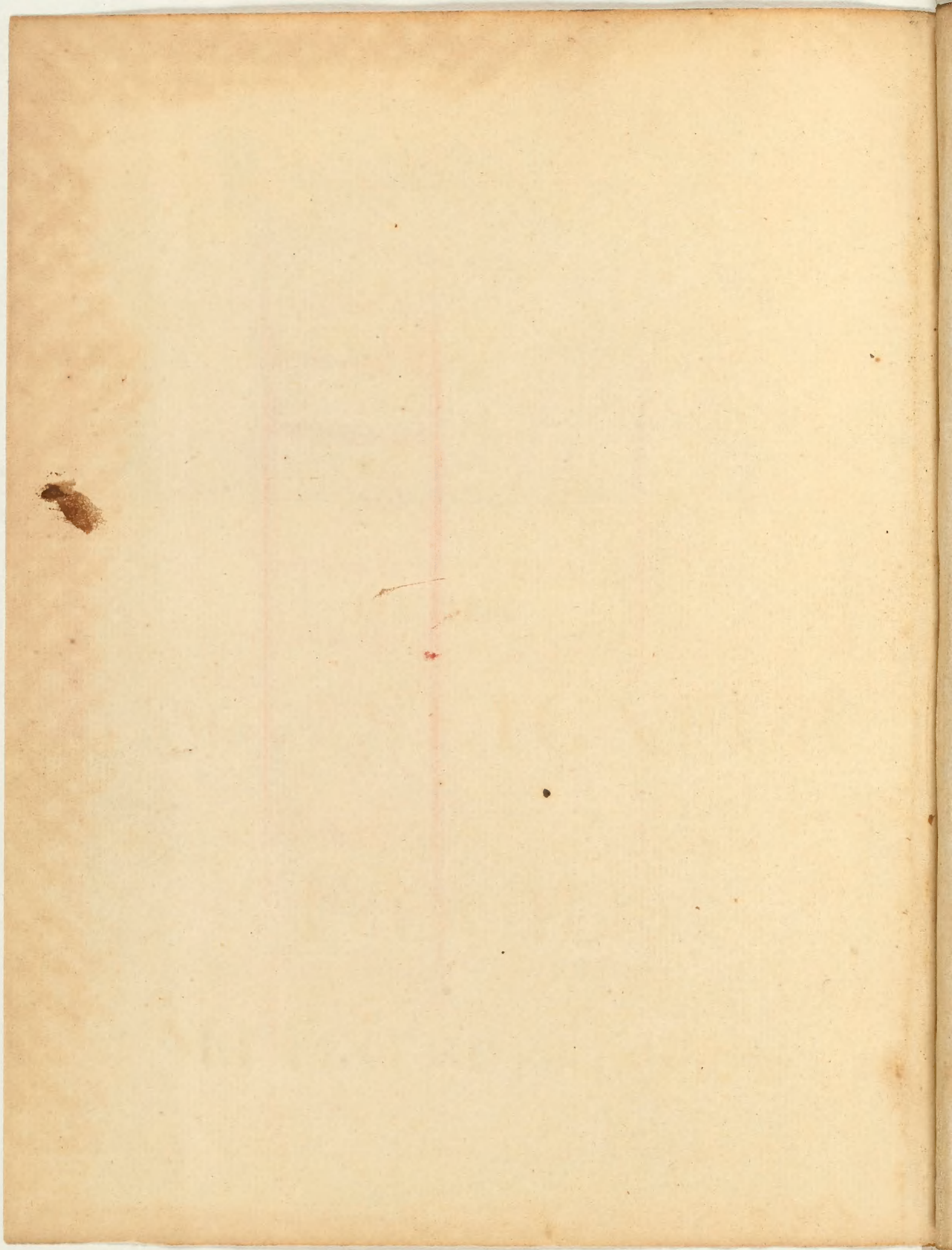
dit.

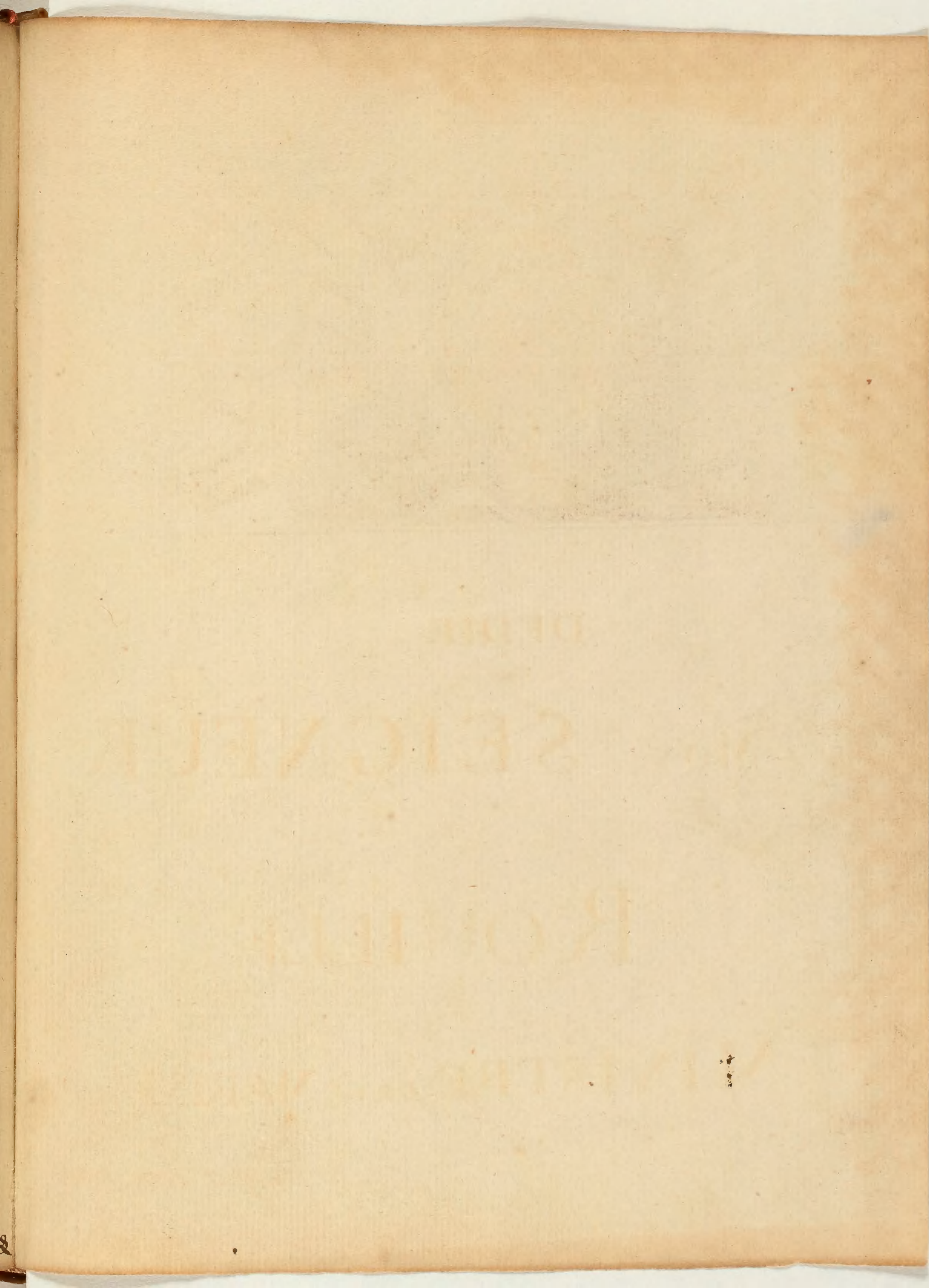
31

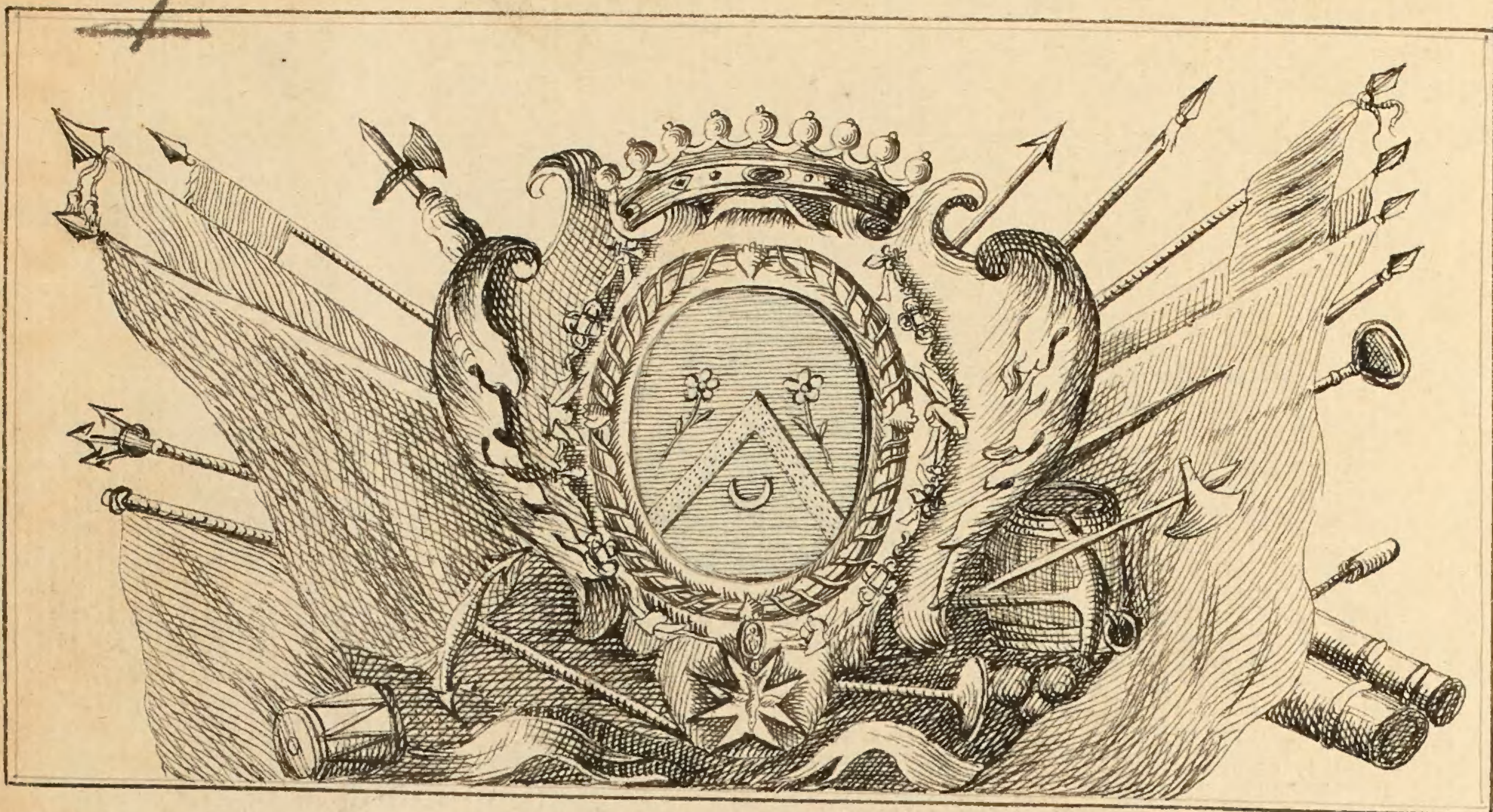
31

57

dit
dit

DEDIE
A MON SEIGNEUR
ROUILLE
MINISTRE DE LA MARINE

par son frere
humble serviteur
J.B. Adanson

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِنَامِ خَالِقِ وَحَيِّ وَتَوَّانَا
 شَاوُ حَمْدُ وَشُكْرُ بِي نَهَايَه
 اَكَاكِمِ وَاَزَايِدُ وَبُ وَاَكَايَسَاتِ
 يُوغِي كُنْ اَوَّلُ دِيْدِي وَاَمْرُ اَوَّلِي
 اَنَّا نَسْتَلِيْدُنْ اِيْتْدِي اَنْبِيَا
 صَلَاةِ تِيْلَه سَلَامِ اَوَّلُ شَهْرَه دَرَامِ
 دَخِي اَصْحَابُو الْيَنَنَه كِه بُونَلَر
 لِيْسْ اَنْدَ صُكْرَه بِلْ مَرْخُومِ وَ مَغْفُورِ
 كِه وَاَلِدِ دُرْ بُو مُحْتَاجِ وَ كَدَايَه

قَدِّ يَمُ وَاَقَا دِرُ وِيْنَا وَ دَا نَا
 سِيْپَا سُرُ مِئْتِ بِيْحَدُ وُغَايَه
 يَرْتَدِي هَمْرُ حَيَاتِي لَهْم مَحْمَاتِي
 هَمْ اِيْتْدِي قُدْرَتِيْلَه فَاكِي اَدَمِ
 خُصُوصَا كِي حَبِيْبِي مُصْطَفَايِ
 كَا نَكْلَه دِيْنِ اِيْسْلَامِ اَوَّلْدِي قَائِمِ
 اَنَّا شَرْعِيْنَه اَوَّلْدِي لَر مُسَحَرِ
 خُودَايِ اَوَّلْ كَلَامِ لَاتِيْلَه مَشْهُورِ
 اَوَّلَه رُوْحِيْنَه رُحْمَتِي بِي نَهِيْدِ

دخی معصوم کن جہد یدلہ قرآن
اقیدم اولاً تحفہ حسای
دخی منظوم اوقندی چق لغاتی
شور سماع اولدیم لغت علیندہ مافی
کدادہ سالہ اولدقدہ حدایی
تکاکہ اولدی لغت علی مسخر
خصوصاً علم ربانی کہ سلطان
کتاب مشنویکم قوت جاندر
بکا کشف اولدی بے تعلیم استاد
یقین بلد مکہ بر نورستہ معصوم
بکا هر علم اولور البتہ آسان
خدا شاد ایلسون روحن حسامہ
کتوری نظیہ بونجہ در مکنون
جیرانده یقندی بر شمع سوز

۲
اوقتمشیدی اوغتلر باکہ منظوم
معطر اولدی انکله جان مشای
اچردی طبعہ آب حیات
لوغت کیم بلیسم اولیدی نادر
ادب رحلت قندی دار فنا
نہ علمہ بشاسم اولدی میسر
جلال الدین دیشیدر مغروران
صنیاع نور چشم عاشقاندر
انکله ایدرم عشاقہ ارشاد
لغت اوقیہ وزنیله منظوم
اولور عالمده بر مرد سخندان
ورہ جنتده اعلا سین مقام
سلیم و شوخ ورنک امیر مود
سویمنر حشر دیک نفعین کورور

حدیشتی بویوردی فخر عالم
که اولاد ایمان خیراته سابع
دلارمکم یزیم بر خوشجه نامه
که بوندن دخی اوله چوقواید
شکر دَن کونه کونه پیشه خلوا
فرین اولسه بر محبوب زینبا
ورز مهر ناک اکابر دوردلوزینت
نه دکلو وارسه آنده چو آهر
قوردم آنلری که استعمالی یوقدرد
کتوردیم مشویدن چق غریب
اولن بحر آنده وازدرد بونده اما
بوق آنده دخی قطعه اولد قیچه آفر
تخام اولد قیچه هر بر قطعه موزون

بو معنای که اولد در خیر آدم
اذا الرخا لقی اندک انتفاعی
نظیره اوله اول تحفه حسامه
نجه نفع اید لر اندن زواید
اولور بر ذوق هر بیر نده تنها
کیب انواع الوانیکه دیبا
کلور عشاقه دوردلور لو حالت
کتوردیم بونده الا کو اوله نادر
ولی اولمیان آنده بونده چوقدرد
که اوله مولویلر بو کر داغی
دخی واز بونده نجه بحر رعنا
کتوردیم بحرخی ایچینده بیر
بزدیم آنده بیر بیت هایون

که اوله فارسی بر مصرعی هم
که تورکی فارسیه اوله مقابل
بورسعه ایلدم اول بیت ترتیب
چو الطاف خدا کسردی اتمام
لدا کیم شاهدی مولویسم
بحمد لله که مرد مفوی یسه
مرادم بو بو تحفه بوله شهرت
ادکرفریله اوزان حاصل
زهی عزت زهی دولت سعادت
ولیکن تورقلم بر جا هل دون
ادمزوزنیله تقطیع تفهیم
دکیک اولکرده بوموزون کهای
یقین بلد مرکه بر او غانچو اول

3
بری ترکی اوله نه پیش و نه کم
بلوراهلی که اولور بونظم مشکل
که بیله مبتدی احوال ترکیب
دردم بند اخی تحفه عشا هدی نا
دیاد منشاده مفوی سیم
که غواص بچار مشوی سیم
کله اوزانیله اطفاله قدوت
اولا لر علم مولانا یه قابل
آنک کاندده اولای بوعلیه لیاقت
که آنک اولمیه کزطبع موزون
ایده جهلیله هر مقصومه تعلیم
حرب ایده بونظم مستطابی
شه او قویه شعر نای موزون مهمل

اُولُو رَطْبِی رُکِیَی وُسُسْتُ وَمَغْبُوتُ
مَکْرِ بِرَحَاقِ اسْتَادِ کَامِلُ
کَلُورُ وَزَنَهَ وَلِی بُولَمَز سِلَاسْتُ
قُوسُکْ اَکْرِیْلَهَ بِرِ تَاذَه نِهَالِی
یَه یِیْکِ بِر دَاغَه کِم اُولَه اُولُ خَاکْ
خُکْ اَقَر اَیْلَسُون اُول جَاهِلِ کِم
اَکَالِک اُولَدِی مَبْظُوم مَقْدُورُ
خَرَاب اِعْتِشِد دُخْفَه حُسَامِی
بَنَم بُو خَفَه ی سَن صَقْلَه یَارَبْ
نَصِیب اِئْمَه بُونِی دَهْر سَقْمِیَه
مَفَاعِیلُن مَفَاعِیلُن فَعُولُن
کِم اِتْسَه شَاهِدِی خِیر لَه یَا دُ

قَلُورُ مَحْرُوم اُولِیْمَز دِخِی مَوَزُونُ
اِنِی جَهْمِیدِیْلَه اَیْدَه وَزَنَه قَابِلُ
قَالُورُ طَبْعِنْدَه اَلْبِتْ بُرْد کَالَتْ
بُیُوسَه طَغْرِ لُزْمِی اَکْلَه شَالِی
قُویَاسِن بُولِی یُوسَاک اَیْدِی پَاکْ
اَقِیدُر نَظْمِ کَر اُولُوب مُعَلِمُ
چُوتَعْلِیم اِئْمَاکْ اِیْسَر بَارِی مُنْسَرُ
نِچَه کُر طَبْع نَامُوزُون عَامِی
شُولُر دَن کَاوُلْمِیَه طَبْعِی مُهْدَبْ
نَصِیب اِیْت زَهْرِیَاک مُشَقْمَه
دُرُش جَانِ پِدَر عِلْمَه دُون وُلُونُ
اَلِی عَالْمَه یَارَب اَیْلَه دِلِشَادُ

Vœux - - - - - ثنا
 En - - - - - و
 Louanges - - - - - حمد
 En - - - - - و
 grace - - - - - شکر
 sans - - - - - بی
 fin - - - - - نہایہ
 priere - - - - - سپاس
 En - - - - - و
 faveur - - - - - مہمت
 les vivans - - - - - حیاتی
 e Lumi - - - - - ہم
 les morts - - - - - محاتی

e Lumen - - - - - بنام
 Createur - - - - - خالق
 En - - - - - و
 VIVANT - - - - - حی
 En - - - - - و
 foris - - - - - توانا
 Ancien - - - - - قدیم
 En - - - - - و
 puissant - - - - - قادر
 En - - - - - و
 qui voit - - - - - بیا
 En - - - - - و
 intelligent - - - - - داننا
 sans - - - - - بی
 e l'ombre - - - - - حہد
 En - - - - - و

یوغینکن *ne tant par*

اول *soit*

دیدى *il a dit*

و ابر اولدى *ils ont dit*

عالم *le monde*

هم *aussi*

ایتدى *il a fait*

قدرت *puissance*

اندنصر *apres cela*

بل *Sachez*

مرحوم *le defunt*

مغفور *a qui Dieu*
faise misericorde

غایه *fin*

الا *a celui*

کم *qui*

و ارایدوب *existent*

بو *cette*

کائناتی *creature*

یرل تدى *il a cree*

هم *aussi*

قائم *stable*

دای *encore*

اصحاب *leurs associés*

و *Et*

که - - - - - que
 والد - - - - - pere
 در - - - - - sur
 بو - - - - - ce
 محتاج - - - - - indigent
 کدیه - - - - - au pauvre
 اوله - - - - - soit
 اغتار - - - - - leur livre
 مکار - - - - - au roy
 منظوم - - - - - Poétique
 اقدم - - - - - j'ai lû
 اولاً - - - - - premierment

الینه a la famille
 که - - - - - qui
 بونتر - - - - - ceux cy
 شرعینه - - - - - a la loy
 Divine
 اولدیلر - - - - - Souverain
 مسخر - - - - - martyres
 پس - - - - - ensuite
 روجینه - - - - - a son soufle
 رحمت - - - - - misericorde
 بی - - - - - sans
 نیهایه - - - - - fin
 دخی - - - - - encore

تخته -- *des d'œuvre*

خسای -- *le ciuitier*

معطر -- *odoriferant*

اولدی -- *il est devenu*

انالله -- *avec luy*

جان -- *l'ame*

لفت -- *livre*

علمنه -- *dans la science*

ماهر -- *scavant*

کم -- *que*

لمسم -- *je ne sçusse*

اولیدی -- *il est né*

نادر -- *rare*

کدراره -- *le*

معصوم -- *petit enfant*

ایکن -- *etant*

جهد -- *peine, difficulté*

ایله -- *avec*

مرحوم -- *le defunt*

اوقتشدی -- *il a fait*

lire --

مشای -- *quien*

دی -- *en cor*

منظوم -- *arrangé*

اوقتدی -- *il a fait lire*

یوق -- *beaucoup*

لغاتی -- *livre*

ایچردی -- *il a fait boire*

طبعیه -- *amour tempera*

اب -- *ment leau*

6
age, an. - - - ساله

Dieu - - - - - خدای

fais au - - - - - ایدوب

je commence - - - - - پشله سم

il a este - - - - - اولدی

facile - - - - - میسر

principalement - - - - - خصوصاً

l'ancienne - - - - - علم

divine - - - - - ربانی

que - - - - - که

empereur - - - - - سلطان

la gloire - - - - - جلال

la foy - - - - - الدین

il a dit - - - - - دیشد

la cervelle - - - - - مغز

de la vie - - - - - حیاتی

de cette - - - - - شور سمه
maniere

je suis devenu - - - - - اولدم

abandon - - - - - مرحلت

il a laisse - - - - - قودی

le monde - - - - - داری

passage - - - - - فنیای

amoy - - - - - بکا

que - - - - - که

il en devenu - - - - - اولدی

livre - - - - - لغت

science - - - - - علمی

conquis; - - - - - مسخر

qu'elle - - - - - نه

a la science - - - - - علمه

certains	یقین
J'ai seu	بلدم
que	که
un	بر
plante nouvelle	نورسته
nourisson	معصوم
petit enfant	لغفل
le livrer	اوقیه
en lisant	وزن
cadence de vers	ایله
avec	منظوم
ouvrage de poésie	الکا
à lui	هر
Toutte	علم
Science	اولو
Sera	البتده
enfin	اسان
facile	

L'Alcoran	قرآن
Livre	کتاب
vera, poésie	مثنوی
Qui	کم
splendeur	ضیاء
Lumière	نور
L'œil	چشم
Les amants	عاشقان
Se	دیر
à moy	بگذا
découvert,	کشف
il en devenu	اولدی
en doctrine docte	تعلیم
Maître	استاد
avec lui	انگله
aux amoureux	غشاقه
direction,	ارشاد

peuple
arrangé

در
مکنون

poli
du beau clare

سلیس
شوخی

Le
couleur cha
ngante

و

د فکامینز

و

Dans le monde

جهانده

il a allum

یقدی

une
lampe

بر

شمع

pleine de lumière

منورتر

elle ne se teint

سویقش

jusqu'au

حشره دك

travail

نفعن

L'enverneras

اولور

Dans le monde

علمده

un

بر

homme

مرد

Eloquent

سخنرندان

Dieu

حدا

joyeux

ساد

Fait

ایلیه

son ame

دوحن

du glaive

حسامك

tranchant

ویره

Donne

Dans le paradis

جنتده

la plus élevée

اعلا سن

des places

مقامك

il a apporté

کتوردی

à la poésie

نظمه

tant, autant

بوتنه

le peuple	خلق
de la	اندک
profil	ایستغای
j'ai désiré	دلادم
que	کیم
je crinsse	یزم
un	بر
fort. bon	خوشچه
livre	نامه
le meilleur	نظیر
sera.	اوله
Qu	اول
chef d'œuvre	تحفه
sa. bon	حسامه
chaud	که
que	بوئندن
de danger	

il a voulu	کورر لر
Quas l'histoire	حدیثنده
il a ordonné	بویوردی
la gloire	فخر
le monde	عام
cette	بو
d'ignification	مصنای
que	که
cette	اول
est.	در
le Dieu	خیر
l'homme	ادم
que	که
soit	اولا
toujours	دایما
au lieu	حیراته
intéressé	سای
sonne	ایده لر

8

<i>bon</i>	بر تن
<i>de purer</i>	تنها
<i>de</i>	مزین
<i>de</i>	اولسه
<i>de</i>	بر
<i>de</i>	محبوب
<i>de</i>	دنیا
<i>de</i>	کیوب
<i>de</i>	ابواع
<i>de</i>	الوان
<i>de</i>	ایله
<i>de</i>	دیبیا
<i>de</i>	دیرو
<i>de</i>	هر
<i>de</i>	دنك
<i>de</i>	اگا
<i>de</i>	بر
<i>de</i>	دورلو
<i>de</i>	زینت
<i>de</i>	کلور

<i>de</i>	دای
<i>de</i>	اولا
<i>de</i>	چوق
<i>de</i>	فوايد
<i>de</i>	چخه
<i>de</i>	نفع
<i>de</i>	ایده کس
<i>de</i>	اندن
<i>de</i>	زوايد
<i>de</i>	شکر دن
<i>de</i>	گونه گونه
<i>de</i>	یشسه
<i>de</i>	حلوا
<i>de</i>	اولور
<i>de</i>	مر
<i>de</i>	زوك
<i>de</i>	هر

بوقدر - *il n'y a point*
 ولی - *si ce peut être*
 اولماین - *n'étant pas*
 ابرین - *ici*
 چوقدر - *beau coup il*
 کتوردم - *j'ai apporté*
 مثنویدن - *de la versie*
 چوق - *beau coup*
 غرایب - *choses nouvelles*
 که - *que*
 اوله - *soit*
 مولویلم - *tenir une telle*
 بوکا - *a celui là*
 داغب - *deux fois*
 اولن - *étant*
 بحر - *au point*

عشاقه - *de toutte sorte*
 درلودرلو - *état*
 حالب - *de quelle*
 ندکلو - *façon*
 وارایسه - *qu'il y ait*
 اند - *la*
 جواهر - *perles*
 کتوردم - *j'ai apporté*
 بوند - *en*
 الا - *mon*
 که - *qui se*
 اوله - *est*
 نادر - *rare*
 قودم - *par place*
 انلری - *ceux*
 که - *que*
 استعمالی - *utile*

آخر - - - - -
 کتوردم - - - - -
 بحر بی - - - - -
 ایچنده - - - - -
 انده - - - - -
 جواهر - - - - -
 کتوردم - - - - -
 بوند - - - - -
 الا - - - - -
 که - - - - -
 اوله - - - - -
 بربر - - - - -
 تمام - - - - -
 اولد قچه - - - - -
 هر - - - - -

انده - - - - -
 وارد - - - - -
 بوند - - - - -
 اما - - - - -
 دی - - - - -
 وار - - - - -
 بوند - - - - -
 نیچه - - - - -
 بحر - - - - -
 دعنا - - - - -
 یوغ - - - - -
 انده - - - - -
 دانی - - - - -
 قطع - - - - -
 اولد قچه - - - - -
 آخر - - - - -

le turc --- فارسیه

e du Persan --- اولاد

scit --- اولاد

Oppose vis à vis --- مقابل

il se dit --- بلور

le mur --- اهلی

capot --- که

que --- اولور

sera --- بو نظم

arrangement ---

difficile --- مشکل

Et cette phrase --- بور سده

jay fait --- ایلدح

ce --- اول

un distic de deux --- بیت

vers --- ترتیب

Parti d'un ---

à --- بر

à un morceau --- قطعه

Calme --- موزون

Je crains --- یزدردم

La --- اندک

à --- بر

à --- بیت

à --- هما یون

qui --- که

sur --- اوله

à --- نه

à --- پیش

à --- که

qui --- ترکی

Jesuis - - - - - یم

province, pair - - - - - دیار

Docteur - - - - - مغلوی

Du poete - - - - - مستشاره

unite chi - - - - - یم

Jesuis - - - - - یم

mon intention - - - - - مرادم

ce - - - - - بر

que - - - - - که

Chef d'oeuvre - - - - - تحفه

qu'il trouve - - - - - بوله

pompe, renom - - - - - شهرت

reputation - - - - - شهرت

Les caennais - - - - - اوزان

avec - - - - - ایله

aux enfans - - - - - اطخاله

force, puissant - - - - - قدرت

ils font - - - - - اده لک

Persan - - - - - فرس

avec - - - - - ایله

que - - - - - که

ilsache - - - - - بیله

un commencement - - - - - مبتدی

Letra - - - - - احوالی

l'ordre, arrear - - - - - ترکیب

gemen - - - - - چو

Orat - - - - - چو

Leur graces - - - - - الطاف

Dieu - - - - - خدا

à montre - - - - - گویشی دی

parfait, accom - - - - - اتمام

plissement - - - - - اتمام

J'ai dit - - - - - ددم

à moy - - - - - بن

Encore - - - - - داعی

chef d'oeuvre - - - - - تحفه

Chabidy - - - - - شاهدی

à vous - - - - - نام

le pauvre - - - - - کداکم

Chabidy - - - - - شاهدی

Docteur en - - - - - مولوی

Dignité *exel* لیاقت
 leue dans un an
 Cependant وليکين
 j'apprehende مورد قرم
 un - - - - -
 jaunissant جانا هل
 outre proche, دون
 mettre en œuvre
 qui - - - - - که
 De lui - - - - - انک
 ne soit point اوليه
 De traversa - - - - - کثر
 temperamen طبع
 L'ordre, pese موزون
 il ne fasse pas ایدہ مز
 la mesure وزن
 avec - - - - - ایلہ
 cesu d'un ver تقطیعی
 intelligence تفہیم
 fasse - - - - - ایدہ

Let cadencer -- اوزانی
 Le produit -- حاصل
 ils soient -- اولالہ
 La science -- علم
 à nos maîtres مولانا یہ
 capable, pos -- قابل
 sible
 ô marque -- ذہی
 d'admiration
 Gloire -- عزت
 ô! -- ذہی
 bonheur -- وولت
 felicité -- سعادت
 de lui -- انک
 qui -- کہ
 la -- اندہ
 chie -- اولالہ
 la -- سو
 à la science -- علمہ

11
Su --- بر

Petit garçon --- او غلبه

D'abord, premier --- اوّل

En lisant --- اقيه

Les vers, ou prose --- سغری

saute cadence --- ناموزون

Et --- و

Sans attention --- مهمل

il sera --- اولور

le temperament --- طبعی

faible --- دکیک

impuissant --- سست

Defaillant --- مغبون

Le pour un de son --- قلوب

il restera prisonnier --- محروم

il ne deviendra --- اولیماز

encore --- داخی

Ignorance --- جهل

Avec --- ایله

Tous --- هر

Leanfun --- معصومه

Docteur --- تعلیم

Force, tendre, fin --- دکیک

qu'il apprendra --- او کرده

Et --- بو

arrange --- موزون

le livre --- کتابی

Destruction --- حراب

il fasse --- اید

Qu'il --- او

gentil --- مستطابی

certains --- یقین

je ne --- بل کل

que --- که

Elegance سلاست
il restera قلوب
Dans son naturel طبعه
Enfin البت
un = une هر
une foiblesse ركاكت
Si tu me قوسك
Detravers الكريه
Qu, une هر
jeune قازه
Pante, نهای
En croissant بویوسه
Se redressera telle طوغریلوی می
Comprend الکله
le proverbe متالی
Ou یه

Cadence موزون
ou, si مکر
Qu بر
Docte, fin خازف
e Maître استاد
Parfait کامل
Luy انی
force جهد
e avec ایله
seura ایله
e à la cadence وزنه
Capable قابل
il viendra کلور
e à la cadence وزنه
Cependant ولی
il ne trouvera بولمز

<i>Sera lire</i>	اوقیدر
<i>e Ma poésie</i>	تظمی
<i>De trouvera</i>	کثر
<i>Etant</i>	اولوب
<i>Parmaitre qui</i>	موعلم
<i>Enseigne</i>	اٹا
<i>A lui</i>	کم
<i>Qui</i>	اوالمدی
<i>e N'a par été</i>	منظوم
<i>Ca deuce en</i>	مقدور
<i>Mesure</i>	چو
<i>e Autant qu'il</i>	تعلیم
<i>est possible</i>	اتمک
<i>Ors, pour</i>	استر
<i>Doucement</i>	باری
<i>faire</i>	مشتون
<i>Veut</i>	
<i>Dieu, Seigneur =</i>	
<i>= au moins</i>	
<i>mis en prose</i>	

<i>Neuf</i>	یکنی
<i>Aurpo</i>	بردغه
<i>Qui</i>	کم
<i>Soit</i>	اوله
<i>Celui</i>	اول
<i>De terre</i>	خاک
<i>Si tu met</i>	قویاسن
<i>Deuxime</i>	بولی
<i>Laver</i>	یومق
<i>Sera til</i>	ایده می
<i>e Veil, propre</i>	پاک
<i>Dieu</i>	خدا
<i>opuntion</i>	قهر
<i>Fasse</i>	ایلسون
<i>Celui</i>	اول
<i>Ignorant</i>	جاهلی
<i>Qui</i>	کم

Le naturel	طبعی
Droit, sincere	مستقیم
L'esper. destin	نصیب
ne fait part	ایتمه
Ce cy	بوی
Jugement	ذهن
vitieux	سقیمه
Destin, portien	نصیب
fais	ایست
intelligence	ذهن
Propre,	یالک
Puident, fidele	مستقیمه
efforce toy	دوش
eune	جان
Pere	پدر
travaille	درش
a la science	علمه
e Voblesse	دُون

Detruit,	خراب
Il a fait	اتمشد
Chef d'œuvre	تحفه
glaiue treuchant	حسامی
Beaucoup	بچه
De traver	کثر
e naturel	طبع
sans mesure	ناموردن
Le	و
e Aveugle	عادی
e Non	بنم
Ce	بو
e Non chef d'œuvre	تحفه ی
Toy	سن
O	یا
Seigneur	رب
De ceux ci	شولردن
qui	که
e Ne soit pas	اولیه

Mention

یاد

Semblable

کون

Deux

ایکی

Qui

کم

Dans le monde

عالمده

Sera

اتسه

O Seigneur

یارب

Chaidi شاهی پی

nom de l'auteur

avec

ایله

Bien

حیر

Cœur joyeux.

دلشاد

Avec

ایله

* PREFACE *

u nom du Createur, vivifiant, tout
 Puissant, ancien, fort, qui voit tout
 et qui comprend tout. veux louer et
 grâces sans fin, Prières, faveurs, et
 Benediction sans nombre, à celui qui a
 Toujours existé à cet Etre Suprême, qui
 a créé la vie, et la mort; qui d'une seule
 parole, a tiré, le monde du néant.

E Siu, Dixit, Et factus est
 e Mundus

Qui par Sa toute Puissance a créé l'hoīne
d'un morceau de terre; et cest de ce meime
homme formé par la main du seigneur
que sont sortis, tous les prophetes et
particulierement notre cheri Mustapha
Prieres et saluts Soient rendus a ce roy
des Prophetes, par qui la foy des vrai
Croyans a esté établie. Louangez aussi
a ses dignes associéz, et a tous ceux
de sa posterité qui se sont sacrifiéz
pour la vraie foy. vous scaurez
que de fūm mon pere, a qui Dieu avoit
accordé les lumieres necessaires, pour
se rendre celebre parmi les scavantz
et auquel Dieu fasse paix et miseric^{orde}
a pris la peine de me faire lire dans
ma jeunesse toutes sortes de livres de

14
Poesie: j'ai lu d'abord le chef d'œuvre
intitulé le glaive tranchant de l'é
loquence; la lecture de ce livre se répandit
Dans mon esprit toutes les odeurs de la
Connoissance des belles lettres. mon pere
me fit ensuite lire plusieurs autres livres
de Poésie et par cette lecture ou il me
faisoit observer exactement la mesure,
et la cadence des vers il abrégea mon
esprit de l'au divine de la science la
plus parfaite; ce fut enfin par ce voie
la plus certaine que j'eus devenu expert
dans la connoissance des livres et il y en
avoit très peu que je ne compris, très parf
aitement. mon pere dans un âge très
avancé se tenant résigné à la volonté de
Dieu, abandonna cette vie passagère
sans être touché des approches de la

Mais si te doutable aux autres hommes
me trouvant pour lors très avancé dans la
littérature dont j'avois surmonté une
partie des difficultés; j'eus en peu de temps
des progrès incroyables, réussissant dans
tout ce que j'entreprendois de plus difficile
dans la littérature et surtout dans celui
de la théologie; science à laquelle Djelale
ddin, a parfaitement bien donné le nom
de cervelle de l'alcoran voyant que j'étois
parvenu au degré de science où je me suis
aperçu qu'il étoit nécessaire de composer
un livre en vers qui pût servir de guide
à ceux qui voudroient se donner à la
littérature et mon propre exemple m'a
appris avec certitude qu'il étoit ^{ce} nécessaire
que les jeunes étudiants commençassent
par lire la poésie. le maître ayant

soing de leur faire lire avec la cadence
et la mesure observée dans les vers cest
le vrai moyen de leur procurer la facilité
d'acquiescer les sciences de n'en faire des
hommes sçavants et qui feront
l'admiration des gens lettrés que
Dieu accorde la félicité éternelle à celui
qui m'a si bien conduit dans le chemin des
sciences et que sa majesté supreme le place
à un des plus hauts degrés du Paradis
cest luy qui a apporté toute la légance
qui se trouve dans les livres poetiques
qui sont ornés de si belles figures d'antousiers
mes et de si charmantes variétés cest luy
qui a produit dans le monde cette lumière
de science qui ne s'éteindra qu'au jour du
jugement et dont on retirera beaucoup

de profil : sans luy qui auroit pu ^{oser} compo-
si elegamment les histoires des roys, et les
actions des grands hommes. son invention
est la gloire du monde et le soutien
des faits heroiques; en fin il a toujours
travaillé pour le bien et l'utilité du
publique j'ai désiré a son imitation de
composer en vers un joly livre, d'où l'on
pût tirer beaucoup d'utilité, pour enten-^{re}
toutes sortes d'ouvrages et je me suis
flatte qu'il seroit tres utile je me suis
imaginé par rapport a la verité des deux
langues dont il est composé que je pourrois
le comparer a un gateau composé de dif-
ferentes sucreries, ou le goût d'un chacun
se trouve satisfait je le compare aussi a
une belle personne qui paré, de beaux

15
habiter dont les couleurs sont variées et
leur donne à chacun en particulier un
nouveau lustre paroissant enfin à tous
ceux qui l'admirent sous une nouvelle
forme de beauté et un nouveau brillant
de charmes de même qu'il se trouve dans
l'ouvrage que j'ai pris pour model, des choses
tres précieuses, l'on en trouvera aussi dans ce
luy ci de tres rares et tres curieuses j'ay
inséré dans ce livre des expressions dont
l'usage avoit été ignoré jusqu'à present
et qui par consequent n'ont point été
usitées dans l'autre je me suis servi sur tout
de termes poetiques et étrangers à la
poésie ancienne et qui sont propres à
veiller la curiosité de nos poëtes l'on
trouve dans cet ouvrage, non seulement

des vers tels qu'on en voit ordinairement mais
encore et beaucoup d'autres singuliers par
leur genre et leur stil; leur rime aussi
plus variées que dans l'ouvrage dont j'ai fait
mention ci dessus j'ai inséré à la fin de chaque
chapitre une sentence réduite dans un distic
composé de deux vers dont l'un est en langue
turque et l'autre en langue persienne et qui
ont tous deux la même rime et la même
quantité, ce qui de la veue des arabs est
d'une grande difficulté j'ai observé cette conduite
dans cet ouvrage, afin d'apprendre aux
commencans la vraie manière de bien lire
et composer des vers Dieu m'ayant fait
la grace de finir mon ouvrage je l'ai
intitulé Chaidy j'en ai point d'autre état
que celui d'un pauvre derviche de ^{la} compagnie
des merlevis jésuis du pays de ce sarran

philosophe muntechi je rends grace au
 tres haut de m'avoir fait scavoir surtout
 de m'avoir donné l'art poétique mon itent^{on}
 en composant ce livre qui est un chef d'œuv^{re}
 n'a été autre que de tâcher d'attirer sur luy
 l'approbation du publique et de procurer
 aux jeunes étudiants la faculté bien
 lire et composer tous les ouvrages de
 poésie et de devenir scavans dans la con-
 naissance de la langue Persienne con-
 naissance nécessaire pour bien entendre
 les bons auteurs soit en vers soit en prose
 et pour qu'ils puissent enfin parvenir
 à entendre les passages du saint alcoran
 ô quel bonheur ô quelle félicité pour ce
 luy qui peut acquiescer cette science Divine

ma seule apprehension est que mon livre
ne tombe entre les mains de quelque ignorant
qui de pourvu de la connoissance de la poesie
et de la delicatesse de la mesure ne soit pas
capable de bien expliquer mon ouvrage
et dirige mal les enfants qu'il entrepren
dra d'instruire en ne leur faisant pas
observer la mesure des vers j'assure que
non seulement il en fera des ignorants
mais même gâtera pour toujours les
bonnes dispositions qui pourroient se trouver
en eux : on doit etre assuré que si on fait
lire la poesie a un jeune enfant sans
luy faire secourir les vers il luy restera
toujours des mauvaises impressions ; que
le plus habile maitre ne pourra corriger

18
par la suite ou si par hasard il les corrigeroit
se ne seroit qu'avec beaucoup de difficulté
et si encore je soutiens que ~~L~~ecolier resteroit^t
toujours foible en chance tant si vous lais-
sés couber un jeune arbre pour le voir
le redresser lorsqu'il sera grand de mêmes
si vous l'issés croupir de luxure dans un pot
de terre vous aures beau le rincer il vous
sera impossible de le de crasser compris
bien ces deux proverbes que Dieu punira
= se l'ignorant qui voudra s'ingérer
d'instruire la jeunesse, et qui ne sera pas
assez habile pour faire observer à son
ecolier la force de la poésie. ainsi qui-
= con que ne se trouvera pas capable d'ensei-
= gner ce genre d'érudition doit se tenir dans
les bornes de la prose. préservés ô seigneur

mon chef d'œuvre de tomber entre les mains
de pareils ignorans faites moy la grace que
pareil malheur ne luy arrive et daignés
me faire la faveur qu'il ne soit lû que par
des sçavans pourvus d'intelligence et de
bon sens. cest en appliquant a la science
qu'on honore la memoire de mon pere.
recompensés seigneur dans ce monde et
dans l'autre ceux qui rendront justice

Cet ouvrage -

قطعة الأولى

تکرینک ایدر ایزد ویزدان حدا
داهی بز داک او لویول کو شترچی دهنا
همدنی پیغمبر اول کمزیره مققدن خیر

بای توانگر دزدیو خسله دیر لر کدا ع
لب طودق ورخ یق چشم کوز وروی یوز
کریکه مرگان مشه دستا ایاق اولدی پایی
کوش قولقدوشش او مر موش صحن هوش اوص
دودوشن بودایدی زودتر وودچا ع
گارد بچق ارداون دم نریگان دیمش
پینه سکوزه کیش تیرو گمان اوقویا ع
حور کنش ویر زمین ژاله چه کوک آسمان
یغمه باران دیکل لبر بولت مساه آ
گاوا و کوز استر قتر حرا شک اشتر دوه
اسب ات و ماد یان قشر غوهم کتره طبا ع

فَاعْلَمْ سِرَّ بَرَعْبَثِ نَسْنَهْ يَهْ بِيَهْرَهْ دِي

همدخی بهوره سوز سويلی ژاژحای

ناقر و طنبور در رچنگله ششتارباب

اقلغ و بربط قوپن دمردو رک دف و نای

بوسوز می از برایت کو کالکک اچ پاسی

این سحر میاد کن ژتک دلت می زدای

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

کمر بو گای او قور علم اولور اکاقولای

Latin	Persian	Frāçois	Turc
Deus	ایزدیزدان حدی	Dieu	تکری
e Magnus	بزرگ	Grand	اولو
Dux itineris	رهضای	Conducteur	یول کوسترچی
Vates	پیغمبر	Prophete	اول کم ویره حقدن

Latin	Persan	Francois	Turc
Dives	باى	Riches	توانى
Pauper	لداى	Pauvre	يعسل
Labium	لب	Levre	طودغ
Gena	روح	joue	يكت
Oculus	چشم	œil	كوز
Vultus	روى	Visage	بوز
Cilium	مژگان مژه	Cil	كريك
Manus	دست	Manus	ال
Pes	پاى	Pied	اياق
Auricula	كوش	Auricille	قولق
Humerus	دوش	Epaule	اوموز
Mus	موش	Rat	صچان
Visus	اوس	Esprit	هوش
Fumus	دود	Fumée	توتو
Erat	بود	Il étoit	ايدى
Celeriter	زود	Vite	تتر

Latini	Persici	Francici	Turci
Flumen	دود	Riviere	چای
Cultus	کارد	Couteau	چق
Farina	ارد	farine	اون
Sagitta ^{rum} fer-	پیکان	fer de la fle ^{che}	دیر
Lancea	نیزه	Lance, deui	سکو
Arcus vel instrumenti neruis	ده	Corde d'arc ou d'instrum ^{ent}	کرس
Arcus	کمان	Arc	یای
Sagitta	تیر	fleche	اوق
Sol	خور	Soleil	کونش
terra	زمین	Terre	یر
Ror	چه	Rosée	ژاله
Caelum	آسمان	Ciel	کوک
imber	باران	Pluie	یغیر
nubex	ابر	Nue ^{es} vnu ^a	بولت
luna 3 mensis	ماه	lune, mois	ای

Latin	Persan	Francis	Turc
Bos ferus	کار	Buffle	او کوز
e Mulier	استر	e Mulet	قتر
e Asinus	خار	e Asne	اشك
Chamelus	استر	Chameau	دوه
Equus	اسب	Cheval	ات
Equus	مادیان	Funer	قسر ق
Equulus	کره	Poulin	طای
sine fructu	بیهوده	sans profit	فایده سز
fabellarum	ژاژحای	conteur de	بیهوده سرد سربیلی
narrator		seruette	
Lyra	چند	Sarpe	ناقر
fidicula	ششستا	e Mandore	طنبور
e Minoris	اقلخ	Petite	ریاب
modi fes		violon	
cithara	بربط	Lut	قیوز
tibia rostra	دمر	Flute alce	ددک
Tibia	دف	Flute transe siere	نای

Latin	Persan	François	Turc
Soc	این	cette	بو
Dictum meum	سخنم	ma parole	سوزوی
Disce	یادگفت	apprends	اسبرایت
Cordia tui	دلت	par cœur De ton cœur	گوشتلنتک
Aperti	میشه دای	Ouvre	اچ
Rubiginem	زنک	la rouille	پاسی

Scitencez

Apprend par cœur ce vers, si tu
veux te derouiller l'esprit

Qui conque lira cet ouvrage acquerra
la facilité de parvenir a la
Science

قطعه الشانیه

گشت بر و سوله بگو کل بیا
ایچ طوند شلوار دی یلکاستن
نغز دیکل کو کچکه بینی پدمعز
اولدی دریچه تریچه در قپو
خویش خصم قوم و قبیله تبار
کریب کدی نامه سنت قاروش
تله قور دام طوز و نام آد
طوز غلک و آتک و آت نان گوشت
بغدی کندی مری وار زنت طرو
ارغنه دی کاریز اولوق فاودان
هجو تو کس می نماید مرا

از چه ندن چون نیته یچون چرا
کو ملکه پیرا هن و قفتان قبا
چغز و وزغ غوکدر ر قور بغا
کوشه بوجق اورت میان اوسرا
یاده دی بیکاند بیلش آشنا
اولدی پرستار دده د دنیا
شامله بام اخشم و طک چک در
ماست یوغرد بوزجه آشی سنا
ارپو بو کرجه جو و لوبیا
داخی دکر من ندر آسیا
سجیلین کیمسه کور غمز بکا

مفتغان مفتغان فاعلن | ای شیه خویان جهان و حبا

Latin	Persan	Francois	Turc
Abi	برو	Vaten	کت
Loquere	بگو	parle	سویله
Veni	بیا	Vieuz	کل
De quare	ازحه	Dequoi	ندن
Cuir	چرا	Pourquoi	نچون
Substruction ^a	شلوار	Grandcul ^{te}	ایچ طون
seminalia	استین	e Manche	یک
Mante	پیراهن	d'habit	کوملک
Subucula	قبا	Chemise	قفتان
pretiosior	نغز	Veste d'ho	کوزچک
theura	مغز	Beau	بین
Dulcher	پغز	Cervelle	زع
Cerebrum	غوک	Crapeau	قوربغا
Bufo		Grenouille	
Rana			

Latin	Persan	Francois	Turc
Scala	ترجه	Degré, ^{lier} esca	دریج
Janua	در	Porte	قاپی
& Angulus	گوشه	Coin	بویق
& Medium	میان	& Milieu	اوردته
Domus	سرا	& Maison	او
Propinquus	خویش	Parent	نصم
Genus, natio	قوم	& Nation	قبیله
& Mentio	بیگانه	& Mention	یاد
Cognitur	اشنا	Couru	بلش
Felix	کریه	Chal	کدی
& Mensa	ناوه	Table d'ai	سنیت
per ea	پرستاد	Prin Domestique	قاروش
Familia	بیا	Grandpere	رده
Avux	فق	Trebuchet	تله
& Avicular	دام	filet	طورق
Decipulum	نام	& Nom	اد
Retium			
& Nomen			

۳۴
قطعة الثالثة

اچق کشاره و پیشانی این آبر و قاش
دخی برادر و همراه و قدرش و یولداش
صمناو بلجیغه کهکل کرج کج و قومریک
صفاال صفسید رزخشت و سسک کیرج و طاش
صواب و خاکد رزطرق آتش اودیل باد
هم اشک کوزیشید رخشک و تر قور و پله یاش
خریدن المق و صتمق فروختن بخراک
دی سودا صی یه لالاند متاع و قماش
اچخی هرز گر و کشت اکن شیارد نطس
بکاراک بد روچ بکوب دوک چچ چاش
بر شمع اشی اینختن قر شمعدر

یوش ندرام و صوش جبند رز رخا پر خاش
 اوقی درش کیجه کوند ز صنع لیں اولمه
 بخوان بکوش شب و روز هجر کاو مباحش

مفاعیلن فعلا شت مفاعیلن فعلا شت

سنکله اولیدم کشکه باتوبودم کاش

Latin	Persan	Francois	Turc
Pater	کشاده	Quere	ایق
Frater	پشانت	frere	الن
Supercilium	ابر	Soucil	قاش
Frater	برادر	frere	قرداش
Comes	همراه	Compagnon	یولداش
Cementum	کهنک	de voyage et de bon	صنار و یاچق
Casa	کج	chaux	کرج

Latin	Persan	Francois	Turc
Arena	ریک	Sable	قوم
Aqualia	سفال	Por a l'eau	صقسی
Armenium	حشت	Ennem	کریمچ
Lapis	سنگ	Pierre	طاش
Aqua	اب	Eau	صو
Argilla	خاک	Terre	طوپرق
ignis	اود	Feu	اتش
Ventus	باد	Vent	یل
Lacryma	اشک	Larme	کوزیشی
Siccus	خشک	Sec	قری
Humidus	تر	Humide	یاش
Sumere	خریدن	Prendre	المق
Vendere	مز وختن	Vendre	صتمق
Questus	سود	Gain	اصی
Annus	کالا	Stoffe	متاع قماش

Latin	Persan	Francois	Turc
Sator 1	کشت 2	Semeur	اکخی
Semeur 2	برز کر 1	Semence	الک
Lixa	نطس	Sillon	شیاز
Semina	بکار	Seme	اک
Radix	بدر	Racine	پیچ
Funde	بکوب	Repaire	دوک
Frumenti	چاس	e Amas de	پیچ
numerum	اشتی	Pled	بر شفق
Porcum facere	امیختن	faire la p	قر شفق
seinstruere	دام	Singere	یوش
Placidum	صواش پرخاش	Pacificus	جنک
Placidum	خوان	Corbeau	اوقی
Lege	بکوش	Lix	درش
Laborem	شب	Tramille	کیمه
e Potu	روز	Deum	کوندز
Quin	همپو کاو	Dejour	صغزلین
Boni simili	مباش	Commence	اوله
ne Lix		Bousne	
		et de l'op	

Sentences

Applique toy jour et nuit pour
que tu ne sois par toute ta vie une
Bete - - - -

La compagnie des gens de merite es
toujours recherchée - - - -

قطعة الرأفة

كَبُوتَرُ كَلْبُ كَرِيمٍ قَتَلَ سُرُوبًا
دِي بَرِوِیَنَه اُولُ كَرِیْی اَهْلًا
صَمَان اَوْغُرُوسِی كَهْ كَشَاكْ شَالِ
شُكُوفَه چَیْكْ اَنَكْبِیْن اُولُی بَالِ
دِی كِیْسُورِ مَرِغُلُ فَرَحَالُ وُطَا
جَوَانْدُ دِی كِتِ پُوزَا وُغْلِ پِیْرَا
قَرِی پِیْرَاكْ آی دِیْلِ مَاهُ دِیْلِ

زَعْنَن چَیْلَقْ اُولُ دِی وُقَرْتَال دَالِ
سِتَارَه وَاخِر دِی كِلِ یِلْدِرَه
هَلَا لَه مَه تُو دِی نُوْر فَا دِی
اَوُیْدِی زَنْبُورُ وُكَنْدُ قُوَانِ
بُولُكْ صَاچ اُولُ یَاوُ وُصُر قُوغ وُیْشِ
دِی اَوُغْلِ بَیْغَه كُوزَاكْ وُكَنْكْ كِرْزِ
بِنَا مِش نَدِ فَرْتُوتْ وُقَرِغْلِ دُویْ

سوزنم و ابرایو بخوردن به بدن ال
 کدیسر جمال و قالسر کمال

سبحن دارم از در به از من ستان
 فَعُولِن فَعُولِن فَعُولِن فَعُول

Latin	Persan	Francois	Turc
e Nilva	دغن	e Nilan	چایلق
e Aquila	دال	e Aigle	قرققال
Columbus	کیوتر	Pigeonau	کوکرچین
e Ala	پتر	Aile	قنت
Stella	ستاره	Etoile	یلدز
Pleyade	اولک	Etoile poussi	پروین
Luna crescent	هلال	iere Croissant de	یکی ای
cornu	لکشان	lune	صمان او غزیسی
Via lactea	ایه	Voye lactea	شال
Fascia	دشور	Echarpe	قوان
e Apris	کند و	Moyche a	قوان
e Flour	شکوفه	miel	چچک
flos	ایکوبین	Ruche	بال
e Mel	بلک	fleur	صاح
Decussation	حال	Miel	بلک
crues implia		Cheroux te	
e Revue		tez	
		Signu qui	
		vincu curu	

27

Latin	Persan	Francois	Turc
Interpre Decus latum inplexi crines	مرعول	Tresse de che ^{elle} ver	کیسو
Capillus plexu	فرحال	Chereux frise	صرقق
Puerulus	کو دك	Petit garçon	اوغلانچق
e Adolescentu ^{lum}	کرز	Garçon hors de l'enfance	کیت
juvenis	حوان	jeune homme	بیگت
filius	پور	fil	اوغول
Senex	پیر	Vieillard	ثال
Delituit senex	فرشور	Radoteur	بنامش
Canescent	دموی	Grison	قرغل
Anus	پیره زن	Vuue vieille	قری
e Mensis	ماه	Mois, Lune	ای
Luna	صال	A année	ییل
Annus	سخندارم	Jay un mot	سوزم وارس
Verbum	اذدر	que la parole	انجودن
habeo	یه	meilleur	ایو
e Margarit	ازمن	De moi	بندن
e Melior	ستان	Parez	ال
e A me			
e Accipe			

Sentences
Les bons conseils sont preferables
a tout ce qu'il a de pretieux au monde
La beauté passe avec la jeunesse, mais
la vertu reste j'us'au tombeau.

قِطْعَةُ الْخَامِسَةِ

دیر لر سبجی به باده و مل هم پیاله جام
قرنق کنیزك و قوله دی بنده هم علام
لنجشاك سرچه سرچه دخی انکینه در
سرچه طینه یعنی بلغزد خبر پیام
بر بند در کو ملد لك افساد در یولار
فتراك ترکی زین ایر اولد اوین لکام

کفگیر کحه تا به طغن چو ملکه دی دیک
جوشید و پخت قیندی و بشدی چیک عام

شمشیر و تیغ ری قلجه دشنه خپر
یکمخت صغری قینه غلاف اید و هم بنام

طام بام و بورح و امروکس امر و مراد کام
هم کامدرد مردی دماغه کام

ای دستگیر دامن از دست کی هلم
ای ال طتوجی اتک الدن قچان قویام

مفعولن فاعلن فاعلشن فاعلاست

علم او کرن کشی بولیسردریوچه مقام

Latin	Persan	Francois	Turc
Vinum	باده — مل	Vin	سبجی
e Ancilla	کنیزک	Servante	قرنق
Servus	بنده	Esclave	قول
Passer	سرچه	Passereau	کنجشک
Vitum	ابکینه	Verre	صرچه
Vitrer	طینه	Vitrer	سرچه
e Pannus	پیام	e Nouvelle	حبر
Capistrum	بر بند	Licon	کمد رک
Fecum	یولار	Bride	اقسار
Ephippium	ترکی	Pannieru de selle	فتراک
Ephippium	زین	Selle	الکر
Capistrum	لکام	Bride	اوین
e Multifore	کیمچه	Convoire	کفکیر
Cochleau	طغن	Manivelle	تایه
Savtago	دیك	Pompette	حوملک
olla	جوشید	Boile	قندی
bullitur			

Latin	Persian	François	Curc
Cochus	پخت	Cellit	پشیدی
Crubus	خام	Crutten pas cuit	چیک
Sicca	دشسته	Piquaire	تیغ حنبر
e Scinnaceur	شمشیر	Yalac Poeli	قلیج
Chagrin	کیمخت	Corum	سعی
vagina	قینه نیام	Gabraum	غلاف
Sectum	بام	Gaine	طام
Lacienum	وام	Toir	بورج
Desi Derit	کام	Dette	مراد
Lassur	کام	Denir	ادیم
Palatium	کام	Las	دیماع
		Palais	

Sentences

*Vous ne pourriez venir souvenr about
deux entreprises sans une forte protection
d'un homme Scavant ala preeminence
paulou.*

قطعة السادسة

قارت شکم نافه کوبك بلد دميان قوشق کمر
داجی د نحد اند د ا کک سينه کو کسدر داجی بر
مرغاب و چرع اور دك چقر تیزی کند یعفی ققر
اهن دمردر مس بقر کو مش نه سیم التوت نرذر
اردیر قلای وروی توج اسان گنر دشوار کوچ
ارج کما دو کیش قوج دیشی وار کک ماده نر
کار هفتہ گیر لوا بکش کاند رجماع و بوس او بوش

حوی کرده یعنی در لمش عورت زن و شوهر دُرار
 حم کوید در دستی سبوان سوا و ته این سوپرو
 اولی ار دا شاغدیو قر ویش و پس و زیر و ز بد
 بورجک اوده و امت کنزارار قم قشی پشتم بخار
 بونده کتر اینجا بیارنده الت احابیر
 او تورمه بلز لر له قچ کند وکی قودای اوغل
 منشین بنادانان کرپز حوردار هاکنای پسر
 مستفعان مستفعان مستفعان مستفعان
 حقا که جا اهل صحتی نار جهنم د بتر

Latin	Perian	Francois	Turc
Venter	شکم	Ventre	قارن
Umbiculus	نافه	e Umbil	کوبک
Renet	میان	Les Reins	بل
Zona	کم	Ceinture	قوشق
e Ventum	سرخندان	e Ventri	اکک
Pectus	سینه بر	Leoitine	کوکس
e Iuxta	مرغاب =	Canard	اوردک
e Accipiter	چرخ تیزی لند ققیر	Oiseau de chasse	چقر
ferrum	اهن	fer	دمر
Cyprium	مش	Cuivre	سربقر
e Argentum	سیم	e Argem	کومش
e Aurum	ذر	Or	التون
Purpureum	ادزیز	Etain	قالای
album	دوی	Bronze	توج

Latin	Persian	Francois	Urdu
Facilis	آسان	Facile	آسان
Difficilis	دشوار	Difficile	کوشش
hircus	نمناز	Bouc	اگر گاو
e Aries	گیش	Belier	قوج
Scimina	ماده	Seuuelle	دیشی
e Mazar	فر	e Hâle	اد کلک
Res arcana	کاری نهفته	e chose secre ^{te}	کزیلواش
Osculum	بوس	Baiser	اوپش
e Udore perfusus	خوی کرده	Couvert de sueur	درلمش
e Mulier	زن	femme	عورت
Somme	سوم	Somme	داد
Virna	حوم	Virne	کوپ
Sidra	سبو	Cruche	دستی
e Ab hoc Latere	اتسو	De ce coté cy	اوسته
e Ab illo latere	این سو	De ce coté là	برو
e Ante	پیش	L'avant	اول

Latine	Persan	Francina	Turc
Retrò	پس	L'arriere	ارد
Infra Decursum	زیر	En bas	اشاغه
Exelsus	زیر	haut	یوقرو
Are alieno te libera	وامت کوزار	Paise ta dette	یورجک اوده
Radula	پشتم حنار	Grattier	ارقم قشی
Suc affer	انخابیا	e-Appreter	بوئده کتور
illuc fer	انخابی	Porte la	افده ایلت

Sentencez

Il est certain que la conversation d'un
ignorant en souven ce qu'il y a de
plus dangereux

 Fuyez mon fils la compagnie des
ignorants d'autant quelle vous
sera toujours Des avantageuse

قِطْبَعَةُ السَّابِعَةِ

چشمه بکار اولدی کوزه بر دق
انداختن و فرو فکند
زرد اولدی صر و کبود در کوی
هم سرخ قزل ییشلد در سبز
لخت اولدی چومق قشید در سخت
کف اید و ناخن اولدی طرنت
کالوج کچیسی مشمت یومرقت
هم شیب و فراز اینتش یوقشدد
بر هیدان کس که شده هراسان
مفعول مفاعیل فاعولن

استامه مجری و جوی ارمق
اثمق دخی اشغه بر قمت
قاره سیه و سپدر اوت
نیل اولدی چوید کزینه توقمق
هم امیری ددشت و نرح یومشوق
انکشت سترک اولوپر مق
کشتی کمیدد عرجه زورق
قور تلدی اوکمه کا اولدی قورق
یوکسک خوبلند و یست آچق
علم ایچره در رسعادت انجق

Latine	Persan	Francus	Turc
Font	بغار	Fontaine	چشمه
& Aqualis	گوده	Fontaine	بردق
& Font sponte	بحوی	Involontaire	اسنامه
Rivus	جوی	Ruisseau	ارمق
Jacere	انداختن	Tetter	اتمق
& Ad terram	فرو مکنده	Tettereubus	اشغه بر مق
affligere	ذرد	Taupe	صرو
Flavus	کیود	Deu ce l'est	کوک
Ceruleus	سید	& Noir	قاره
& Niger	سپید	Blanc	اق
& Albus	سرخ	Rouge	قرل
Ruber	سبز	Vert	یشل
Viridus	چوید	Jaune d'au	شیل
& Symphora	گوزینه	& Maille	توقیق
floré lutea	ایه	Jaune de	کر
De ce melle	ناخن	la main	طریق
leu	انکست سترک	Pigle	اولو پرمق
Palma	کالوج	Peuce	کچسی پرمق
Quercus		Le petit	
Pollex			
Minimus			
Digitus			

Latin	Perse	François	Turc
Pugnat	مشت	Le Poing	یومر ق
e Rivir	کشتی در ق	Vaisseau	کلی
Descentur	شلیب	Descente	انش
e Ascensur	مراز	e Montée	یوقش
e Altur	حوبلند	San, élevé	یوکسک
infimur	پست	Bas	الچی

Sentencere

La mefiance en la mere de surte

~~~~~

Le vray Bonheur consiste dans

La Science ~~~~~

قَطْعَةُ الشَّامِیْنَه

پیچکد یغی طمر هم رک طمر دی قاندر خون
باز نملش چوق سباط اداسته بسیار خوات
باز کوند عکسته در دای کلکوند فکر
در لورد لو کوند کون باشی اشاغه سر نکون
کوده تن دوده بغرسق بکرک او یکن کرده شش
ایکوهلو یکاسو کشت یان او بیه سر و دست
دسته قور نملش ولیکن بسته بغلورد دسته صب
موی قل حمامه قلم نامه بقی در جامه طودن
صوچ کناه و صباچ بیفشان صوچ بری ایشه بشاش
اون بزن قویر بکن بهراش قوص بتراس یون

برایکی اوچ دورد ویش یک دوسه چار و پنج و شش
 الق هفت و هشت و ندرده یدی سکن طوزاوت

بدیست و سی یکر می او تو زجل قرق و پنجاه اللیدر
 شصت و هفتاد التمش و تمشدر کالیوه بود

دانی هشتاد و نود صد سکن و صقسان و یوز
 بیک هزار و صی صده بشمار و میکن از مروت

ایچر و کل اگر یسک یو محسه قالغل طشره ده
 اندرون اگر شناسی ورنه میمان در مروت

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

حیف اکام دام چهل ایچنده قامشدر زبون

Latin	Persan	French	Turk
Vena	میچکد	Veine	طهر
Sanguis	خون	Sang	قان
Compositus	اراسته	e strange	ناز نلش
e Multum	سیار	Beaucoup	چوق
Roseus	فکر	De couleur	کلکونه
Supinus	عکسینه	de rose qui est à la renverse	باز کونه
pluribus	کونه کون	En plusieurs	درلودرلو
modice	بهر نگون	space	باشی اشاغی
Deorum capite	لوده	La teste en bas	تن
Corpus	دوده	Le corps	بغرسق
intestinum	کرده	Boyeau	بهرک
Ren	شش	Requin	او یکن
Lien	ایکو	Rate	یهاو
Costa	سو	Côte	یکا
Latus	کشت	Côté	یان
Latus	سرون	Le flanc	اوجه
e Acumen	رسته	Pointe	قورنلش
Slapsus	بسته	Sauve	یقلو
Vinctura		Lis	

Latin	Persan	Francois	Turc
Manubrium	دسته	Manche	صپ
Pilus	موی	Poil	قل
Calamus	حامه	Plume	قلم
Epistola	نامه	Lettre	بنی
Vestimentum	طون	Vêtement	حامه
Culpa	گناه	faute	چپ
Spargere	پاشان	Repaire	چپ
exonerare	بری	Chic	چپ
alvum	بشاش	Pisse	اشه
Vitium			
redde			
Exelle	بزن	frappe	اولر
Exelle	بکن	Frache	قویر
Voune	نهرانش	Vouir	قوس
Exacue	بترانش	taille	یون
Vinum	یلک	Vin	بر
Duo	دو	Deux	ایکی
Tres	سه	Trois	اوچ
Quatuor	چار	Quatre	دو برد
Quingue	پنج	cinq	بش

Latin	Persian	French	Turc
Sex	شش	Six	التي
Septem	هفت	Sept	یدی
Octo	هشت	Huit	سکزی
et Novem	نه	Neuf	طقز
Decem	ده	Dix	اون
Viginti	پيست	Vingt	يکری
Triginta	سی	Trente	اوترز
Quadrages ^{ta}	چیل	Quarante	قرق
Quinquag ^{enta}	پنجاه	Cinquante	اللی
Sexagenta	شصت	Soixante	التمش
Septuag ^{enta}	هون	Soixante et dix	یتمش
Inter tusz	هشتاد	80	کالیوه
Octogenta	هشتاد	quatre-vingt	سکسن
nonagenta	نود	quatre-vingt dix	طقسان
centum	صد	Cent	یوز
et Mille	هزار	et Mille	بیست
innum ^{erabi} lis	بیشمار	innumbrable	صاحینه

Sentence

L'homme intelligent entend a Demi Mer.

Le sort de celui qui a croupi dans
L'ignorance est a plaindre —

قِطْعَةُ التَّاسِعَةِ

بورزیدن اوز غمگین نور دیدن درد و درمک
 زمین را خوار بر کند نند ریزی طولی درمک
 ز بودن قیغده ریر غمخوار یعنی کوستر مک
 زردن پصدن اچمقد ر بسودن در دخی سور مک
 رسن ایپ تافتن بوکمک یو و کمر یافتن بولق
 رسیدن امیر مک و درمک بچیدن بافتن اورمک
 حل امیدن حرشیدن صانع طر ملا مقدر
 صاورمق اولدی دامیدن در درد و غمک

غزیدن اولدی سورتمک بگردیدن درودونک
کزیدن در اصرمق دای سکه لاییدن نایت اورمک
یالک تف سوختن ینمق در زیور وحتن دکک
حیدن روفتن یعفی الکک دای سوپر مک
اولور انکاشتن افزاشتن سزماک و قالدرمق
دعی پنداشتن برداشتن صنماغ و کوترمک
طپیدن در طلا بیق دمیدن سبزه اورپر مک
رمانیدن در اور کک رسانیدن در ایر کور مک
چه باشد سردتر از یخ ز مردم حویشتن دیدن
نوالا صوقرق بوزدن ادمدن کندوزین کور مک
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فاعیلست
کر کرد کندوزین بلنرله کندویی بلدر مک

Latin	Persan	Francois	Turc
Effrare	دمانیدن	Effrancher	اورمك
Ad accedendum	دمانیدن	faire arri ^{er}	ایر کورمك
Ducere	بورزیدن	Desire	اوزمك
Concupiscere	نور دیدن	Amasser	درمك
Colligere	زمین	La terre	یر
Terra	خوak	Cochon	طوگنز
Jur	مرکندن	Arache	درمك
Vellere	ربودن	Dérober	قتیق
Furari	نمودن	Montrer	کوسترمك
Ostendere	زردن	Deroiller	یصلدن اچیق
Rubiginem	بسودن	Etendre	سرمك
Abtergere	بافتن	Entre la ce	اورمك
Pauidere	حرامیدن	se balancer	صلمق
Interplicare	حراشیدن	Exatiguer	طرملاقت
Liberare se	دامیدن	Panne	صورمك
Vin quibus	دامیدن	Insuffler la	اقرمك
cutem		de la	
Perstingere			
Diffundere spir			
itu pulverem			

Latin	Persan	Francois	Turc
Conjectare	افکاشتن	Conjecturer	سز مق
Allevare	افراشدن	Lever	قالد دمق
Cogitare	پنداشتن	Penser	صنق
ferre	برداشتن	Porter	کو تر مک
Lucere	طبییدن	Reluire	طلا بیق
Germinare	دمیدن	Germer	سبز اولپور مک
furnis	رستن	Corde	ایب
Torquere	تافدن	Tordre	بو مک
juvenire	بافدن	Trouver	بولق
Attingere	رسیدن	Atteindre	ایر مک
Colligere	بچیدن	Recueillir	در مک
prorepere	تشریدن	Se trainer	سور تمک
Redire	پگردیدن	Retourner	دو نمک
involvere	گشردن	Etortiller	صر مق
Latrare	سگلابیدن	Abboyer	ایت اورد مک
Pluma	تق	Pume	یلک
Comburere	سوختن	Bruler	یمنق

Latin	Persan	Francois	Turc
Suere	دوختن	Coudre	د مڪ
Cunjugere	حميدن	En chasser	الكملك
Verrere	دوختن	Balayer	سپور مڪ

Sentences

Il faut apprendre a se connoitre
a se connoitre soy même avant que de
connoitre les autres.
C. Ne fies vous d'une personne pour
la bonté en froid et Rude.

قَطْعَةُ الْعَاشِرَةِ

سوده شیر و تور دی قیمه فله د داغز هم اغز دهان
سودویه کله تله تور دی دله سکسه دله دی زبان
اولو خان دی کی قچن قشه دی دیکل سبیه دی

قمشه دی نی سکره دی پی ایلکه دی نخ سکوک اسحون ا
کریا غی مسکه ویا یغک ادی نهره در اولو بهره در
اوده زهره دی قاق خسته اوکیک کلاوژه صهفغات
قوشه غ دی پچه یوری دریوه لانه در داخی اشیان
شو کو جوجیک او کا وله یا یجون اگا کازه دی قمش اولسه اول
دی اکانین او خاندی در که ستون اشک استات
سکایک اول که قول اولاسن دین اولوسنه قوبونی انی
بتوبه تران که دهی شوی بیزرک دین بهل اینفانت

مفعلن مفعلن مفعلن مفعلن مفعلن

کو چمکدن اول کادب او کز ند بیویب غریز اوله بیگلان

Latin	Persian	Francois	Turc
Lac	شیر	Lait	سُد
Congrier	توده	Tar	قِمَق
Primum	قله	Premier lait	اغوز
Lac vaccini	دهان	de vache	افز
Os	کله	Bouche	سری
Grex	توره	Troupeau	بله
Conjuncte	دله	Ensemble	سکشر
Castella	زبان	Langue	دل
major	کی	Hôtel	اولوخان
Lingua	کی	Quand	قَحن
Palatium	می	Vin	سجی
Quando	نی	Roseau	قشش
Merum	پی	e Perf	سکر
Etundo	مج	e Noëlle	الک
Merum	استخوان	Cote	سکاک
Medula	مسکه	Beurre	کره یاغی
Costa			
Butyrum			

Latin	Persan	Francois	Turc
<i>Adeps</i>	بهره	Graisse	ياغ
<i>Magnum Oiver</i>	بهره	Grand ^{ent} opul	اولو
<i>Fel</i>	زهره	Siel	اوده
<i>Vessica</i>	ابدن	Vessie	قوف
<i>Gallina</i>	ماکیان	Poule	قارق
<i>Bubo</i>	کوف	Duc. oiseau	اولک
<i>Canis</i>	بط	Genuit.	قشک
<i>Turtur</i>	قاحته	Gye	کیک
<i>Picca</i>	کلاته	Courterelle	صق صغن
<i>Avic</i>	مرغ	Pic. oiseau	قوش
<i>Pullus</i>	پچه	Oiseau	بوری
<i>Vidua</i>	اشیان	Petit ^{eau} ois	یوه لان
<i>Domuncula</i>	کاوله	et Vi	کچو جک او
<i>Domus</i>	خانه	Vine petite maison	او
<i>Trabs</i>	سوتون	Maison	درک
<i>inferum linen.</i>	استان	Poutre	اشک
		Seuil de port	

Sentences

Apprend mon fils qu'il vaut
mieux obeir que de commander

Accoutume toy des l'enfance a etre
poly, et civil si tu veux parvenir de
bonheur a etre eleve en dignite

قطعة الحادية عشرة

تلك طلوع و نجه دخی دی برق قره دپی یرلامه

دی میش قیون قزویه بره چوبان شبان سور و یرلامه

دی غله محل بیوند رغه دی بوغ یبایه هیلدی

او کند ده غاوشنك و صبان اوقینه دی هیش و زوله سمه

گوزل کشر نه قولتق ایچی بکش چك و جگمه یعنی مکش

دی ابلهسه کول و شیدا دلودی کیج او یر فلیوه سمه

سن اتر جانی ادب یولنه یودی کاوله سن یر ر قوردن

تو حان پد در راه ادب برو که شوی سر هر همه

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فاعلمت

حرای یمه یلانی دیمه دی عیش غمه سه کربوده

Latin	Persian	François	Turc
Grando	تگرگ	Grele	طلو
Nix	برق	& Nege	قر
& Montis cacumen	رمله	Somme de montagne	ری
Vervex	میش	& Mouton	قینون
& Agnus	بره	& Agneau	قزوه
Pastor	شبان	Bergeur	چوبان
Grege	رمله	Troupeau	سری
Frumentum	تخل	Toute sorte de bled	غله
Jugum	یوغ	jouque	بیوندرق
Cœuleus	هیدو یه	Beu	ملی ماوی
Stimulus	غناوشنک	& Aiguillon de bœuvier	او کندر
& Aratri furcuncæ	هیس	fer de la charrue	صبان اوق

Latin	Persian	François	Urdu
Animi præcepta Concavitas e Ale Vellere	سمه کش یکش	Etourdi De dant de lauselle Arracher	زوله قولتق ایچی چکمه
e le traher	مکش	Ne tire pas	حکمه
Ineptus	کول	Bene	ابله
Demens	شیدا	Fou	دلور
Sub coactis is contextus tentorium.	اوبه	Tente de fenestre	کیمه
Attonitus	سمه	Etourdi	فایوه

Sentence

C'est ensuivant le bon exemple de ton
pere que tu acquerra l'estime d'un chascun
e Abstenez vous de faire ce que se de fent
haines le mensonge vous en ceis content

قطعة الثانیة عشر

دی چو تیر پیر امن و اقلیمه دی کشت	دا ورجیه قویجیه اهنکر و زرگر
در حورند در لایق و همسر اوار	ادام دولتمتک بزل ایش و یور
یار رند در میسر و داجی میر ش	می دنیبد و ماند قله پیمان بگر
دنلان دیش ارشد دبلک و تار	پودار غنجه دی پیشم یو کته قالیقه
یو قرلغه بالاتر و بالایی و صوی	ایلر لکه دی پیشتر و کیر یلکه یستر
دهر قوللا و زبر عیش او یچی پیر	پیکار صهوش صورتیه دی دهره و پیکر
مسدایمن ویردی بکاعدل در	دادار دیکل عادلته دی قردشه دار

ملك انتی خداوند و خودی و بشتانتا
 هم اولدی سپه دار و سپه د چری با^{شی}
 مرتخه دی بهرام و زحل د دخی کوی^{وان}
 کو چلو پیر توانا دید یلر لیک بهادر
 شانی یردی لوجه دی لولک^{ست} السنه
 قیزامعه سر حمیره دی د شپیه در دین
 پیر و رطفر او نکولک اولدی سکالش
 بویرق طوت و کیر پوله و طغری پوری^{دام}
 مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول

برده قاروش قول دی دیر لر قوله^{عالم}
 دارا اولو سلطان دی حکم ایدخی^{راور}
 لون با توغی ریاختر و طوغد و فی حاکم
 الب اولدی و نیوادی د لیر اولدی^{دلاور}
 لک اقسغه دی دلسره لال اید و صغر
 دنبل چین ازش سکل ار مرد و او پیر کر
 پاداش کشی کین او دشمنک دی کیفر
 فرمان بر و شور و راست رو ایدر
 علمه عملایت تابو لوسن جنت و کوثر

Latin	Arabic	French	Turk
Circuitus	پیرامن	Circuit	چوره
Climax	کشور	Climax	اقلیم

Latin	Persian	Francois	Turc
feracius	اهنكر	forgeron	رامرچی
faber	ذر لمر	Ouferré	قوجی
Auxifex	خورند	Convenab ^{le}	لایق
Congruens	ادام	Se delasser	دولتلك
Se quiescere	بزرگ زیور	Ornement	امرایش
Concinnitas	میسزد	il sied	یارد
Decet	ماند	Ressembl ^{ant}	بگزرد
Similis	دندان	Deu.	دش
Deus	امریش	Poignet	بلک
Corpus	امرس	Coudée	تار
Cubitus	پسم	Toison	بودامرغج
Vellus	سستگر	Carge	یوق
Quir	بالا تر بال	Sauter	بو قرغ
Altitudo	حوی	Taille	بوی
Statura	پیشتر	Portail	ایلرلك
Templi			
front			

Latin	Persian	François	Turc
Squalor	پلستر	Crasse	گیر لك
Dux	رهبر	Guide	قولغوز
Fructus	بر	fruit	یمش
Scabrous	پرود	Galeux	اویورچی
Polium	پیکار	Combar	صوش
Tabula picta	چهر	Tableau	صورت
e Mihi dedit	میدار بمن	il me donna	ویردی بکا
justitia	داد	justice	عدل
Justus	دارا	juste	عادل
Dominus	اخی	Seigneur	ملك
crux	بشتاب	Crux	ایو
Velum	قروش	Rideau	پرده
Servulus	چاکر	Serviteur	قول
Dux	نیمدار	Colonel	چیری باش
e Magnus imperator	دارا	Grand Empereur	اولو سلطان
Praefectus	داور	Commandant	حکم ایدیچی
e Mars	بهرام	e Mars	مسیخ

Latine	Persan	Francois	Turc
Saturnia	کیوان	Saturne	زحل
Sol oriens	یرباختر	Soleil levant	کون بدوغی
Sol occidens	خاور	Soleil couché	طوغدوغی
Fortis	توانا	fort	کویچلو
Strenuus	لیک	Pailleur	یهادیر
Magnum	الب	Courageux	نیو
Animosus	دلاور	Brave	دلیر
Strabo	لوج	Louche	شاشی
Distortis oculis	لواک	Pigle	ایکی کوزلو
Maucus	بی دست	Mauchon	السنز
Claudus	لنک	Boiteux	اقسغ
Mutus	لال ایدو	Muet	داسنز
Surdus	کر	Sourd	صفر
Rubentes Pustulae	سر حیزه	rougeol	قیزامسغ

Latin	Persan	Flamand	Turc
Glandula	بنز	Glande.	درد پیه
Tumor	دوشبل	Tumeur	چیان
Verruca	اٹخ	Verrue	سکل
Vir	مرد	Somme	ار
Scabier	کر	Gale	اویوز
Augustus	ظفر	Auguste	قیر و ز
Perstina	سکالش	Perstinalis	او نکلک
Vindicare	باداشر کنین	Se venger	اور شمشک

© Sentences

Celuy qui a l'autorité doit avoir
 toujours la droiture pour guide

© Applique toy ala saine doctrine et
 a faire de bonnetz actions si tu veux
 © estre sauvé

قَطْعَةُ اَثَلِثَةِ عَشْرَةٍ

هم پایه دی تابستان دی کولیکه هم سایه
هم دای زمستان قشردی قوکشیه همسایه
هم یازدهم اولدی پاییز کوزه دیر لر
اتنی دی و صوق دی کرماید و سرماید
اولکم اوله اصلی اری اول پالک نثر ادا اولدی
اولکم اوله اصلی ایچق اول اولدی فرمایه
اماده میر قلغش پیرداخته دودلمش
نازلحق و دوزغک نازیدن و پیرایه
ماهی بالق اولدی مارایلا زو قرنجه مور
غقر بله چیانادی کژدمدر صد پایه
امروز که اندوزی فردا بعیان اسید

بوگو نکه قدر انرسن یارین کلویر اور تایه

مفعول مفعول مفعول فلغلست

یوقدار یکی عالمده ایلک کی سرماییه

Latin	Persian	Francois	Turc
Star	تابستان	L'Esté	یای
Umbræ	سایه	Ombre	کولکه
Sieur	زمستان	Hiver	قش
Vicinus	همسایه	Voisin	قوگشی
Star	پاییز	L'Esté	یانز
Pes	گونزه	Printemps	بهار
Calidus	گرمایه	Chaud	اتنی
Frigidus	سرمایه	Froid	صوق
Exilis	زنبور	Extrême	امری
Extrême	نشراد	Extrême	اصلی پاک
Extrême	قرومایه	Extrême	اصلی اچق
Extrême	اماده	Extrême	یرقلمش
Extrême	پرداخته	Extrême	دورلمش

Latina	Persan	Francis	Turc
Ansature ambulus Dirigere	نازیدن پیرایه	Qui se carre Mettre en ordre	تر لیسو دور تمک
Piscire	ماهی	Le poisson	بالق
Serpens	مار	Serpens	نیلان
fornica	مور	fourni	قرنجه
Scorpio	چیبان	Scorpion	عقرب
Centum ped insectum	صد پایه	Galere insecte	کدرم

Sentences
 La probite est le fond le plus solide
 qu'on puisse avoir dans cette vie tout
 est perissable
 Il faut toujours travailler pour avoir
 de quoi subsister et songer au lendemain
 conserver une poire pour la soif.

قَطْبَعَةُ الرَّابِعَةِ عَشْرَةِ

بَكْسُشْه اَوَّلُشْ قُوْمِيشْه كُنْدَه شَارَاغْلَقْ كُوْمَلَكْ كِرِيَه خَنْدَه رِزْقِ وِیْرِ حَبِيْبَه دِیْرِ كَر رَوْنْدَه	قُوْمِيشْه دِیْرِ كَر كُنْدَه كُنْدَه قَر خَنْدَه فَر خُشْ قُوْتَلُو وَ خُرْمَ بِلِ اَفْرِیَنْدَه یَا رَدِ یَجِبِی

سالمردی یزدی یزدی یزدی
اولدی گشته دای گشته
لاف اوریجید زهم کب رنده
هم نرد یسر سک واز استه سنده
سن سندن اولمه غافل ایکنده

هم یلی یزدی یزدی یزدی
هم چارگی هم دایلیجی
خورد استودن کندوی او کک
هرچه بخوای روحواه در تو
مستفعلاتن مستفعلاتن

Latin

Persan

Francois

Turc

Male oleum
interse dec
ussatini in
lexi crine
Inulsur
Felix
Ridere
Flere
Auxilium
dans
Ditesceus
Lero

کندین
بکشته
کند
فرخنده
شاد
گریه
بل افریننده
دیزی دهند
پوینده

Puau
Tresse de
cheveux
e Arrache
hureux
Rire
Pleurer
Secourable
Qui enrichit
vagabon

قویشنه
اوزلش
قویش
قوتلو
کولک
اغاق
یارلیدیجی
رزق ویرجی
یلمی

Latin	Peru	Francois	Turc
Ambulator	دوخته	Coureur	ساکردی
Venator	کشده	Tireur	چاکچی
Sicarius	کشده	Assasin	زاکچی
Inmoderate tactus	کب برنده	Qui se vent	لاف افری

Sentences

La bonne volonté, et l'ardeur conduisent
presque toujours l'homme au but qu'il
se propose.
On ne se peut trop veiller sur son honneur,
L'homme doit être toujours sur ses gardes.

قطرعه الحاشیه عشره

ندرد اضطره ستره قریمقد در ستردن
لش و فسان فساند مثل و قصر ستردن
دید دیکمه نشانند دخی صیغه فشانند
دخی صیغه فشانند دخی طمغه فشانند

بَغْلُ اُولْدِي قَوْلْتُقْ اَغْرَبُو جَغِينَه لِنَجْدِيرْلَر
 بُو جَغَه دِي لِنَجْ لِيَكْن اُولْتُقْدُرْدُرْ شِيْمَن
 دِي عِش اُولْتَغَه چِرَا كَاهْ دَخِي اُولْتَاوِيرْ عِلْف زَار
 اُولْتَرْدِي كِيَاهْ اُولْتُرْ قَدَاسْ نَدُرْدُرْ نَوَار اُولْتُرْ
 شِيْمَر اُولْدِي چَارِغْ اَدِي اَشْم اُولْدِي دَاخِي رَانِيْت
 قَرَه اَوْدِيدِي خِرْ كَه قَلْبِقْ نَد اُولَه كَزْدَن
 جَهْمَه تُونِي كُوِي كُنْ بَتُو يَنْدَا يَنْك اَزْمَنْ
 قَمُو يَدَسْن اَيْلِك اَيْلَه سَكَا اُولْت اِشْتَه بَنْدَن

مستفاعلن فعولت مستفاعلن فعولت

يِرَا مَنَزْلَه يَارَا وِلْمَه اِيُولْتُرْدَن اَيْلِكْ اُولْتُرْ

Latin	Persan	Francois	Turc
✶ <i>Navicula</i>	نُسْتَرَه	Rasoir	اَصْطَرَه
<i>Suumum</i> fodere	نُسْتَرْدَن	Creuser la terre	قَزْمَقْ
✶ <i>Cor</i>	فِسَانَه	Pierre &	بَلَكْوَه
✶ <i>Muri</i> facies & inter duo propugnac Suerre ^{culci}	سُتْرُون	Courtine	قَصْر
<i>Spargere</i>	نَشْلَنْدَن	Coudre	دَمَكْ
<i>Coarctare</i>	فَشَانْدَن	Repandre	صَبْمَقْ
<i>Gelare</i>	فُسْتَرْدَن	Presser	طَوْلْمَقْ
✶ <i>Ala</i>	فُسْتَرْدَن	Geler	صَبْمَقْ
	بُغْل	✶ <i>Aisselle</i>	قَوْلْتَقْ

Latin	Persan	François	Turc
Oris angul ^{us}	کج	Coin de la bouche	اَنْزِ نُوِي
Sedere	نشستن	Siege	اَوْتُرُقْ
Fenum	چراگاه	foin	اَوْتَلُقْ
Prata	علفزار	Prairie	اَوْتَلُوِيَر
Herba	گیاه اوراق	Herbe	اوت
Flos arbor ^{is}	نوار	fleur d'ar ^{bre}	اوترکن
Calceus sine sutura	شکم	Soulier s ^{ans} couture	چارغ
Capimen	اشم	nom	ادی
Casula	خمره	Petite loge	قره او
Corolla	گوزن	Petite couron ^{ne}	قالبق

Sentences
faites du bien a tout le monde, c'est le meilleur
conseil que j'ai arrous donnee.
Ne soies jamais amis des mechants, mais appren
a faire le bien des gens de probitez.

قطعة السابعة عشر

بليق كل اهل ابي هم قايق اولدي داسه
ميتن كولنك و كورك پارودي داخي ماسه
قيلك پلنك و قولك تنك اولدي طار هم تنك
ماني كتابي اذ تنك دي دنك ايس و ياسه
طودنر كلنك درز رنك طبع كچيسي ولي رنك
عاز اولدي عتته سنت منت ديمش سپاسه
هفدانه دراز شورالشي و ياغ رو غن

بَرِيَانِ أَتَشِينَه كُوزَاب دِير لَر چِنَاغَه كَاسَه
 اَنجَام صُوك دُشَنَام سُو كَمَك سِتَايش اَرَكَمَك
 دُشَتَا اَوْف دُز لَكُن طَبَشَت پَنكَان دِينَلَدِي طَبَاسَه
 اَنگُور اَوْزَم اَرَكَد رَا لُومِر وُ دَا مِر وُ دُ
 شَبِ الْمَه نَارَانَاد وُ كَلَنَار دِي كِرَاسَه
 اَتَحَاجَه بَاشَه اَلَه طُوشِجَل وُ طُوعِن بَاز
 يُو هَه دِلُوجِه طُوعِن هُم شَب پَرِه يَرَا سَه
 اِيَوْمَك سُو عَمَك اِيَلَه اُولَدِي بَطَر وُ لِيَكْت
 هُم خَار خَار دِير لَر اُولَسَه كُوكَلَدَه تَاسَه
 شَادِي مَكَن تُو بَاسُورَانَدَه مِيَا رِ بَاسُوك
 سَا وُ غَه سَن رُو كُونَر غُصَّه كُتُور مَه يَاسَه

مفعول فاعلا تن مفعول فاعلا تن

سُلطان عالم اولدى قارىغ اولان بلاسه

Latin	Persan	Francus	Turc
Agilla	گل	Agille	بلیچق
Gypsum	آهک	Platre	ایچی
Spina	داسه	Arête de poisson	قاسچق
Pastinum	میتن	Soyau	مُلنک
Alca lignea vel ferrea	یارو	Pele arena ^{et} la terre	کورک
Tigris	تیلنک	Tigre	قیلک
Cingula	تنک	Sangle	قولک
Arctur	تنک	Etroi	طائر
Libra	مانی	Livre	کتاب
Fuligo	ارژنک	Aspid de fumée	ایس
Rubigo	ژنک	Rouille	ناس
Capra	علنک	Grue	طورنه
	نک - تنک	Chèvre	طع کچیس

Latin	Persan	Francois	Turc
Circumcisio	خَتَنَه	Circumcisio ^{lo}	وَسْتِ
Pomeritum	سِيَّاسِ	faveu	مَنْتِ
Hilurube ^{us}	هَقْدَانَه	Crayon ^{ge} rou	اشو
e Adeps	دُوغَن	Grasse	يَاغ
Cacoassa	برِيَان	Roti	كُوْزَاب
fictilis cult ^{ura}	كَكَاسِي	Godel	چِنَق
Finire	اَنْجَام	Fin	صُوْك
e Maledictis ^{insectari}	دُوْشَام دَاْدَن	Injurer	سُوْمَك
Laudare	سَتَايش كَرْدَن	Louer	اُوْمَك
Rur	دِشْت	Campagne	اَوَّه
Pelvis	طِشْت	Bassin	لَكَن
Crater	يَنْكَان	a laver les ^{main} Casse	ط سَه
Vva	اَنْكُوْر	Rcassiu	اُوْزُوْم
Puum	اُوْلُو	Pume	اِرَك
Picum	مِرُوْد	Poire	اِدْمُوْد
e Malum	سِيْب	Pomme	اَلْمَه

Latin	Persan	François	Turc
Malum pucinum	آنلر	Grenade	نَار
Cerasum	حمر اسه	Cerise	كُنَار
Accipiter	باز	Epervier	آغاچه
Vultur	اله	Vautour	طوشنبيل
Flaco	باز	Faucon	طوغان
Lolium	يوحه	Yvraie	دلوچه
Vespertilio	شبیره	Chauvour	کراسه
Letitia get tire	بطردادن	faire eclat sa joie	ایومک
Gaudere	ولیکین	Se rejouir	سوتنک

Sentences

Bannissez de votre Cœur l'Amour
 Doyce, et ne portez jamais aux
 et Eviter la tristesse et la mauvaise
 humeur
 L'homme heureux est celui qui se
 contente du Peu qu'il a

قَطْبَعَةُ السَّهْلِ بَعْدَ الْعِشْرِ

أَيُّ خُرْسٍ وَطُولٍ كُنْزُهُ خَوْكٌ وَكَارُ
 دَرَسْكَهٗ وَارْتِدْبَسَتْ قَادِرُشْ
 سُورَتِ الْكِنَّةِ كُنْزُ الرُّشُونِ وَسُوفَادُ
 بَهْنِ يَصْحَى يَوْغُنُ سَتِيرِ وَقَصَّةِ
 دِيدَةِ كَوْنِ كَوْنِ بَيْنِ وَبَقِ بَنَكْرُ
 قَاطِحِيدُ رَتَا زِيَانَةِ يَوْرَتِ ائْتَمَكْ
 مُرْدُ مَلِكْ مَاشُومُ رَحْمَتِ مَنجُو
 قَالِغَمَقْدُ رَجْعِيدُ وَبَارِي
 بِيْمُ دَرُ قُوْرُ قُوْصِيْرُ وَدَرِ پِمَازُ
 هَمُّ لَمِ الْكُفْ دَرِ فِرَاوَانِ بُولُ

سَكِّ مَكْسِ اِيْتِ سَكِّ دِي خُرْ
 قَوْلُهُ بَارُوْدِي هَمُّ قَوْلِ لَاجِهْ دِي يَارُ
 اَوْقُ كُنْزِيْدُ رَدِجِي دِي صَدِّ پَرَكَازُ
 كَوْنِ وَكُنْزِ دِي كُنْزِ اَوْنِ وَدَرِ
 يَاقُ بَسُوْمِ اَزْ بَسَايِ وَايْلَهٗ بَسَادُ
 تَرَكْتَا زَاوَلْدِي هَمُّ سَكْرِ تَبْتَازُ
 هَمُّ قِي سَرْمَدُ رُصُوْعُنْ خَوِيِيَازُ
 اَوْنِ وَقَالِغِي بَرَجِهٖ اَوِيْنَهٗ بَبَارُ
 دَاخِي بَسِيَازُ چُوْقْدُ دَانَكْ اَزْ
 اَوَلْدِي مُرْسَنْدُ قَانِعِ وَخُرْ صَرَازُ

پیشخور رانته قاصله دی حوید
 کو کلمز کندی کلمدی پینه
 ای کوزل یون لوبک کل و نازلز
 فاعلا تن مفاعیلن فعلت

کفه کسک دی اوردتغه انبار
 دل مارفت و می نیامد باز
 ای شه فو بر و بخند و بنار
 ایه مقصوده هر که صقلیه

Latin	Persian	French	Turc
<i>Spina</i>	خضرص	<i>Osse</i>	ایو
<i>Surc</i>	خوک	<i>Cochon</i>	طوگوز
<i>Canis</i>	سک	<i>Chien</i>	ایت
<i>Alvea</i>	مکس	<i>Mouche</i>	سکک
<i>Cubitus</i>	وارین	<i>Coudé</i>	دیرسک
<i>Manus</i>	برست	<i>Pa</i>	قرش
<i>Brachium</i>	بازو	<i>Bras</i>	قول
<i>Ocylia</i>	باز	<i>Oeil</i>	قولاج
<i>Cere</i>	سوزن	<i>Spille</i>	اکنه

Latin	Persan	François	Turc
<i>Sagitta telum</i>	کُزْ سُوفَارْ	trait, de fleche	آرشن اُؤْکُزْ
<i>fecifer</i>	کَاژْ	Ciseaux	صِنْدِیْ
<i>Purum equum</i>	بَقْمِنْ	L'air, vni	یَحْمِیْ
<i>Grossus</i>	سَبَرْ	Grossier	یَغُونْ
<i>Brevia</i>	کُوشَهْ	Courte	قِصَّاهْ
<i>Globosum</i>	کُردْ	Rou	دَکِرْمِیْ
<i>Longue</i>	دِرَازْ	Long	اُورُونْ
<i>vetus</i>	دیده	veüe	کُوزْ
<i>Vite</i>	بَیِّنْ	vois	کُوزْ
<i>Adipice</i>	بَنَاکَرْدْ	Requide	بُوقْ
<i>Alacritas</i>	بَسُوْنَزْ	Alume	یُوقْ
<i>Deum</i>	بَسَاغْ	Deu	آزْ
<i>una</i>	بَسَاژْ	Avec	ایله
<i>Magnum</i>	تَدِیَانَهْ	un foud.	قَمِیچِیْ
<i>habitus</i>	شَرکِنَازْ	habitus	یُورْتِ ایتْمَلْکْ
<i>Ex carcer</i>	تَبَازْ	Concave	سَاکَرْتْ

Latin	Persan	Francois	Turc
Agere	چسیدن	faire	قلمق
Ludere	بازی	jouer	اویین
Exire	برجاء	sortir	قلغی
Luto	بباز	joie	اویینه
Humilis	کاشش	apaisement	مر و ملک
Libra	مانجو	Libelle	مرجه ملک
Libere	سرم	novelle	چچی
Copula	خونیاض	Equivoque	صوغن
timor	بیم	Caruste	قورقو
infirmitas	بیمار	infirmitas	صیر
Medicamentum	بیمار	Remedie	چوق
Medicus	اندک	Medic	از
Defectus	گم	Defectus	اکسک
Latitudo	فراوان	Large	بوک
necesse	جزو سند	Contenu	قاسح
parum	خرص	Peu	از
opportunity	بیشخدر	Conversion	اورتم
intervallum	خویده	interval	قاصیلدی
Secare	کفه	couper	کسمک
Socius	انباز	associe	اوردق

Sentence--

à beaute en un don de la nature
 Don, les sets touz leur plaisir

sera nous faire presque toujours
 réussir dans nos entreprises

قطعة الثامنة عشرة

بِیَخْتِ اُولَدِی الْمَلِكُ هَمْدُ دُخِی مَاشُورِ اَللَّهِ
 هَمْدُ دُخِی اَشُوکِلِ سُرُخِ اُولَدِی سُبُوسِ اُولَدِی کِبِکِ
 خَوَاهِرُ قَرَقَرِ شَهْدِی مَادِرَا اَنَّا اَتَرِیْدَرُ
 اَدَمَهْ مَرْدُمِ دِی اُولِی مَرْدُمِ چَشَمِ اُولَدِی بَبِکِ
 هِمَمِهْ وَهَمَزِ نَدِرَاو دُونَ هَمْدُ دُخِی نَخَاکِشْتَرِ کُلْ
 اَزْ اَوْدِ اَنکِشْتِ کُوْمَرَا خَمَرِ کُو زِیغِی رَاکِ
 زِ نَدِکِهْ دِی رَا شَدِهْ یَمَالُو طُونَدِی دَاغِی اَدِیَمِ

سَنَحْتَيْنِ وَحَرَمِ كُونِ وَيُوسُفُ دَرِي تَقْوَانِستِ دِلِكْ
 بُو زَاتِ دِي خِنَكْ وَ سَمْعِدِ اُولَدِي قُولَا اُولَدِي پِمَشِشْ
 سَرَكَشْ وَ سَكْسَكْ يَلَكْنِ زَمَرُ وَاوُلْ كَاوُلَهْ دُولَكْ
 چَمَدِ شَتَابِي بَكْنَهْ اَيْنِ رَوِ شَتِ تَابَكَا
 پِنچَهْ اِيوُزْ سِنِ يَارِ عَدْبُو كِيدِ شِكْ فَنْدَهْ يَدِ دَكْ

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

هَرَنْدِ صَنُورْ سَكْ اَشِكْ هَبْ بَشِكْ كَلْسَهْ كَرَكْ

Latin	Persan	Francois	Turc
Succernere	بِيخَانِ	Bluer	الْمَلِكْ
facinam	مَاشُورْ	Bluteau	الْكْ
facinarium	سُورْ	Sinople	اَشُوْغُلْ
succerniculi	سُيُوسْ	Son	كَيْكْ
Sinopolis	خَوَاهِرْ	Sauv	مَرْقَرْدَاشْ
suus	پَدَرْ	e Here	اَنَا
Son	پَدَرْ	Lere	اَتَهْ
e Here	مَرْدْ	Genine	اَدَمْ
Lere			
Genine			

Latin	Persan	Francois	Turc
Lupilla	چشمه	La paupelle	بَبَاكْ
Lignum	چوبه	de l'oeuil	اودون
Cinis	خاکستر	du Bois	کل
Carbo	انکشت	la Cendre	کومر
Luna	ا خاکر ز لك	du charbon	کومرک کونری
Rivus	رنده	la Brause	دیری
Blundius	رنده	Vif, Rivus	یمالو
Pellis	پوست	attrayant	دیری
Concimentum	ادیم	Peau	صنعتین
caprina pellis	چم	in	کون
Corium	خواست	e Maroquin	د لك
Desiderium	خینك	Cuir	بوز است
Cicmeuse	سمنك	Soubait	قولیات
Equus	سزكش	Cheval gris	چمش
Equus rufus	سكسك	Cheval alban	پلكن
Calcitro	سرم	Qui Rüe	دولك
Velum		Voile de nav	
Mollis		e Mol	

قِطْعَةُ الثَّاسِعَةِ عَشْرَةِ

دُیْدَرَه هَمَوَارْدِی هَم دَخِی یَکسان

تَلِشَه کَسِر دِج کِج هَم دَخِی حایِساک

طَخ دِپِیَنه دِی شَخ کِیوَه بِلکَدَر

اَوَلدِی طِمان ایلدِرم پَر مَرایِلَه خَنو

هَم دِجِی رَحشَنده دِرایلدِریجِی

مَعنیده دِریاب فُوش کَلَه دِعیلکَد

بِکَلَم چِین صِرِیچ بَنوش وِبیاشام

بِکَد رِجِی وایِچ بَنوش وِبیاشا

مِیوَه عِش بِیوَه طُول حَر بَزَم قَاوِن

قَلِش اَوِی کاشان دِو کَلَدَر ^{کوشلَر}

کَسِن بَرانِبَر قَصَح اَوِر سَه دِی سَدان

دِیجِی یِدِی چوِلَسای هَم اَلَه سَوَهان

کَوَه نَجَس کَوَه طاع اَوِر کِج کَوَهان

شَبَنم چَه هَر طِمان عَرش کِر زَمَان

هَم دِجِی تَابان دِرداخِی رَحشان

هَم نَه وِزاد دِوَل وِوِشِیون ^{سپامان} یوِشَر

اَلِکری کُز وِیوَر چور وِی بَکَران

قَوِیق اَلن مِیزان قَوِیغَه مِهان

پاتیلَه تاو اَوِرِیم هَم اَوَلَه تاوَان

چِر دِغَد وِروادَه دِی هَم دِجِی اِیوان

هونسه دی غکسارد در دشته دم
 خرقة دکوارقه پشیل میاندر
 می بن و تمن منو کیله در صغ
 اولدی کرا و سبک اغرویی
 صبر در یسک صوحان ناوله ^{کات} میو
 هم دخی طاغریغه دیدیلر انبان
 هر کوشش دخی بیل مهو و مهاری
 کی دخی کیدر یوش و دلجی یوش
 قاموی بسلاچی صقلاچی در
 مفتاعلن فاعلن مفتاعلن فاعل

دم نفس و هدم اش صوکه دی پیا
 اب وان دی اقر صویر روان جان
 اوچکه پیماندری عهده دی پیمان
 دختر قزقر کران هم او جزا دران
 ژاله صوده بدینلن تولقغه دیرلر
 یوولشن طویچیز کو یاک غلطان
 ساوی و بورلندرق و باجی شتر ^{بان}
 نیفه درایچ طون یقه سی یاقه کرپنا
 باهده پرورد کارهسب نکهبان
 یالوله دام سکا همت مردان

Latin	Persan	François	Turc
<i>Opus</i>	هموار یکسان	<i>Legal</i>	دیداره
<i>Coede</i>	بوبر	<i>Coupe</i>	کس
<i>Forceps</i>	انبر	<i>Tenailes</i>	قصچ
<i>incus</i>	سندان	<i>Enclume</i>	اورس
<i>Malleus</i>	خایسک	<i>Marteau</i>	چلچ
<i>Secure</i>	تپشه	<i>Sache</i>	کسر
<i>Scabura</i>	چوپسای	<i>Lune</i>	دریّه
<i>Tomitru</i>	ظمان	<i>Tounerre</i>	الدریم
<i>Montis</i>	شخ	<i>Sommet</i>	طبخ ریی
<i>cacumen</i>	کمر یوه	<i>d'une Mont^{gne}</i>	بلک
<i>Collis</i>	نجس	<i>Colline</i>	کوه
<i>Stercor</i>	کوهان	<i>Seinte</i>	طبخ کج
<i>Mont</i>	رفشنده	<i>Montagne</i>	اور کج
<i>Cameli gibba</i>	در حشاش	<i>Bosse de chameau</i>	الدره محی
<i>Tomitru m^{te}</i>	مصنوده در باب	<i>Celui qui fait tom^{ber}</i>	تایلن
<i>Luceur</i>		<i>Luisant</i>	موشا کله
<i>Benè intelli^{ge}</i>		<i>Comprend bien</i>	

Latin	Persan	Francois	Turc
Vitaticum	زہ	Victuaille	زاد
Somnium	بینوش	Songe	دوش
Ruga	چین چین	Pli	بکلم
intellexi	حکم شد	il a compris	اکلدای
Contortus	کثر شد	tortu	اکری
Ruga	پیچ	Ride	صیر
inflexus	خم شد	il est courbé	اکلدای
Curvatur	کری	Courbe	اکری
Sulture	خویر روی	Visage	یونز
Bibe	بینوش	Boire	ایچ
et Mansi onem capiens	میزبان	Qui prend gite	قوتیق الن
et Diversorium	مضام	gite de voyageurs	قوتیق
Fructuos	میوه	fruit	عمس
Peppo	خرپز	Abelon	قاون
Siberuacul um	کاشانه	Appartement d'hiver	قش اوای

Latin	Persan	Francois	Turc
Locus editus	کاخ ایوان	Belvedere	کوشک
Podium	رواره	Balcon	چرداق
Res famili ^{aris}	عکسار	Domestique	موش
Consanguin ^{us}	همدم	du meisme sang	دم نفس
Finis	تالابان	fin	صودک
Penula	دکو	e Heriteau	حرقة
e Mensura	پیمان	e Mesure	اوکک
Lactum	پیمان	accord	عهد
Filia	دختر	fille	قز
Lusoria, pal ^{usula}	چوگان	Battoir	صوبجان
e Molassur	غلطان	Gros chien	کوپک
e Mensur ^{um}	انبان	Gibeciere	طغزجق
Sol	میهر	Soleil	کونش
Sigillum	مهری	Cacher	مهر

Latin	Persan	François	Arabe
<i>Companie</i>	ساوی	<i>Compagnie</i>	بورندرق
<i>Comelocorum agitator</i>	شتر بان	<i>Comuchon</i>	دوخی
<i>judice</i>	بیوش	<i>habille</i>	کی
<i>induere facit</i>	بیوشن	<i>habillat</i> <i>Calsona</i>	کیدر
<i>interioria femi nalia</i>	نیقه	<i>Colli</i>	ایچ طون
<i>Colli tegmen</i>	کریبان		یاقه

Sentences

Que la pence du jugement futur,
vous serve de guide dans toutes les
actions de votre vie.

Songez, mon fils que le parfait
bonheur consiste dans la vertu.

فَصْعَةُ عَشْرُونَ

چە نە قوش یمى چینه دى قوجى سىخى چىست
حسوداوالدى بىلەندىش اوزىن كورجى خودىن
يوعون زفت و بىجىله دىكل زفت ولى زفت
ندىر قىردى تىن بولەنق توره آيىن
پرندىر يىشمە هم دى دىبىلج و ايتىك كن
كوزل خوب اولە دىبارلى زىشت اولە چىركىن
ندىر طاغ اريكى نلىك قلم كلك و قورلوزم
موز اولدى قوز كوز دى موزد نىر مرسىن
دى تىر ارسلان كفتاردىنور صىر تىلنە روكە
دىنورد لكوير هم پارس دىر يوز و قىام ايسىن

دخی قوتتر دی زور دخی دیر کج و دور

ایراق طماغ اشکی کورد دخی کورد زر سین

کسه اولسه طولو آچه دینور کیهه پریم

کراولسه چنق آلتون دینور کاسه ز دین

دیکل صلقمه خوشه دخی ازغه توشه

فتق نان خودش اولدی دیکل هکبه یر غر چین

کوکل نیچه برالدر سنی سمن و طتلو

دلا چند فرید شراقربه و شیرین

مفعیل مفعیل مفعیل مفعیل

دوش علم و کماله ایده لرسا که تحسین

Latine	Perse	Francois	Turc
Quid	چه	Quoy ?	نه
Esca, amicum	چینه	Appar aux	قوس عی
Obtrectator	سخن چین	Modisam	توبی
turbidur	بداند پیش	Enrieux	حسد
extroquar	خود بین	Extroquar	اوزون کورخی
Crassur	زقت	gross, gran	یعون
et varur	زقت	et varre	بخیل
Pia	زفت	Poise	قیر
Turbidur	تیره	Trouble	بولانق
consuetudo	آیین	coutume	توره
Bombix	پرند	laine	ابرشم
auri sub tegme me textitur	پرندک	Broche d'or	دیباچ

Latin	Persian	Francois	Turc
<i>Pana leu</i>	کسر	<i>Joye plate</i>	ایک
<i>Pulcher</i>	خوب	<i>Beau</i>	کوزل
<i>Deformis</i>	زشت	<i>laide</i>	چرکین
<i>Pruna nives</i> <i>trix</i>	تلك	<i>Prune d'Inde</i>	طغ ارك
<i>Calamus</i>	للك	<i>Plume</i>	قلم
<i>Vie passe</i>	مویز	<i>Rainure</i>	قود و اوزوم
<i>Vir</i>	کوز	<i>Vir</i>	قوز
<i>Virtut</i>	مرسین	<i>Myrte</i>	مردن
<i>Leo</i>	شیر	<i>Lion</i>	ارسلان
<i>vulpes</i>	دوبه	<i>Renard</i>	دلک
<i>Animal cada</i> <i>vera exunte</i>	یودکنام	<i>hyenne</i>	صرتلان
<i>Pardus</i>	سین	<i>Lopard</i>	پارس

Latin	Persan	Francoir	Turc
Bene numm atum maru inum	کیسه پر زر	Bourse bien narrée	کسه طبلو افنیه
Tozenma ura	کاسه زرین	Wine de Grape Persain	چینق التون
Comestur cib aria	خوسه	Comestur de Gouche	صلحه
obonium	توشه	France	ادع
hippopera	نان خودش	Italie	فتق
	حراچین		هاکيه

Sentences &

Exhortation de touter ter forcer a
acquiesce de la science et de la vertu
d'autant que ces qualitez t'attireront l'estime
de ~~la~~ la la

Ne te laisse jamais seduire par des app
arences trompeuses ou l'homme peut seu
le, trouve de la verite et de la sagesse

قطرعة واحدة وعشرون

شانه طرَق بیتی بُر و ت لکم صقل آدی ریشدر
ریشه صیقل در دخی بر ت بش آدی ریشدر
طاشخی رابر باد کندار قه سی کوز خو کوز پشت
کوسه و صاقلی قبا کور سیج و لمه ریشدر
قویر و غه دم دی ریم اریک نیم یریم صوم کدوال
صومغری باشی ندر کلهء کا و میشدر
کوز قیچینه پیله دی بر طلودر کدو قبق
بوش تھی و باش سس اریق یعنی بدشدر
چییه یکن دی کموننه زیره و خیره یوشدر
بالی ارینک چو نوشدر دیکه راخی نیشدر

مُشْتَلُغَهُ دِی مُزْدَه و مُزْدِکَرِی دُونَم کَرِی
وِیْثَه آرِی و دِیْنَه اَووق یَلِک وِیْثَه بَرِ قَرِیْشْدُر
رَوْنَقُ فَرْدِخِی دِی کَرِی بَالْتَه تَبَرُ وُ لِی سِیْپَر
قَالَقْنَه دِی لِر اَووق وِی اَی فَوِیْجَق آدِی کِیْشْدُر
طِیْمَغَه دِی پَرِ سَتِش و بَسْمَلْکَه دِی پَرِ وَرِش
زَاهِدَه پَارِ سَادِی کِل مَذْهَب و دِیْن خَو کِیْشْدُر
اَتَلُ سَوَار و مَرْتَبَه پَایَه پِیَادَه دُرِ پِیَا
صَاجِ اِیغِی سَه پَایَه دُرِ هَم دِخِی سِیْخ شِیْشْدُر
اِیْنَسِت اَبِ خَو شُکُور اَیْد اَنِکَه تَشْنَه اَسِت
بُودُر اَیو سِیْکِی صَو کَلَه اَو کِه صَو صَمِیْشْدُر

مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن

علم و کمال و معرفت عارفه اوز که عیشدند

Latin	Persian	Francien	Turc
Spectu	شانه	Peigne	جوق
Barbula	بروت	Moustache	بیت
Barba	دیش	Barbe	صقل
ex amentis umbra culum	دیشه	Chavanc-frange	صحق
Pilus	ریش	Poil	بش
Frater filius	حیره	Peveu	بکن
Cuminum	دین	Cumin herbe	کنون
Vertex	خیره	le sommet de la teste	بوش
Radiuz	چونوش	Raion d'aniel	بالی ارینک
Eloigne	نیش	Distanz	ایاکن
Palpebra	بیلہ	Paupiere	کود قیعه
Plenum	پر	Plin	طلو
Cucurbita	کد	Calbane	قبف
Vacuuz	تهی	Vide	بلش

Latin	Persan	Francois	Turc
Caput	سر	teste	باش
Lingua	بیش	jaunant	اری
Cauda	دم	Leue	قویروغ
Pur	دیم	Pur d'une place	آریک
Dimidium	نیم	Moitié	یادم
Laurum	روال	Courtoye	صرم
vir barbatus	کوسج	barbu au menton	کوسه
barba rava	بلمه ریش	un peu barbu	قباصاقلی
Laetitia	مژده	bonne nouvelle	مستلق
Lodatic	مژده	Louange	کری
Jugum	کری	espeu	دونم
Meruz	ویش	Pau	ادی
Minuta pars	اوق	Parcelle	دیزه
Palum	یک ریره	Palme	قریش
Splendor	فرن	Splendeur	دونق
Pulvis aureus	پالته	Poudre dor	تبر
Elypeus	تنک	Bouclier	قلقان
Pharetra	کیش	Carquois	او وای قویجق

89

Latin	Persan	Francois	Turc
solitaire	یروزش	e Pouru	بسالک
seiz	پارسا	Devot	زاهد
secta	دین خویش	Secte	مذهب
sguier	سوار	Cavalier	اتلو
gardur	پایه	Grade	مرتبه
Peder	پیاده	Pieton	پیا
Cognacium	پایه	Crepic	ساج ایق
tripes	سج	Broche	شیش

Sentences
 La science, la vertu, et l'intelligence
 sont trois qualitez qui servent la
 memoire d'un homme.

مطبعة ثانیة و عشر نفا

تک حمله و قعر اوزم تکا کید رتاک
 هم رزد راوزم چبوغی بر تقد رچاک
 یهرق دخی بر کد رانج حاصلی بار

كوك سح وليك پكسماتد دركالك

بوغمق خقه كردن اولدى سيلي در لرس

حلد اولدى لغتده چاپك و هم چالالك

همر ژرف درك شكرف اولوكاف وسكاف

دى يار غد كوچق در د اخی معاك

يوك بار دى يول دى اوچ كز سه بار

طاج فسرو كرسنه ايج وزايج اولدى زالك

اول كاوا اولدى ايو و طغفر و كانر قور قو

آنکه شد نیک و راست او را چه پاک

مَفْعَلُنْ قَاعِلَتُونْ مَفْعَلُنْ قَاعِلَتْ

دولت او کمر عیب دن ایده اوزین پاک

Latin	Persan	Francoise	Turc
Impav	حمله	Impet	تک
uva	قعر	Resain	اوزم
Gemma	تاک	Bourgeon	تکاک
Vitacula	زرد	Petite cep de vigne	اوزم حصی
Disceptur	چاک	Dechiré	یرتق

<i>Latini</i>	<i>Persan</i>	<i>Francois</i>	<i>Turc</i>
<i>Folium</i>	برك	<i>feuille</i>	يپرق
<i>Fertilis</i>	پار	<i>arbre fertile</i>	انچ حاصلی
<i>Radix</i>	بنج	<i>Racine</i>	كوك
<i>Cruciatulum</i>	كاك	<i>Pirouet</i>	پكسمت
<i>Strangulare</i>	كافه كردن	<i>Etrangle</i>	يونق
<i>Sentita</i>	كرس	<i>Sentier</i>	سلی
<i>Volumen</i>	لفت	<i>volume</i>	جلد
<i>Agilis</i>	مالاك	<i>agile</i>	چاپك
<i>Virens</i>	ژرف	<i>abyme</i>	درك

Latin	Persan	François	Turc
Pectusur pileur	شکرف	Bonne riche	اولوعاف
Rima	شکاف	fente	یارق
Fossa	کومغاک	Fosse	حقور
Onur	بار	fardeau	یوک
Ter	سه بار	Twir soir	اویج کی
Corona	افسر	Couronne	تاج
Sepulchrum	سند	Sepulchre	کور
Samelicur	زاج زاک	Affame	ایج

Sentence

Celui qui a la droiture en Partage

ne s'en craint.

Sentence

Savoir celui qui est sans

peur.

قِطْعَةُ ثَالِثَةِ وَعِشْرُونَ

نوتر و غه روزه دی چوزه پلچہ نسنیه حین

لوله در دایره دی صوله جب و پوله پشین

صمره یه چرک دمسلدی سرکین لیکن

سد و که پوخه حمایین دیرلو و هم راحی کمین

۶۵
غنده اور محمد که دی صار وار و مح و ستو

او کولک حوستیه اولدی نعم اسبینه ستین

کارگاه اولدی دکان چنبره اهنجه دکل

پای یاف اولدی سه چاهه دخی کرباس اوله بینر

بیسه دی صدفته بیسته مسیستانه دکل

مهانشی کفست و درفشک بری سمو بری بیز

قرغیه ناع دی دام اع و پناغ ملک اوجی

بند بخ و رلغ طغ و بلغیله بوستا پالینر

بر یورد بش یور یکیم سکک قیامده کرک

روشی روکه ترا باید درر ستا خین

فعلاتک فعلاتک فعلاتک فعلت

کودمکه صبح سعاده یوزین اوعلان کراولاحین

Latin	Peru	Fransoir	Cur
Quar	بو ترغه	Equal, uni	روز
Simul	جوز	Ensemble	یایجه
Rez	چیز	Cher	نسبه
Manilla	ناشر	Robinet	لوله
Similia	جیب	La gauche	صُول

Latin	Persan	François	Turc
in antecellum	بوله	L'au avance	یشین
squalor	صمیره	Crasse	چرك
Stercor	لیکن	fumier	سرکین
Lotium	چمین	Vrine	سدك
Fium	کمین	feinte	پوخ
Exaneur	غنده	Exaignee	اور و مجاك
flaveur	ستو	jaune	صارو

Latin	Persan	Francois	Turc
Pericratia	خوشتیه	Obstination	اونکولک
Officina	کارگاه	Boutique	دکان
Circulus	افرنجه	Cerceau	چنبر
textori	پای پاف	tisserant	جلها
texta e filo	کرباس	toile fine	بتر
ofina	پیشه	acc	صنعت
Operarium pequum	مشیشخانه	e. Netier	بیشه
textu nitro to pulcherrimo	بیز	finet	قشک
Cepitla	کنش	L'antoufle	پشمو
Cornix	ذاع	Cornet	قرغه

Latin	Persan	François	Turc
Rete		Couail	
Convolutum filum	دام پنایج	Fil pour la peche	اف
Vinculum	بدل	Le breui de fil	اپلك اوجی
Mont		Lieu	بغ
vitre	براف	Montagne	طبع
horture	پالین	Vigne	باغ
	پالین	Jardin	بوستان

Seigneur
Conduis moy d'auant cette vie de maniere
que tu n'aye rien ate reprocher au jour
du jugement.

O mon filz songe a acquerir de la
gloire etc de l'honneur

قَطْعَةُ رَاحَةِ وَبَشَرَةٍ

فَرِيبُ الدَّمَقِ أُولَدِي فَرِيبِدَن الدَّمَقِ

كَشِيدَن دُرْدُ چَكَمَك كَشِيدَن دُرْدُ چَمَقِ

غُنُودَن اِمِرْ غَمَقِ أَوِ يَوْمَك حُسِيدَن

بَكَمَك يَسْنَدِيدَن كَزِيدَن أَوِ كَرَنَلَامَك

چَشِيدَن دُرْدُ طَمَقِ يَمَك خُودَن دُرْدُ قَمَقِ

دِي سَفَتَن دَلَك دَلَمَك دَرِنَكِيدَن اَلَمَمَك

چَوِيدَن دُرْدُ اَوْتَلَامَقِ لَهْمِ اَغْشَتَن اِصْلَامَقِ

بِه اَز جَانَسَتِ اَيْنِ كَفْتَارِ كَرْمِيكَنِي بَاوَر

مَفْعَلَن فَعُولَن مَفْعَلَن فَعَلَت

كِشِي جَابَلُوشِ اَتَمَك نَدِرْ يَحْنِي يَلَدَمَقِ

لُغْتَدَه بِمَنَكِيدِي قُوقُ يَبْ طُولَدِ نَمَقِ

بِيَا لِيَشِ زَرَادَن سَرِ خُويَصِدُوفِي يَصَدَغَقِ

سِرَايِيدَن اِرِلَامَقِ بَسَرْمِيدَن اَوْتَمَقِ

فَرِيدَن مَكِيدَن لَهْمِ بَغْرِيدَن اَوِ كَرَنَمَك

دِي فَنِمَا وَغُلَطِيدَن كَرَنَمَك يَوَالَمَقِ

شُودَن تَرَزِ بَارَانِ يَحْنِي يَغْمُرَدَن اَهْلَامَقِ

بُوسُونِ يَكْدُرْدُ جَانَدِ كَرَايْدِ رَسَدِ اِيَنَامَقِ

كِشِي اَوْصَلُوقِدَن دَرِ اِشِي اَوْصَلُوقِيَه طَمَقِ

92

Latin	Persian	Francis	Turc
fraudare	فریب	Affeciter	الدمق
Decipere	فریبیدن	Tromper	الدمق
Calamoductu linea trahere	کشیدن	faire un trait	یارانق
Aperire	کسادن	Curier	اچمق
Sub lingua communicare	مکنکدن	Marquer entre ses dents	طولدمق
Dormitare	غانودن	Somniller	اهزغفق
Dormire	بخسپیدن	Dormir	اویرمق
Subinus	یبالش	Coussin	یصدق
Subino incumbere	نهادن سرخو	S'appuyer	یصدنمق
Placere	بسنیدن	Faire	بکنک
Eligere	گزیدن	Choisir	اوکرتمک
Canere	سراپیدن	Chanter	ادللامق

Latin	Persan	Francois	Turc
Ludere	بشرمیدن	Avoir honte	او تنق
Gustare	چشیدن	Gouter	طعمق
Idere	خوردن	Stranger	عك
Abominari	یغریدن	Detester	آكر غك
Perforare	سفدن	Perce	دلك دلك
Amittimus	ناكیدن	S'amuise	الكلك
Extendi	فخاردن	S'etendre	عركك
Circumvolare	غلطیدن	Se rouler	یوالنق
Spasere	حریدن	Spaite	اولامق
Librare	انگشتن	Se balancer	صامق
Pluvia	شدن	Pluie	یغریدن
made fieri	شدن	Pluie	اصلمق

S'entendre
 une personne franche si imagine rare =
 même qu'on cherche à se tromper.
 Il y a de certaines choses qu'il vaut
 mieux croire que de chercher à
 approfondir

قطعه نهمه و عیش و نه

پیم آغاجی کیر و فین آغاجید ز غوش
پیرا و تکی کو نه دی دی دونه دی
دوشد جا ملک خواب اولدی عریان
سمک خلم در دانی بی برو شد
دی کر پیله چیز ی و ممونه کی
یمک خور دنی سیرتوق روزه اور جلد
اچق طومشه دیوفر سائی در لک
طوقش قدر آشوب و آسیب ادکی
فرشته سروش و ادب اولدی فر ملک
صلیور دسک دی راهان دی تن دن
دیاین سکا دیجملر سن ایشیت
فعلین فعلین فعلین فعلین

انج دکن حول دز بوفریقوش
دون اصراغی کیمایه دوش و پرندهوش
دراغوش کن قح ق اولدی اغوش
قفاخیه قولق دبیدرینا گوش
هم اهوکیک طوشنه ییم دخی خر گوش
ادک موزه اولدی ییم اولدی پایوش
خرد عقاله دی اوکی کیمشه بیلوش
ارش زرم دقائی غوغا خلا گوش
دلویه دی دیوانه هم دخی مد گوش
دسک ایسم اول هم دی میباش خاموش
بکوم بتو کفتیغاتو نیور شش
ایت استاده خد مت صقن اولمفلوش

Latin	Persan	Francosa	Turc
e Abier	کپزش	Sapin	چم انجی
Vimen	غوش	Osier	قین انجی
e Arbor	حولد	e Arbre	انج دالمن
Bubo	بوم	hibou	بیغوش
e Altero die	پرسر روز	L'autre jour	او تکی کون
Preterea nocte	پرندهوش	L'autre passe	دون کچه
Somnium	اصراغ	Songe	دوش
Cubile	حمام خلایق	Lit.	دوشک
Levitua	عمران	Leger to	یلنق
fraus	کون	fourberie	انغوش
e Amplexus	انغوش	embrassement	قوجوق
Mucor	حلم	e Morue	سمک
e Pasua	بین	e Per.	بورون
Occiput	خیره	Lebeu de la	قفا
infimur	بنا گوش	teste	قولق ری
auxis	حیز	Lebas de l'oreille	کرپی
bistrix	کبی	Porc epic	میمون
Sunia		Linge	

Latin	Persian	Francois	Turc
Cervus	اھو	Cerf	كيدك
Lepus	خمر گوش	Lierre	طوشان
Edere	خردن	Manger	يمك
Leviter ocreo	اداك	Botines de femme	سيرتق
je jumentum	دوزه	jeune, abstinence	اورج
Calcium	پاپوش	Soulier	پايج
Caput	فرساي	Pair	اوچق طوغش
Mens	خرد	intelligence	عقل
Mente	بيھوش	qui manque d'intelligence	عقل ليمش
Collidi	اسيب	Seule choquée	دوقشمتق
Offensum	اشوب	frapper	اوركي
Grandis	دزم	Grandesquade	اورش
Magna	خدا لوش	ange	قاي غوغا
rix	سروش	polite	مرشته
Angelus	فرھنگ	ange	ادب
urbanitas		Polite	

Latin	Persan	François	Turc
stultus	دوانده مرد همیش	fool	دلی
relinque	رها کن	abandonne	صلیور
tranquillus	خاموش	tranquille	ایسم

*Senteuerez les
honore ton maitre, et ne paye jamais
d'ingratitude
Ecoute avec attention ceux qui sont
en etat de te donner de bons conseils*

قِطْعَةُ سَادِسْتَه عِشْرُونَ

هم پریدن او چمق و هم داحی او چمق اولدی هشت
د وزح اولدی طامواری کشت اولدی اگردی بکشت
انجیل ادی انکلیون پوت پرست یوته طیبی
هم یلیسه حکبه در در هم کینسه اولدی کنشت
سمندر بر التی زلق بحج اولدی ر بحج و فر حج

حرکت و حاصل دخی دی چرکنه خشوک دی رشت

کالیسر در بشو که اول ازل نه یزد سه

خواهد آمدن بسرت وی نخست هر چه بنشت

فَاعِلَاتُ مَفْعَلَاتُ فَاعِلَاتُ فَاعِلَاتُ

طبع و طبیعت در ارمک نهاد و سر شست

Latin	Persan	Francois	Turc
Polare	پسیدن	Poler	اوجمق
Beatorum sedet	ببعشت	Paradise	اوجمق
Rete	طامو	Filer	دو نرخی
Fuit	کششت	il a ete	اولدی

Latina	Persan	Francica	Turc
Plantarum	بکشت	La plante	اگدی
Evangelium	انگلیون	Evangile	انجیل
falsum deorum cultus	پوت پرست	idolatre	پوتہ طیبی
Bypopera	تلیسه	valise	هکبه
Ecclesia	کنشت	L'glise	کنیسه
in finibus terre	سمنخ	Le dessous de la terre.	یرآلتی
Lubricus locus	نخج	Lieu lubric	زلق
Peregrina tio	فرجج	Pellerinage	نخج

Latini	Persan	Francois	Turc
Deformia	زشت	Difforme	چرکین
Contaminatio	خشوک	Souille	چپک

Sentences

Tout ce qui doit nous arriver en
ecrit de toute Eternite:

Et les jours sont comptez, et il faut
que nous remplissions notre destinee

قطعه ثابتة عشرونه

گاه صمن که رخ کا هو مر وُل	گاه منصب چاه قوی راه یول
ینکه قینانه وزن پد ر	قینانه دن مادی بل شوی ار
کویکود امارد در اوینا ش مول	نول قاز بورنید در فرزندک اوغل
اوغل اوغلی در نبیره کبری پل	خیشکین طیره تبیره در طول
افجکه پستان دی چلقوین ستان	دوله در قاصر غه یلکن بادبان

يَا لَيْسَ دُشْمَانُ بَكْرُ خَوَابِ دُشْ
چِكْرُهُ طَهْلَه كُفْلُوا تَمَك قَهْفَرَه
پُوز هَم پَك فُوزَا غَرَا وَدَدَه دُشْم
طُور مَقِ اُولَدِي اِيَسْتَادَن كَا شَتَن
هَم پَر سَتُوقِر لَغ سِيْمَا سَبْدَر
دِيد بَا ن كُوز جِي طَنْقُد دُشْم كُوَاه
دِي قَحَاجَقُ پِيرَه هَم جَا ي كِرِيَز
تَاش دُز پُور دَه چِفَتِ هَم دَا مَغُول
جَشَن بِيرَا مُد دُشِي لَالَتُكَ دُ
قُور قُلُوا اِيَشَه دِي كَار سَهْمَنَا ك
بَر غُ صُوبَا دِي كُوزِي اُولَدِي صَغِي

كَبَك كَلَلِك پِيرَه كِيَك وَبَت شُپِس
اَتَه چِقُ كَف كَلَا ش هَم كَرَه
غَضَه وَ قِيغُونَن تَد وَ هَم دِر شَم
اُولَدِي اَكْسَلَك وَ قَلَقَمَقُ خَا شَتَن
زِيرَه چِيكُك چِرُس اَكْت سُر حَا بُدُر
صِيغَنَا چِقُ پِيرَه دِي حَا ي پِنَا كَه
دَا پِيَه تَارَك دِي تَا كَا ك دَخِي نِيَز
وَر دَر زَا نُو دَر وَ طَبُوقُ پُوز وُل
هَم سَمِجِي سِيكِي وَ مَضَلَقُ بِنَك دُر
بَلِيغُ التَّاجِكَلَرِي صَنَد مَو غَاه لَا ك
خَا ك تُو رَه اُولَدِي طَبَر قَد نِيغِي

لُودِ اوردن کتر ملک رختن
ماچی پالان آتید راشتلم
اسنک آسوسرفه کسرک
اویقوده غورلد مق اولدی بخت
مهره بوغچ مهره هم والای زنه
کاشنی کونیلک یوزر لک سپند
غلبه انبوه قصنی انکر د
طر ملامق خست بالی اغی شت
سوسو هر یا گهر در پوسو کین
پنه پنه و هیند و آنه قار یوز
دست ابرنجن بلازک کسوار
هم بنا کیدن اکلده امکد در

دو کمل و قیقدرد بکریختن
عرنده در طینغه دی سنب و سم
کیر لورد پوسیده پوسیده مورک
هم شکسته در صندق بون درست
قاوچاقیق سوخته آتش زک
هم ونیزه کونلک قوش یوزی شد
اورد درنجیر هم یرنجی رز
نیست یوق آری اورد در واز هست
هر سوزوک انگشتی قاشی بکین
کبی در پوزینه مینون یاز پر
کویه بتهو چل صغریق قوشی سار
هم رنوبیدن سیکلد امکد در

هَمْ صُورَه يُون مَك شَنَاوِيْدَنْدُرُ
هَمْ صِرْتَمَق خُود كُشَاوِيْدَنْدُرُ
مُسْتَمْنَدَاكَلُورِدُرُ لَاغَرِ آرِق
اَوْ قُمَا شِيْدُرُ خُشُورُ وِيَا دَاك
اَغْلِيْن دُرُ دِيْلَه اُولْدِي زَا دُرَاك
حَسْتَكِي دُرُ صِيْرُوْلِق دُرُ آغِرِدُرُ
يَا فَتَن بُولْمَق دِمَك مَعِيْبَت شُكُوْه
يَا فَتَن بُولْمَق دِمَك كُفْتَن دُرُ
بَا دِيْرَن بَا دُرَن هَمْ يَلَكِيْزَه
دِيْلَه كُون بَرْدَق كَلِيْد دِيْلَه
بُكَلْمَك اُولْدِي سِيْكِيْن يِيْدَن سُوْرُ

هَمْ دِيْ صِرْمَق تَرَاوِيْدَنْدُرُ
هَمْ سَكَبَا قَمَق كُشَاوِيْدَنْدُرُ
تَلَخ اَبِي اَكْشِي عُوْرَه قُوْرُق تُوْش
فَبَجَا قَدُرَاوَقْلَعُوْر دُرُ وَا دُرَاك
لَا بَه يِلُوَار مَق آرَق دُرُ هَمْ نَزَار
اَصِلَن اَوْ يَحْنَه دُرُ دَاوُغِرِيْدُرُ
اُولْدِي كُرْدُ سَتَانْدَه بِرُطَح كِرْزَه كُوْه
هَمْ دِلَك دِمَك نَدُرُ سَفْتَن دُرُ
بِي كَمَرَه طَشُورُ خُوشَلَتَلُوْ يَا مَرَه
حَبَّاه دَانَه خُوشَه آري سُنْبِلَه
اَلْقِيَاه دُرُ لَرُ كُوْش دُرُ نِيْشَمُوَار

انجھرق اولدی زغنک اما ادوخ
ایچ یغی پیه وقغردق چر دده
ایچ درون هامون بری قیر کنگار
بگد شه همتار کل هم زارا کیر
کور خاناه دغمه در گیش و رخ
لوفسازاج اولدی مای پشیار
کودره اماش شش در آبله
هم چریدن اولتق اولتله بچر
که الودر مه اولودر ایوه به
انجمن ابستن و زادن و ملک
هم درخت و شاخ انج دخی باقا
سروله کندر کتوشیله کتور

اولدی کاکر ملک دخی یالان دروغ
دوره اوبه دی چارده خیمه چره
اولدی سویرکه دکن بخاروب خار
ابکیر اولدی کول و در باد کیر
هم چقل چاقل شغال و سنلاح
بویل امسال بلند اولدی یار
تن قبر جوغی صونکدر کوبله
اوچی چرچی بر شک و پیلور
هم کروهه بومغ و در گم کره
در نک و یکلوطغر مق برنج امک
هم نهند قولر نهند زقو مق
لوق دخی شالق یلاس و بیکر نو

دېوچه اولدى سلك داخى رلو
پابر هغه يالين آيق بىلك
بس يتر حىلى بس ايله اولسه پس
هم طرو كاوردس ويغوله نجق
بيره بوليدر طر خون تخملون
دشك كوني پشك قع هر كستان
رسته وخسرو و خسويينه ندر
وازلق هسته در زيوسته در
كوپچك بستويستى خاتون سستم
بكر قزرو شيره كالم از كور ك
بوچه بالايور و جى دل لاله در
هم بيستاندر قمشلق پرنيا ن

بويشون بگزار قوبونز كلو
قوللق اولدى قاي هم بار ندر كى
بتيشن قلمشله قريار رس
هم درخى انجوع اتشدن اوچاق
قوزچى كى شيدى كى كى كى
ات طوي دن خوراشق يل پهلوان
ارضراس وقينتا قيناسه در
اولشوق بپايب اولن اهسته در
كوج تفك زبطانز كورلعا اولدى
عورت و پلخنر فلاحن در صحن
هم ايوق تنديسه پيسه آله در
اولدى ناحشلو هويدا در عيان

تکنه دُر ز تمبر چکر که دُر ملسخ
دنبه قویروقت ستمه تب رخنه کدک
یکجیک خارش دخی اولدی زریز
گر کد ن ارج اولدی قیغ غلغلیج
بید دُر سوکد کز العین دُر نهال
اوتنه دارودی سسام کجید دُر
اولدی گهواره بشک لمر بیلک
ساوا گند و دُر سپید ساوین دکر
ببر قوشون بشکه دُر جور و سیر
هم جوالد ز تون اولای پند و زگرده
کایچ سیلر اولدی کریچ اولدی دلده
فحنت و اشکینه اولدی پیچ پیچ

شوخ کرد دُر چرک زیمه وسیع
بخیه معنی ده نگنده دُر ددک
صار و لوق هم یازدی اولدی دیر
هم سپارید ز اگز اژد ف ایج
تازه دال اولدی و بوین اولدی پال
بسته فسق اکره هم سجد دُر
اند سوکد و کروه اولدی بلیک
دوک اشک بر و اقلای پرخوکلر
شوره پیر کم کور نور ایر افد قباب
اسی کر نما اولدی صو غلغلی سوز
هم برین اولدی سریشم و زلیمر
یوله غزم اتمک یلاغ اولدی بیج

هم نوا نغمه نصیب اولدی نوا
خپ کن ایسم اول در ملک بچوق حلا
ازیر ایت کیدر دژد ر مغنی تال
بیری قز مق بیری طاقت دیری
هم کتابت اولی فهرست هم
یار لب چلمیش اولسه گفته دی
اسپر غم اولدی قریحه ضمیران
کولت کی یعنی سپهر آسای سپهر
فام کونه کی یعنی زرد فام
تون کلیمون شام انجی مرخدر
مغنده نادان و غافل دژد کوند
لایف ایدوب سوز جیمه یعنی ملند

هم کیشی کا کادرد ایش کوچ کپا
زب ککرا اولدی و صافی اولدی ناب
بری تاب افتاب و ماهتاب
زلفک ایلیک اکلک بو کلمسی
بو حکیمک ادی زردشت ای دم
اکلب دولشیش اولسه جفته دی
فسلکن دریکبی بزی همان
اولدی هم دیمان اوتمق اولدی شرم
صاروشن کلونه کل کبی ای همام
کشاک کسرخ اولدی بن زهم بر خدر
هم دخی تعینی بوق صاغیش دند
هم یوز اولن هر وک اولدی وشد

دی وداغ ایدی دسک بد دور کرد
اویق بیدار و عاشق کرم دار
انجه یول بتایری هنجار در
یصلو چیلق سوکوار و موشخوار
هم دخی فشیخا ش اولدی کوکنار
افلق موییدن افسانه سمن
هم خیزینه اولدی کجوزای پسر
ایکی کونیدر از مر و دزیری
هم عالم بر شهر آیدن هم طراز
لینر خود اندازد از اصرار ملق
اسماء دیر خامیار و شاشی شان
اسلک نفس ورنه یای ای غور

78
حمله جنک اتمکه در لر بر در
هم خیشل اهار و حکم استوار
اولور لشکر بشی سالار در
هم یوش کیشی یه در لر بر بار
اولو گویه کلرد رسو شمار
هم بر نبح بو نبح شبه در قیغی غر
استیوچی کیمسه اولدی فوزه کر
اول ولایتده که شمرید زهری
دی یراغما لته چاغویه سار
هم بیولک کبر اولدی گرز اولدی چور
کر اوله تینوش غر مقل اولدی ورا
دخی فی الحمله دمکد و دهنوز

هَمْ نَسُوْسْ اُولْدِي دَخِي حَيْفَا يَلِكْ
چَغْزِي چِي چِرْ كَلُو چِيْن دَر هَمْ وَنَسْ
هَمْ مَنِيْشْ طَبْعْ وَ سَكَالِيْشْ حِيْلَهْ مَكْرْ
پَهْلُو يَجَهْ اُولْدِي كُونِشْ رَنَشْ وَ وَخْشْ
مَعْ كُوْر شُعْلَهْ فَرْوَعْ وَ هَزَلْ لَدَاغْ
هَمْ نَغْلْ اُولْدِي رِيْكَ دَاخِي كُرَافْ
هَمْ بِيْشْتْ چِرْ كِيْنْ وَ نِشَانَهْ دَر مَدَفْ
قَشْدَهْ اَلِنْدَهْ چِيْنْ اَزْ نَكْ دَر
هَمْ تَكَا لَدَر بَغْلَتَاقْ اُولْدِي هَنْكْ
دَخِي چِرْ يَكْ هَزَلْ اُولْدِي چِيْكَلُوْكَ
هَمْ بَتُوْرَاكْ اِيْكَ تَمَنَهْ دُرْ كِهْ خُوْشْ
كُوْ كِيْجَكْ وَ غَمْلُوْ مَنَكْ غَمْمَنَكْ دُرْ

دَخِي هَزَلْ اَوِيْهَوْدَهْ سُوْر سُوِيْلَكْ
چِرْ يَكْ دُرْ بَرِ شَهْرْ اَدِي دَر هَمْ طَبَسْ
بُوْشْ كَزْ تْ بَعْنِيْ حَمْعْ رِيْدْ وَ بَكْرْ
بَلَخْ دَهْ شَهْرْ لَدَر اَمَقْ دُرْ رِيْخْشْ
قَاْرَهْ كُوْمَخْ كِيْجَهْ قَرَاكُوْسِيْ مَاغْ
بِيْهَوْدَهْ سُوْر دُرْ عَقْلِيْسْ دُرْ نِشَاْفْ
قِفْ دُرْ بَرِ نَوْعَهْ قَابْ قَا وَا وِلْدِي مَوْنْ
صِقْلِيْغْ وَا وَا زِيْخْ يَكْ طَنَكْ دُرْ
قُوْتْ وُدِيْ شِيْوَلُوْ مَحْبُوْبَهْ شَنَكْ
اَلِيْ اِيْاَغِيْ اَكْثَرِيْ اُولْدِيْ تَا سَهْمْدُوْكَ
بَفْلِيُوْبْ حَتْلَا دُوْبِيْنْ اُوْر كُوْر دَهْ قُوْشْ
نَاوَكْ اَوْقَدَرْ مَشْكْ اَوْقِيْ هَمْ نَاكْ دُرْ

دخی نافر جا مردخی ناسنا
مَعْنَدَه تُو زیمِ یَعْنی کُستَریم
هم دخی تُو زیدَن و تُولیدَن تُو
هم نَحَارَاجَا بِنْدَه آمون دِ کَل
خِین مابون دُ دُ تکی خاتون دخی
هم طَرِ لَغْنَن تَرِ نَجید نَدَر
سُرُتِی سُرُتِی بَعْنی غُرُ غُرَان
اُولدی قَر سُو دَن یَز و لُب اَسکَل
اُودَه مَلک قَللُو غی تُو زیدَن دُر
طَعْنَدَه پِیغَارَه بَزاک اُولدی فَرَه
دخی بَتَمَلک اُولدی رُو ییدَن دخی
هم کُتَر اَزیدَن صِلَمَق بَر طَلَلَه

اول کُشی اُوللَه کِه یَو اُولمَسِکَا
تَر کُسی دُ شایِلَم پیرا غَلیم
هم نَحْو هیدَن یَرِب یَحْمَا کِه دِیر
بِر اَوایَه اوجغَه کَانُون دِ کَل
یَا دِ شَمَلَر اُولدی کِی هَان اخی
دخی اُور تَه قِیش آیی بَه سَنَدَر
هم عَشیره و قَبیلَه دُ دِ مَکَان
دخی شَادَر و اَنَدَر دُ بُولک دُوشَنک
سُغَلِیُوب دِ قِیق سِیُوزِیل نَدَر
اُولدی رُو زیدَن زَبُونَه سَغْبَه دی
اُولدو هم بَر اَشْدَه اَر تَقْلَق قَرَه
بِرک تُو حَلک عَوَر تِیدَر وَا هَلَه

نَشْرَن نَسْنَن کَلِید دُر تیره ماه
هَم صُورِ مَق دُر ز هِیَلَن طَهْلَه
هَم لُویشه دُر یار شه هَم دَاخی
ر دُر زه او غلن طو غر مَق ز حَتی
اُولدی نَحسید عَدَبُون اُولو اَکَن
حَمزه بَلغور شور و اسی کُویچک
ما هَکانه ایلغ اُولدی پِیش کاه
یافه هَک یان سوز کِه اُوله هَمزه او
دِید لر یا چیلَه اول بر چنبره
اُولدی خه خه مَعْنده زهی زهی
هَم خَل و تَکُرکُت تَکُر مَلک دُر عَن
کَنَد کَلَه ییلغ مَعْنب لری

کُوزَه دُر لر اُولو یُولدُر شاه راه
دی چَغَلد دُیه و چای اواز نه
طُوشَغَه دُر دُر دُوشاخه ای اخی
کاغَه نادان یاره بَلک دُر شوتی
دَمدمه آ واره شَلَه فرج زَن
خَمَرَه اُولدی حو اَغاج قِر مَق دُر
صَد ر و فرزانَه اُولور دُر و قَت کاه
هَمزه سوز سُولایچی دُر یاره کو
ایغ النیه اله بَما یَه قَره
دَغی اخی پاشایَه بی یَغی تَهی
هَم قَتو بَر بَر کُر اَمَلک دُر دُر
اُولدی کَنَد وری و دُشَنبُوری

حساب اجمد

78

كم ألفدن بی یه دك بربر صیر	دكلك اجمد حساب ای پسی
قافدن بوز صیدر غینه دك	صیدن قافه دك اون اون اكله بك
تحفه تادیحی بل سن ای همام	بوحسابی اجمدی بلدك تمام
قلدی سندن شاهدی نو یادگار	بوحساب اوزده ات بومصر عدد شمار
بوکتابی اوگس ن ایچ آب محتا می	فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
ایده محشره شفاعت مصطفی	شاهدی یه هر کم ایگز سه رعا

Latin	Persian	Francois	Turc
Humus	جاء	Charge	منصب
Putor	چاه	puits	قوی
Via	راه	chemin	یول
Lucra	عاهو	laine	موول
Palca	کد کی کاه	Paill	صمین
Pavon	ذن مادری	Palluere	قاهین انا

Latin	Persan	Francois	Turc
Viv	شوی	homme	اَر
Socor	زن پدر	Belle mere	قین آنه
fratris uxore	پسُو	Belle sœur	یَنکاه
Rostrum an	نول	Bec d'oye	قن بوردی
e Patre	فرزند	Fils	اوغول
Gendre	داماد	Gendre	کویکو
Concubina	مول	Concubine	اوپناش
e Kalum	طیره	lat. l'oiseau	خشماکین
Empreinte	تیره	Tumbour	طول
e Epore	شیره	Petit fils	اوغل اوغلی
UNE	پل	Pont	کوپر
Cuvier	دوله	Tourbillon	قاصرغه
Velum	باد بان	Voile de vent.	یلکن
Vapor	تابستان	Chamelle	امجک
L'empire	ستان	L'empire	چلقوین

خ

Latin	Persian	Francois	Turc
Domitor	سنان	Conquerant	حلموین
e bel	بش	e bel	بال
Defrutum	دوشاب	Rosine	یگمز
Somnium	حواب	Songe	روش
Amare	کبک	perdere	ککک
Amor	کیک	perdre	پیره
Amoribus	سپس	perdre	بت
Amoribus	چکره	perdre	ظلمه
Amoribus	فخفره	perdre	کفلوا تمک
Amoribus	اره	perdre	بچق
Amoribus	کلارخ کره	perdre	کف
Amoribus	یوزر هم بدفون	perdre	اغز
Amoribus	غصه اما	perdre	قیعو
Amoribus	استادن	perdre	طور مق
Amoribus	کاستن	perdre	اکسالمک
Amoribus	فاستن	perdre	قالقمق

Latin	Persan	Francois	Turc
<i>hirundo</i>	پرستو	<i>hirundello</i>	قرلغج
<i>Hydraggyrum</i>	سیماب	<i>Hydraggyrum</i>	ژیوه
<i>Campanella</i>	جرس	<i>petite cloche</i>	چیکک
<i>Litacur</i>	سرخاب	<i>Litacur</i>	اکت
<i>L'explorator</i>	دیدهبان	<i>qui regarde</i>	کورچی
<i>testis</i>	کواه	<i>Testis</i>	طنق
<i>Refugium</i>	جای ویناه	<i>Refugi</i>	صغناجوقین
<i>Receptus</i>	جای کرین	<i>Receptus</i>	قماجوقین
<i>Costos</i>	تارک	<i>Costume</i>	دایه
<i>Par</i>	داش	<i>Compte</i>	چفت
<i>Castro</i>	دامغول	<i>Camp</i>	اوردو
<i>Geni</i>	زانو	<i>Genou</i>	دیزه
<i>Castellum</i>	پشرو	<i>Cherville du pied</i>	طوپوق
<i>Festum</i>	جس	<i>Paques des Turcs</i>	بیرام

Latine	Perse	Francois	Turc
Deformis	بشى	Différent	لَا لَنَكَ
Fonticulus	بَنَكْ	petite fontaine	مُضَلَقْ
formidabilis	كَارِسِهْمَنَاكْ	formidable	قُوْر قَلُوْا بَشْ
Lutisus	الْتَا چَاكِرْ	boueux	بَالِچَقْ
e-larua	لَاكْ	Coffre	صَنْدُوْقْ
Spoliatus	بَسْرَعْ	Despoille	صُوْبِنْدِيْ
e-Alcum	كُوْرزَنْ	Clau	صِغِيْنْ
terre, ringuant	خَاكْ تُوْرَهْ	terre grande de la	طُوْر پَر قَدْ نِ يَغِيْنْ
Afferre	اُوْرْدَنْ	apporter	كُتُوْر مَاكْ
fundere	نِخْتَنْ	Reprendre	رُوْكْمَاكْ
fugere	بِكِر نِخْتَنْ	Seu fuir	چِمَقْ
qui signavit	مَاجِيْ	Garde p ^{er} boul	يَا لَانْ اَنْتَ
salustium	اَشْتَلَمْ	Charrette	عَرَبَهْ
Angulus	سُنْبْ	Angle	طَرِيقْ

Latin	Roman	François	Turc
Venerere	اسا کر دن	Bailler	اسمک
Tussire	سرفه	Toux	اکسُرک
Occultare	پوشیده	Cacher	کیزلو
Opus facere	پوسیده	Pouri	چُرک
Ronchos edere	بحسب	ron flew	او یقوره چورلدن
Rerum inclinatio	شکسته	Decadence	صنق
Integer	درست	Entier	بوش
Margarita falsa	مهر	fausse perle	بونجو
Quid?	نه	qoy?	ولان
Stupens forma	سوخته	e Linatone	قاوچمق
Ignis	دنه	feu	التش
Radici	کوبینک	Racine	کاسی
herba species	سپند	sorte d'herbe	یوزدک
Cordialis	نینه	Cordialite	کوکلك

Latin	Peruian	Francois	Turc
Rostum	شَنَدُ	Bec d'oiseau	فوش بُورُنْ
tumultus	غَلَبَه	tumulte	اَنبُوَه
Galbanum	اَنكَرْدُ	Galbanon	قَصَفِ
Venatio	بَحْجَرِ بَحْجِرِ	Chasse	اَوَه
Disceptor	دَر	Dechireur	پِرِ بَحْجِ
unguibus cutem	خُفُشْتُ	il a squattigue	طِرِ مَلَا دِي
persternit	شَشْتُ	Poisson	بَالِقِ اَغِي
Piscis	اَوَن	Bonheur	اَرِي
Bonheur	نِشْتُ	il n'en pas	يُوقْ
et in eu	هَسْتُ	il est	وَارِ
Lu	هَرِيَا كَه	de pice cupie	سُو بَسُو
Pisum propter	پَشُو	submersade	كَمِين
insidia	اَنكَشْتَرِي	anneau	يُوزَكِ
et in uita	مَكِين	lieu cache	قَاشِي

Latin	Persian	Francois	Turc
Xili lanugo	پنبه	Coton	پنبه
^{Depo} Aquarium	هندوانه	Melon d'eau	قارپوز
Simia	پوزينه	Singe	میمون
Pulegium	يارپوز	Poultier herbe	ایکی
Scutilla	بلالزك	Brasselet	دست ابرنجین
mauriz	کوشوار	pendant dore	کوپه
perdis	تیهو	perderingre	چیل
Avia garrulus	ساز	Sansonel	صخر حلق قوشتی
Natare	شناویدن	e Rager	صوده یوز مک
Sudare	تراویدن	Suinter	صرمق
Gemitur trahere	بنالیدن	faire gemit	اکلدمک
Sub cedere	کوماریدن	Ricaner	صرمق
Tartar	مسمند	Triste	اکلو
Macer	لاغر	baigre	ارق
Amarur	تلخ	Amer	اجی
Acidur	شرش	adige	اکشی

Latin	Persian	Francois	Turc
Onuphacium	غُورُ	Peyeur	قُورُ
Pupella	خَنُور	Heubler	اُوقُوماسِ
Radiu	وَارْدَان	Rouleau	اُوقُولُخِ
Flere	زَارْزَارُ	Pleurer	اَغْلَامُوقِ دَرْدِيلَه
Orare	لَا بَه	Prier	يِلُوَارِ مَقْ
Longe	نَشْرَارُ	Loir	اَرَقْ
Morbus	خَسْتِي	Maladie	صِيرِيَقْ
Dolor	دَرْدُ	Douleur	اَغْرِي
Suspensur	اُويخْتَه	Pendu	اَصْلَان
fu	دُزَرُ	Laron	اُوغْرِي
juvenire	يَافْتَن	Couven	بُولُوقْ
Dicere	كَفْتَن	Dire	دِيْمَكْ
forare	سُفْتَن	Touev	دَلَكْ دِيْمَكْ
Gravitas	هَيْبَت	Gravite	شُكْرَه
Flabellum	بَارِيْن بَارْدَن	Eventail	بَلِيْنَه
Dulcis	شُيْرِيْن	Doux	طَشْلُو

Latin	Persan	Francois	Turc
fatuur	بی مزه	Judipide	طشستر
var coriacu ^m	دبّه	flacon ^{pour le voyage}	کون بر دق
Lagena	کلندر	flacon	بلبله
Grainum	حبّه	grain	دانه
Racemur; spic ^a	سنبله	grape: cepi	خوشه
Torquere se	سکیندن	Se torde	بو کلک
Problema	ستور	Probleme	القیه
Singultus	زغنگ	boquer	انجقرق
Ructari	ازوغ	Roter	تکرمک
Mendacium	دروغ	Mensonge	یلان
Sebum	پیه	Suif	ایچ یغی
adipis fricti reliquia	جن دره	graisse fonde ^m	ققر دق
subcoactis textum	دوده	tente de scut ^{re}	اوبه
tentorium	خمّه	tente	چادر
Pav	همتا	Parcil	یکد اش

Latin	Persan	Francois	Turc
Germium	هَمَزَار	jeuneau	اَكِرْ
Stagnum	آبَكِر	Etang	كُول
Mare	دَرِيَا	Mer	دَكِرْ
interior	دَرُون	le dedans	اِيچ
Agrestis	هَامُون	Champetre	بِشَرِي
Ora	کَنَار	Bord	قِيرْدَك
Scope	چَارَوْب	Balan	سُورَكَه
Spina	خَار	Epine	دَكَن
Speunca	دَحْمَه	Caverne	کُورْخَانَه
Spatiosus	فَرَاخ	Spatieux	کِيکِش
Vulpis spec	شِغَال	Espec de lou	مَقْلَه
Silix	سِيکِلَاخ	Caillou	چَاقل
Puerpera	زَاچ	accouchée	لُوفْسَا
extantia	بِيشِيَار	avance	مَاهِي
hic annus	اَمْسَال	cette année	بُيْل

Latin	Persan	Francois	Turc
Annus	بار	Année	ييل
pascere	چریدن	paitre	اوتلمق
locus pascendi	بخیر	lieu ou l'on pait	اوتله
Pastor	چرچی	Pasteur	اوتچی
Cilium	پیر شک	cil	پلور
vir abundans corporis	امیر اس	homme de corpulence	کوره
farunculus	ایله	Cloud, tumeur	شیش
Spuma	صومک	Ecume	کوپکه
Parvus	کو	Petit	کچی
Magnus	مه	Grand	اولو
bonus	به	bon	ایو
Glorius	کروهه	Glorion	یومع
et odor	کوره	et odor	دو کم
Conventus	انجمن	assemblee	یدر نک

Latin	Persan	Francois	Turc
Parere	زادَن	Infanter	طغر مق
Leriz	آبِستين	Leger	يكلو يكلجه يكل
Labo	رنج	travail	آمه
Arbor	درخت	arbre	آنج
Ramus	شاخ	branche	بدت
Ponere	هي نهادن	ils mettent	قورلر
Ponere	نهادن	mettre	قومق
Cypressus	كنفش	Cypres	سرو سروی
Cannabior	کنز	Chave	کندر
percussio.	پلاس الاف	frappement	تالوق
Et vult	نو	obovum	يکلی
hirudo	زلو	sanguis	سولک
ille	پشوو	celuy	بوقور
Pone	بگذار	met. place	عمره
Guttur	کلو	le gosier	

Latin	Persan	Francois	Turc
Slavatus per	پا برهنه	nü pie	یا الزایق
servitudo	بندگی	servitude	قوللق
suffici	بس	il suffit	یتر
fraus	خیالی	fraude	بس
vero	یقین	ou	ایله اولسه
Derelictus	فریاد رس	Desesperer	یا تئین قالمیشلر
Sanctus	پیغوراکه	Valer de pie	بوجق
Spiraculum	انجور مخ	Chemice	او چق
Miraculum	طائر خون	Miraculum	پیره بولی
in eis corina	قوز حش کی	le ren. Dune	تخلون
et tunc	اکنون کنون	et maintenant	شمیدی
invidia	کونی	Lurie	دشک
Equi instra	برکستران	cheval barois de	آت طونی
castris ferre	خورد اشق	calotte de fer	بل پهلوان
Ordo	دسته	Rang de sol dats	ار صراکی

Latin	Persan	Francois	Turc
Socer	خسَن	Beau pere	قین آنه
Socra	خسویسنه	Belle mere	قین انه
hominis ^{tentia} exist	هستی	l'existence de ^{l'homme}	آر لوق
Continuus	پیوسته	Continu	اولشیق
Lentè	آهسته	lentement	یپ یپ
Virgula	پستو	Cruchon	کونجک
Domina	سیتی	Dame	خاتون
Tyrannus	سیتم	Tyrannie	کوچ
Saxea fistula	دبطانه	fusil	تفنگ
Sollis	دم	Souffler	کورلک
Filia	بکر	fille	قین
Vir viduus	دوشین کالوم	homme veuf	ار کوردن
Vidua	بلغم	veuve	عورت
Funda	فلاحن	fronde	صپن
Excelsus	باله	haut, elevè	یوجه
fallax mulier	زالله	femme ^{peuse} tromp	یروچی
Texiculum	شدیسکه	pouvantail	اویوق
Vultur	بیسکه	Vautour	آله

Latin	Persan	Francoise	Turc
arundinetum pictura	نیلستان سرنیان	Lieu ^{de paille} plante peint	قَمْشَلَقْ ناخشلو
videns canalis	هَویدَا رَنْبُورْ	videns etage	عَیَّان تَکَنَهْ
locusta	مَلَحْ	Sauterelle	مَکْرَکَهْ
squalor	شَوخْ	Crasse	کِرْ چِرَکْ
annales	سَخْ	Annales	تَارِیخْ
cauda	دَنْبَاهْ	Queue	قَوْرُورْ
febris	تَبْ	Fievre	سَیْمَهْ
fissura	رَختَهْ	fente	گَدَاکْ
linamentum	نَکند	charpie	بَخْشِیَهْ دِرِکْ
crinaceus quatuor ^{us} morbi	نَکَارَشْ	herisson	کِیْمِیکْ
Scriptor	زَدرِینْ	jaunisse	صَّارَلَقْ
monoceros	زَبیرهْ	l'crivain	یَا زَجِیْ
spica	اَرَجْ	licorne	گَر گَدَاَنْ
ephippium	غَلْمَلِجْ	epi de blé	قَلِجْ
Salix	سِیَّارِیْ	selle de cheval	اَکْرَهْ
	بِیدْ	Saule, arbre	سَوْکَدْ

Latin	Persan	Francvix	Turc
Ramus	نَمَالَه	Rameau	گَزَالِغِین تازہ دال
Arbustum	بَآل	L'espieu	بُویُن
herba	دارو	herbe	اوت
Zizania	کَنجِدُ	Zizanie ^{graine} _{petite}	سُوسام
pistacium	پِسْتَه	Pistache	فِسْتَق
sizipha rubra	زَنجِدِ سِفِد	Jujube	اِکْدَه اِکْدَه
Cune	گَهواره	Derceau	بَشِک
e Magnus	بُیُوک لَمَش	Grand	بُیُوک لَمَش
juramentu ^m	سَو کَنَد	Sermeu	اَنَد
Copia. caterva	کَر وَه	Troupe	بُلُوک
horae ^{esper} _{per} tina	سَار	L'heur de repart	اِکْنَدی
Corbis	سَاوین دِکَر	Corbeille	سِکَد
Fusus	دُوک	Fuseau	اِبِلِک
Servitudo	پِرَوَا	Servitude	قُولِی
Lacertus ^{timu} _{mar}	پِرَخُو	le Lard de mer	کَلَر
Pambum	سُرَب	L'arab	قُور شُور

Latini	Persan	Francois	Turc
tenuior arena	سُورَه	Sablon	چورق
signum	سراپ بشور	Enseigne	سِر کیم کورینورادون
^{uctur & acur} sarcinarum st	بند و نر	aiguille a embalo	چوالدز
Pulvis	گرد	Poussiere	شوز
Calor	گرم	le Chaud	استی
Frigus	سرد	le froid	صوق
Fluvio	کاج	rarine	سیلی
Perennit	کرج	Perpetuel	دایم
Exiit	سر بشم یلم	issue	هم برین
afflictio	محنت ییچ	affliction	محنت
tormentum	ییچ	Tourment	اشکجه
in viam se daret	براق بسیج	Se mettre en che ^{min}	یوله عزم اتمک
^{cantur} submissa voce	نوا	chanca voia bene	نغمه
bona sort	نوا	heureuse destinee	نصیب
negotium difficile	کیاه	affaire difficile	ایش کویچ
aliquis	کا کا کا	une personne	کشی
lutum	خلاق	boue	یلق

Latin	Persan	Francois	Turc
Purior	ناب	Pure	صافي
robur	تاب	force	طاقت
index libri	فهرست	L'index d'un livre	کتابك اولى
interse ^{= atim} de ^{ut} = implexi oves	افتاب	traine de Cheval ^{us}	زلفك ايپر
fodere	ماهتاب	Creuser	قز مق
gubernare ^{toris}	درداشت	gouverner ^{ur}	بر حکمك آرد
fragorum edendo fimum	کف تاه	Creve	ياريلوب احامش
incurvatur	چفت	Courbe	اکلوب طولش مش
ocimum	ضمران	basilic, herbe	اسير غم فسلک
rosmarinum	سیرم	Romarin	دیحان
rubescere	شرم	Avoir honte	او تهنق
Coloris speciei	درد قام	Sorte de couleur ^{ur}	قام کونه
Rosae	صاروشین	Couleur de Rose	کله کونه
Balanci fovea	تون	Fourneau de bain	کالخان

Latin	Persian	François	Turc
Pinus	مرخ	Pin arbre	چامراغاجی
locus editus	کرخ	Belvedere	کوشک
semen	برخ	semence	بزر
ignarus	نادان	ignorant	مصدده
negligens	کوند	negligent	غافل
sine stipendio	کوند	sans paye	تعینی یوق
computatio	اوند	compte	صاغش
arrogans	ملند	arrogant	لایف اوروب
puer	خرون (تن)	quia de la puer	یوز اولن
ante diem	بدروز کرد	la priouge	و ساع ایتدی
salutavi	نیرد	faire laque	حمله و جنک ایتدی
bellum gerere	بیدار	ocille	اوینق
exspectare	کرمدار	amoureux	عاشق
amor	اهار	palpitation	میشل
palpitatio	استوار	forte	محکم
validus	بنا	chemin etroit	انجه یول
via stricta	همکار	Corde	ایک
funis			

Latin	Persian	Francois	Turc
dux	سالار	general ^{général} bar	اولوسکر باشی
nudus	سوکور	nu	چیلق
plancus	موشخوار	pieplan	بصلی
lenis	ربار	doux	یواش کشییه
flexe	خوابیدن	pleurer	افلق
clitella	اقسانه	bar	سمر
Margarita	شبه	faune perle	برنجق
falta	غیر	courtisane	حقیه
meretrix	کوکنار	pauvre	حسباجاش
papaver	پیو	ve qui rouge	کوره
tinea	سوسار	le d'ay.	کله
lactus	کنجور	le zard de mer	خزینه
maritimus	الت	tresor	براغ
thesaurus	سان	azine	چلقو
elium	لین	justum	خور
instrumentum	انداز	elle prisable	اصم لمق
jubere	کبر	ordonner	بیولک
magnus	لرز	grand	چومق
clava		manue	

Latin	Persan	Francois	Turc
Oscitare	خامیان	Bailler	اسنمک
Strabo	کاژ	Louche	شاشی
arca	تیوُس ژان	aire a battre le ble	جرمن
Calor	تموژ	Chaleur	اسبلک
jam	هفون	en un mor	فی الحمله
Dammum afferre	فسوسن	faire tort	محق ایلتمک
frustra loqui	هزل	parler en vain	یهوده سوزش
Sordere	دنس	Salte	چرکلو
a poste ma	جزع	apostume	چبان
fraus	مکر	fraude	حيلة
Multitudo	جمع	Multitude	کثرت
Puella	دبد	jeune fille	لکر
ferus	بدخش	Sauvage	وحشی
De lore	درخش	abolu	الدرامق
minuz	لاع	bouffon	هزا
ingenio destitu	نشاف	sans esprit	عقل سز

Latin	Persan	François	Turc
Deformis	زشت	laid, difforme	حسرق
scopus	هدر خو	but	نشان
piccidicula	از رنگ	petite boete	قبقا
superciliarum et manuum riga- bilitas	جنبك	ridex des sourcils et des mains Pisifenseu	قاشده آند چين صقلىخ
sonus	طنك	Bruit	آواز
physius	هنگ	Boete	قوتى
amans sagax	شك	amant. ruse	شيونى محبوب
squalor	هزل	Crasse	چريك
distortus	چنگلوك	Contre fait	ال اياغى كرى اولان
fastidium	خدوك	Lunus,	تاسه
venustus	خنگ	beau	كوكچك
tristis	غمناك	triste	نملو
teli scopus fatalis	ناوك	but de la fleche fatal	اوق
vapula me	كوره قوش	frappe moi	بنى اور

Latin	Persan	Francois	Turc
Dux asser ligando confini sunt	هم تپوراك	Deux planches se soulcasse ou les liant forte	ایکی تختہ علیوں حوش چتلا ری
sexuere	خامیان	Sexuere	استمک
Strabo	گاز	Louche	شاشی
area	ژان	aire - lieu abaisse oublié	حیزمن
ambelitus	نفس	halaine	اینسلیک
colledium ostatis	تموز	le milieu de l'été	اوزتہ یای
tandem	هنوز	enfin.	فی الجملة
Dannum facere	فسوس	endomager	خیف ایلمک
veruilitates loqui	عزل	dire de bouffo neries	بیضوده سوز کویک
apostema	چین	apostume	جزع ایچی
putre factus	دنس	Pourri	چرکلو
Fraus	مکر	fraude	حيلة
multitudo	جمع	multitude	کثرت
Virgo	بکر	fille Vierge	زید

Latin	Persan	Francois	Turc
solis	بَهْلُو بَجَر	soleil	کُرُنش
animal silvestre	بَدَحَش	animal sauvage	وَحَشش
fulgere	دِر حَشش	reluire	الدُرَامَقْ
obscurus	مُخ	obscur	کُور
splendor	فِرُوع	splendeur	شُعَالَه
humus	هَزَل	bouffon	لَاغ
eliga	کُومُخ	noir	قَارَه
fox	مُخ	nuir	کِیجَه
Questia tympa	قَاوَا	timbale	کُوسْ
intellectus	نُفُول	Entendement	دِرک
verbum inane	کِرَاف	parole vaine	بِیهُودَه کُوز
ingenio carens	نِشَاف	sans esprit	عَقْل سِز
Deformis	عَنفَرِیق	Différence	زَشِت
species rei	نُوعَه	espece: sorte	قِف
Pixi dicula	خِفُ	petite bête	قَب قَاو
Ringa	چِین	polis	قَاشَدَه آيِنَدَه

Latin	Persan	François	Turc
actio premendi sonus.	فُنْبُكْ طُكْ	Pressement son : Bruit	چِقْلَیغْ آوازْ
Pipeis	صَنَكْ	boëtte	قُوْتِیْ
Bellulus.	مَحْبُوبَهْ شَكْ	joly	شِیَوَهْ لُوْ
Tympanum	تَبُورَاكْ	Tambour	ایکِی تَحَنَهْ در کمر خوش چنل
Arvis	اَوْرَهْ کُودَهْ	Aravis	قُوْشْ
Crista	عَمْنَاكْ	Crista	غَمْلُوْ
Religionis novae	حُنُكْ	Religion	کُوْکُچِکْ
sagitta	نَاوَاکْ	flèche	اَوَقْ
herba munda ^{lenus} iedo	نَاکْ	herbe musquée	مَسِکْ اَوْتِیْ
ethale conveniens	نَا سَوَا نَا فَرَجَامْ	qui n'est pas convenable	لَا یَقِیْ اَوْتِیْ
Specimen	تَوْزِیْمْ	le Contre	کُوْشْتِیْمْ
e Adolens	اَغْلِیْمْ	Adolens	دُوْشَا یِلْمْ
Putritur	هَزَلْ	Le gigni	مُخْرِیْکْ
Pedes ^{et talus} manus ^{disto}	چِیْنِکَلُوْکْ	Les pieds des mains	اَلْ اِبَاغِیْ اَکُوْیْ

Latin	Persan	Francois	Cure
Redundare	براشید	Superflu	ارتقلق
Crescere	دویدن ژوژیدن	Croître	یتمک
Debilis	سغبه	foible	نبون
Sub venis alis inferre	کراژیدن	Secare en ^{chant} inarc	صلنق
Rosa carinea	نسرین	Rose de chien	نسرین
Via magna	شاه راه	Grand chemin	اولویول
Siti laborare	زهیدن	Être altéré	صومر مق
Fluentis aquae rumor	طنطنه	Fluxure d'eau	صفلدوی چای اوارده
Horale	لویشه	Horale	یواشه
Occurrere	دوشاخه	Rencontre	طروشاه

Latin	Perse	Francois	Turc
Percutere	سَخُو لِيدَن	Frappier	اُورْمَقْ
Vituperari	نِكُو هِيدَن	Mepriser	يَرْبُ بِجَمَاكَه
fodere	تُوْزِيدَن	Creuser	قَاذْمَقْ
Abominari	تُوْلِيدَن ك	Attester	اِكْرَنْمَقْ
Sonare	كَانُونُ	Sonner	بِرَاوَابَه اُوْجَه
quiescere	خَيْرِ مَا	Quiesce quiesce	بُوْ نَرْدُرْ
Domina	تَكِي	Dame	خَاتُون
Regere	كَيْخَان	Les roys	بَادِشَاهَلَرْ
Quatuor pedibus incedere	فَرْغَزَان	Marcher a 4 ^{tes} pattes	سُرْتَنِي سُرْتَنِي كَن مَك
Progenies	عَشِيرَه { فَبِيلَه	Race; Engeance	دُوْدْمَان
Molestiam affe re	رَنْجِيدَن	Molester; affliger	طَرْغَمَقْ
Medium hyemis	بَهْمَن	Milieu de l'hiver	اُوزْتَه قَيْش
Deteriorem fieri	فَرْسُوْدَن	Deperir	بُوْزْ لُوْبْ اَسْمَك
Salientia in nub me aqua	شَادِرْ وَاَن	Jet d'eau } grand jet	بُوْك دُوْشَكُرْ
Quercula muza uratio	يَنْغَرَه	Murmure	طَعْنُ

Latin	Persan	Francois	Turc
^{solum} Partur dolor	بَتمایه	Plante des pieds	ایق الثفی
~~ignatus~~	دردینه	Douleur de l'enfant ^{renew}	اوغلت طغر مؤزحمی
ignarus	نادان	ignorant	کافه
Vulnus	رشوت	Blessure	یاره
Debilis fieri	بخسیدن	Devenir foible	زبون اولق
sonus, rumor	دقده	Bruit; son.	اوازه
Panis ex sicco frumento	خمیره	soupe faite avec du blé qui a séché	بلغور شورباسی
Lolium	نیمه	yraye	قیرمق
Vinula	نیمه	Cruchon	کوپچک
Mensis	ماه گانه	Va mois	ایلک
Primum locum	صدر	Place d'honneur	پیشگاه
et aquar	فرزانه	Grand	اولو
tempus	گاه	temps	وقت
pravatorem	یافه هدیان	Putele sale	هرزهره سوز
sol di das terminat proferens	یاوه کو	ce lieu qui finit par un puits	هرزه سوز سوبلیجی

Latin	Persan	François	Turc
Leuge Luge	دِهِي دِهِي	Courage	خَه خَه
Vacuit	تِهِي	Vuide	اچچي بوش
Sputum	خُدُو	Crachar	تُكُرُكُ
spuere	تَفُو	Cracher	تُكُرُكُ
Valexiana	فُو	L'alexienne	قَتُو

Sentence

Apprend par ceu le present livre, en
abreue * ta memoire de cette eau vivifiante.

Remarque

* L'auteur pretend par ces paroles metaphoriques
qu'avec le secours de cette nomenclature l'on sera a portée
d'entendre tous les auteurs dans la composition
de cette chose qu'il mélange d'arabe et de

إيجد Instruction sur l'

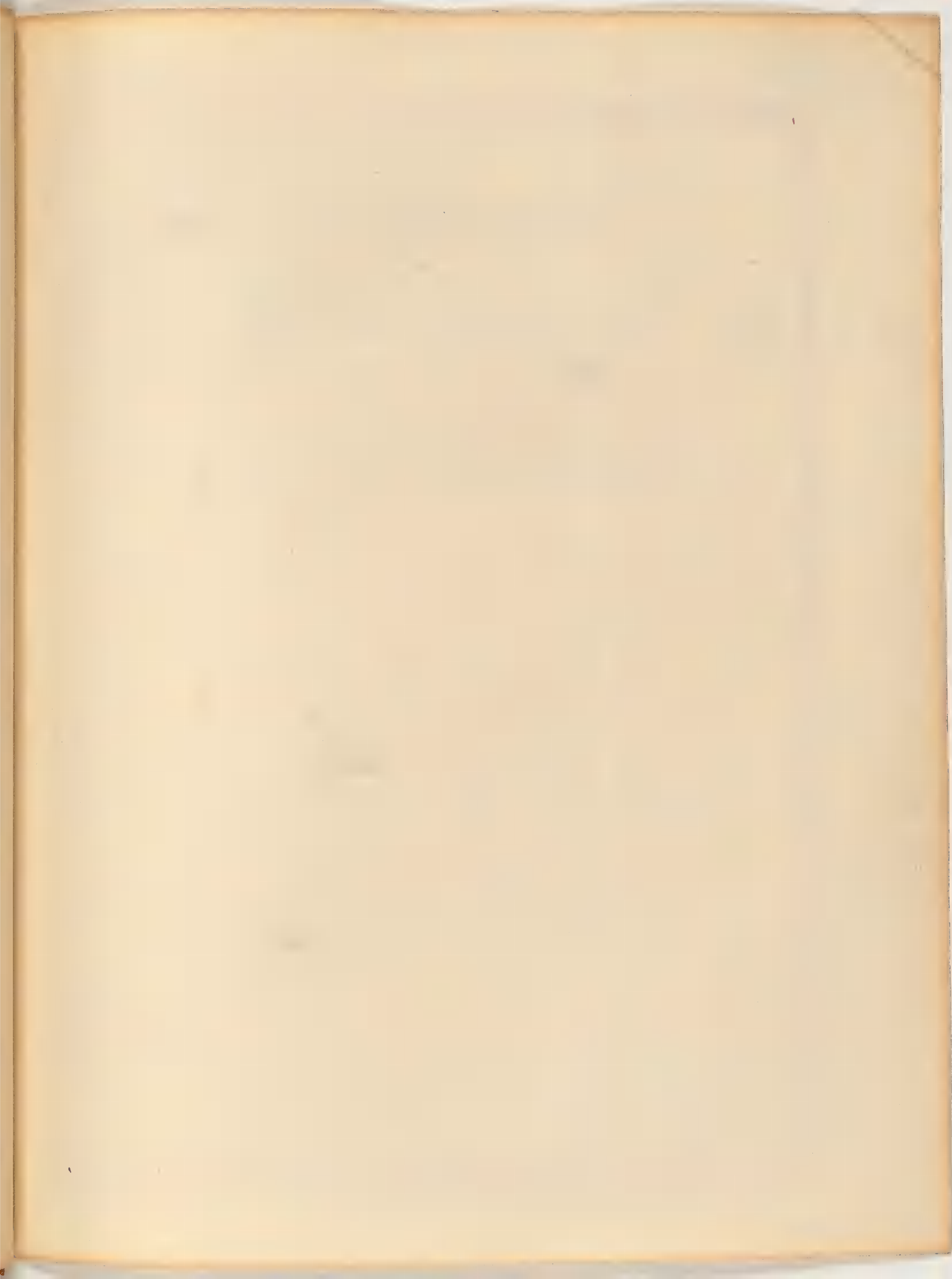
Sachez mon enfant que l'usage des lettres pour l'إيجد se trouve composé de la manière suivante.

De puis la lettre ا jusqu'à la lettre و on doit compter par un à un : de puis la même lettre jus qu'au غ qui represente le nombre de 1000 par centaine.

ayant donc parfaitement compris le sens des lettres qui composent l'إيجد tu sauras en tu auras present a l'esprit une juste époque de temps a quel mon livre a été composé, en cela en évaluant les lettres de l'intitulé شاهدي qu'en aussi le nom de l'auteur.

Qui conque prendra pour le repos de l'ame du pauvre chaidi trouvera au jour du jugement sa récompense. Dans l'intention de notre grand prophete mustapha

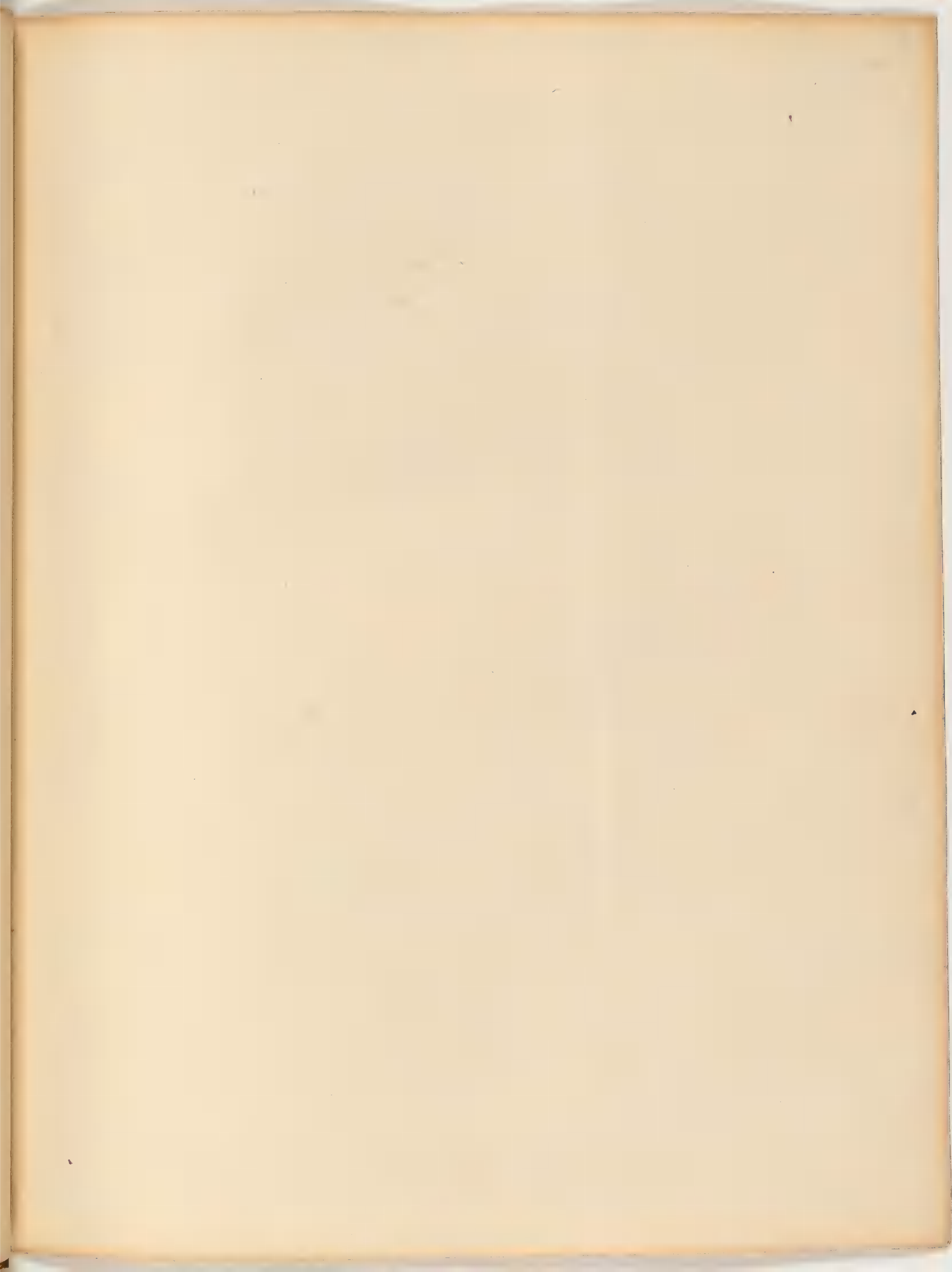

94

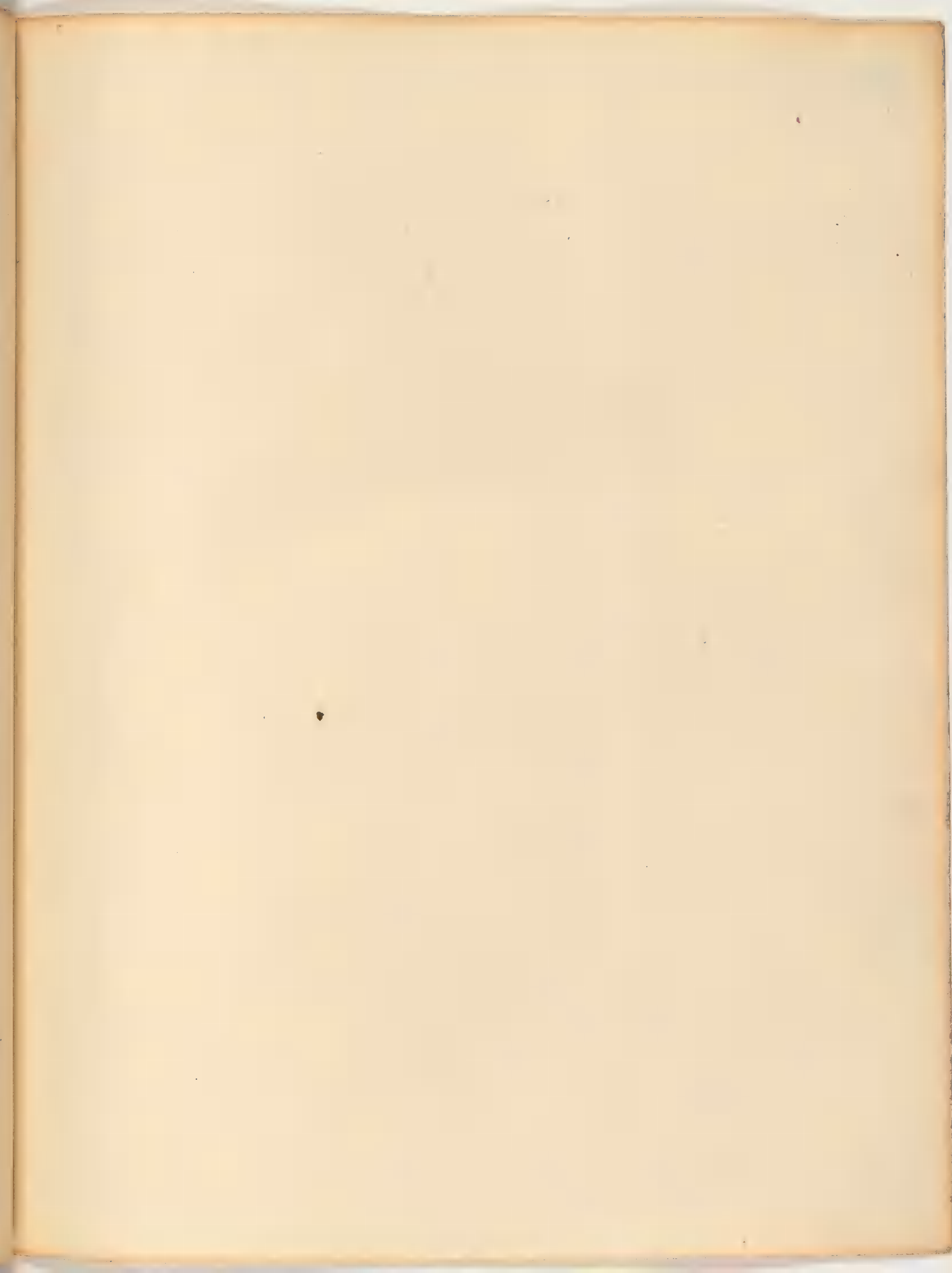

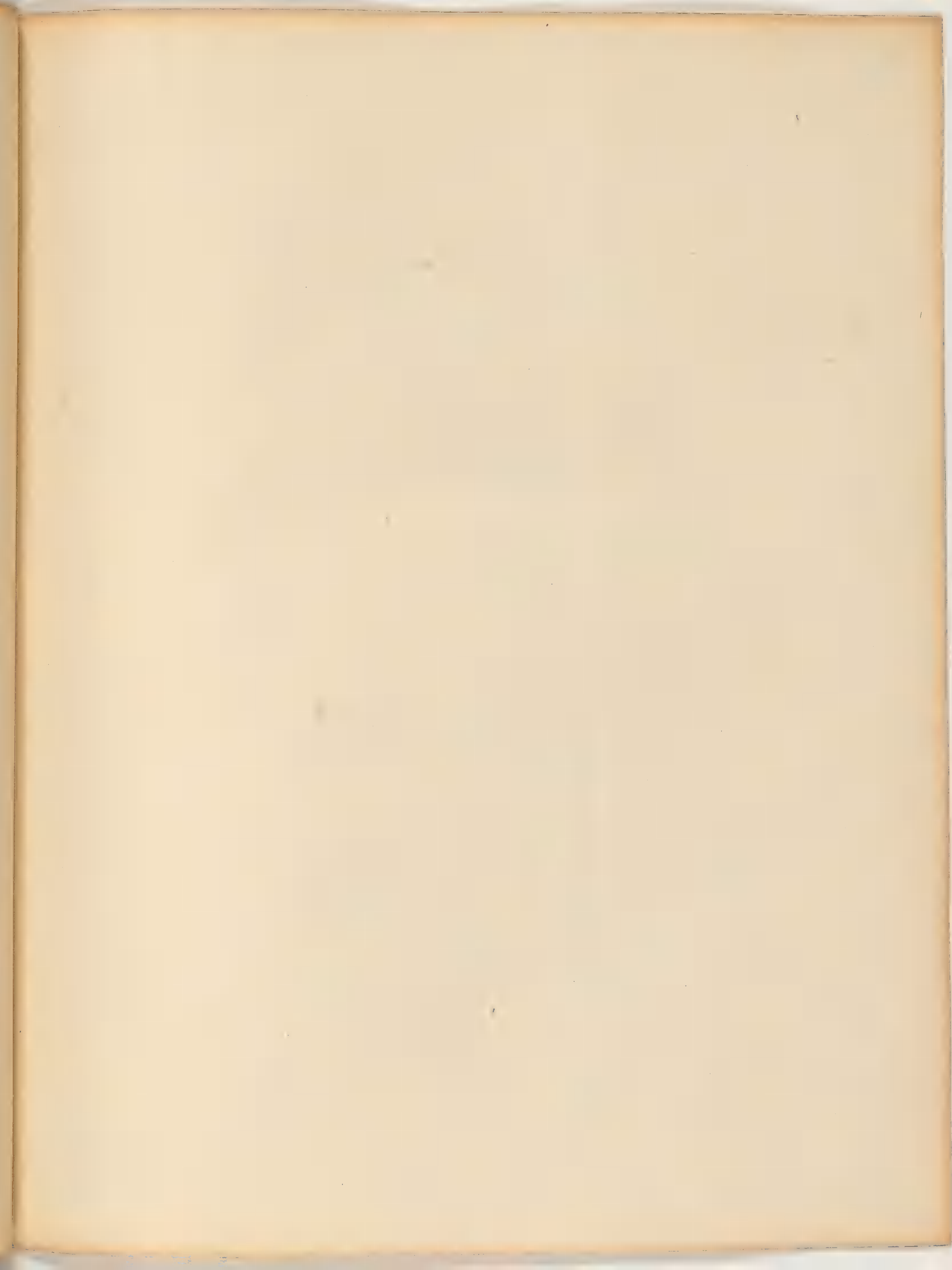

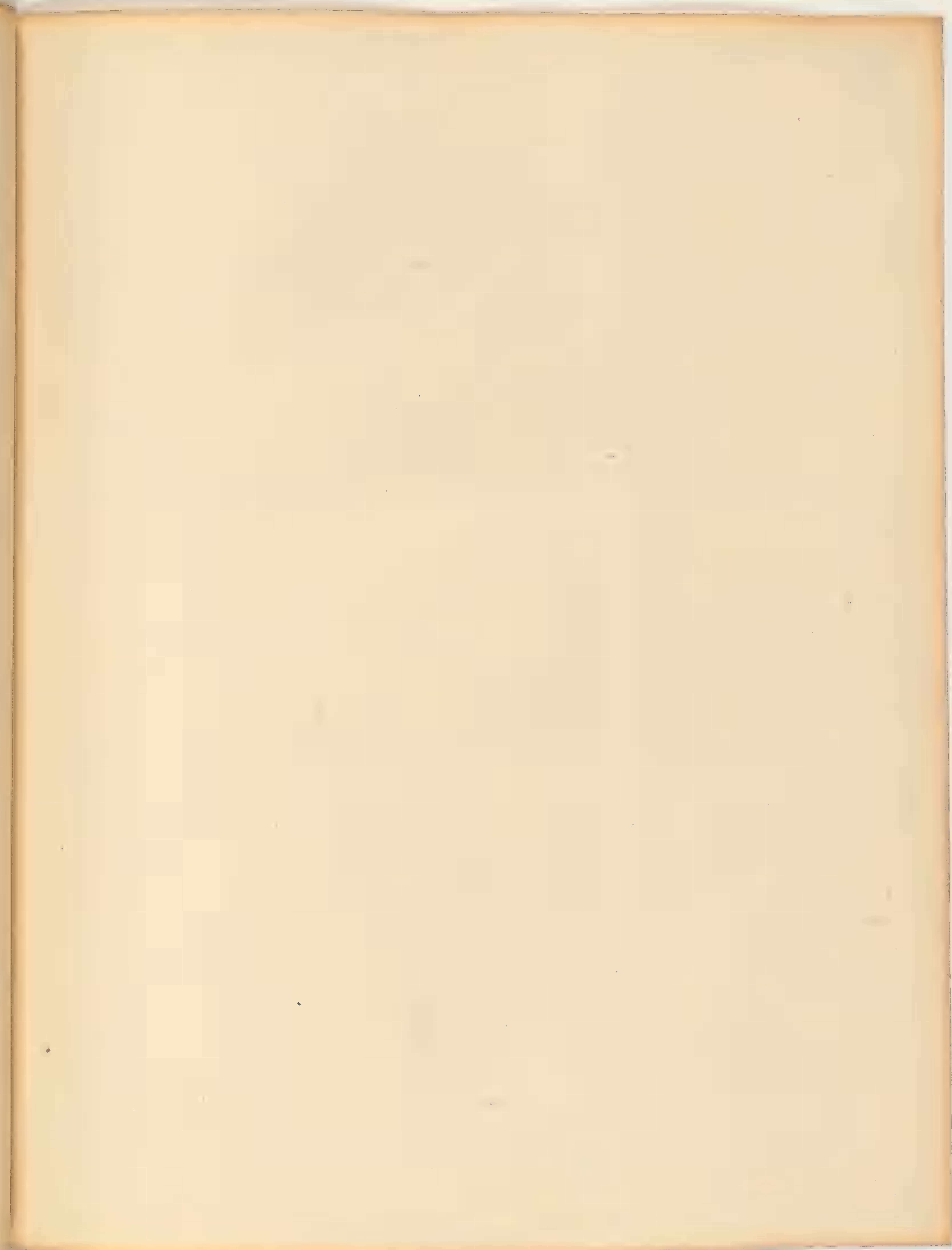

97

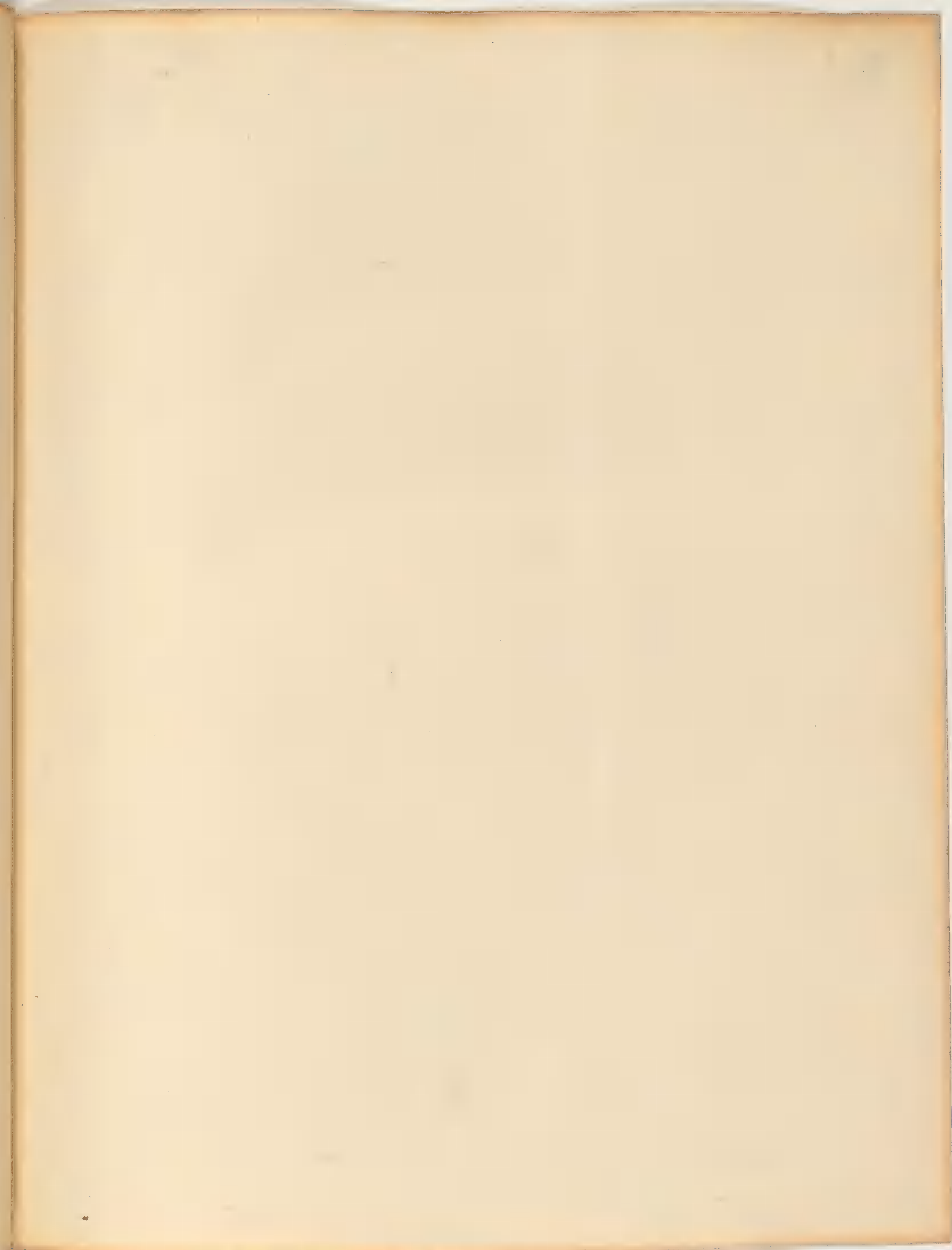

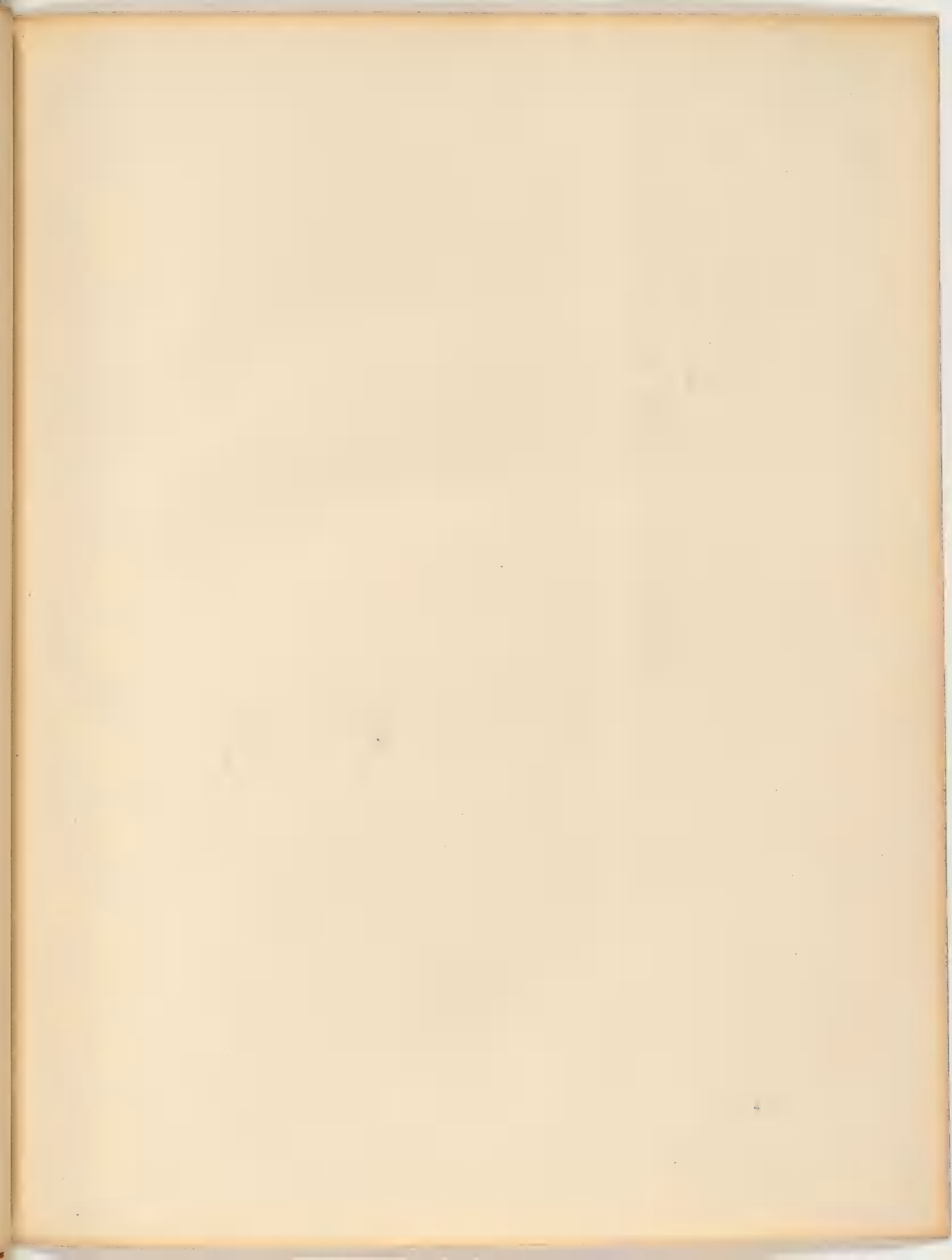

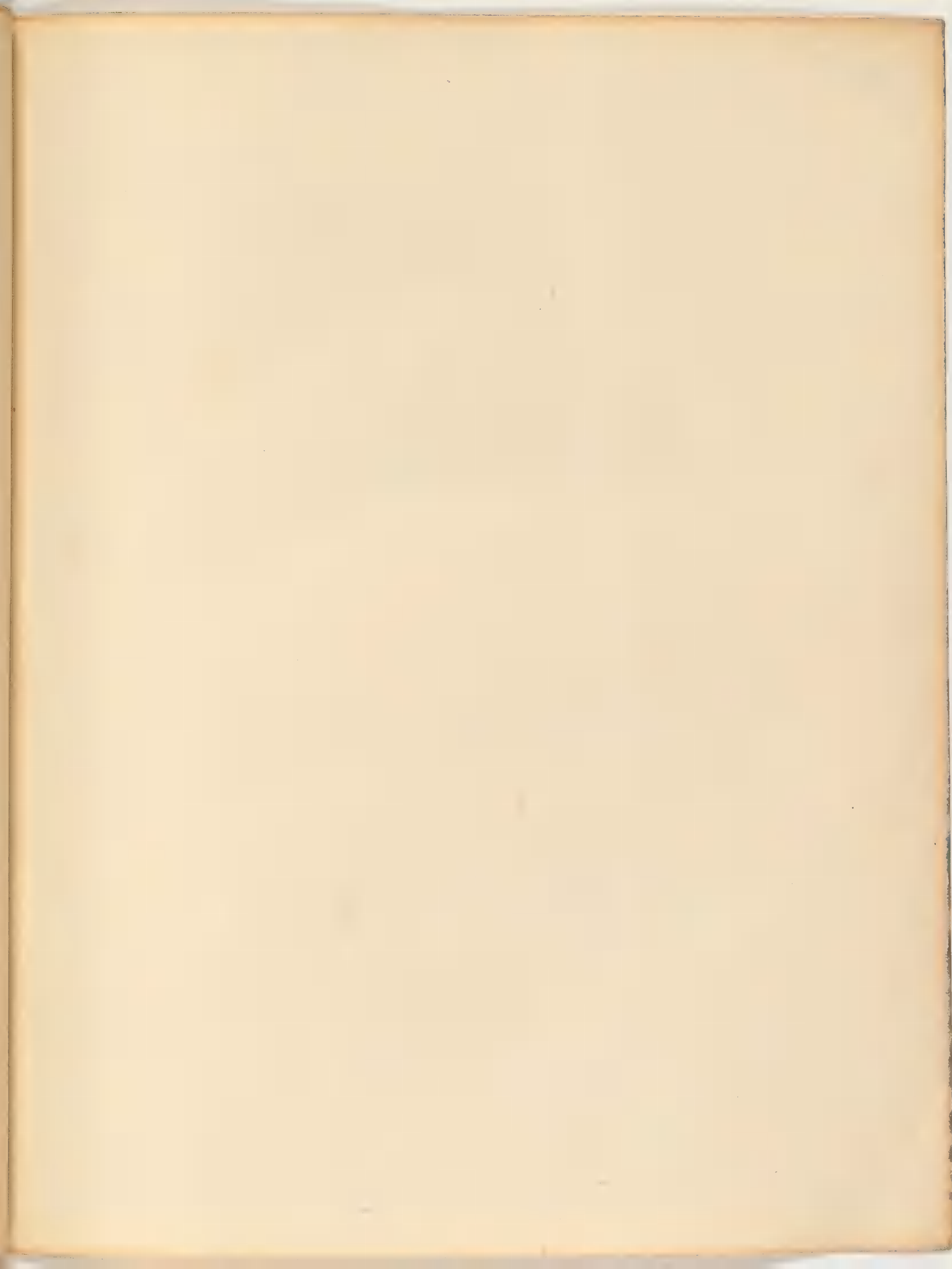

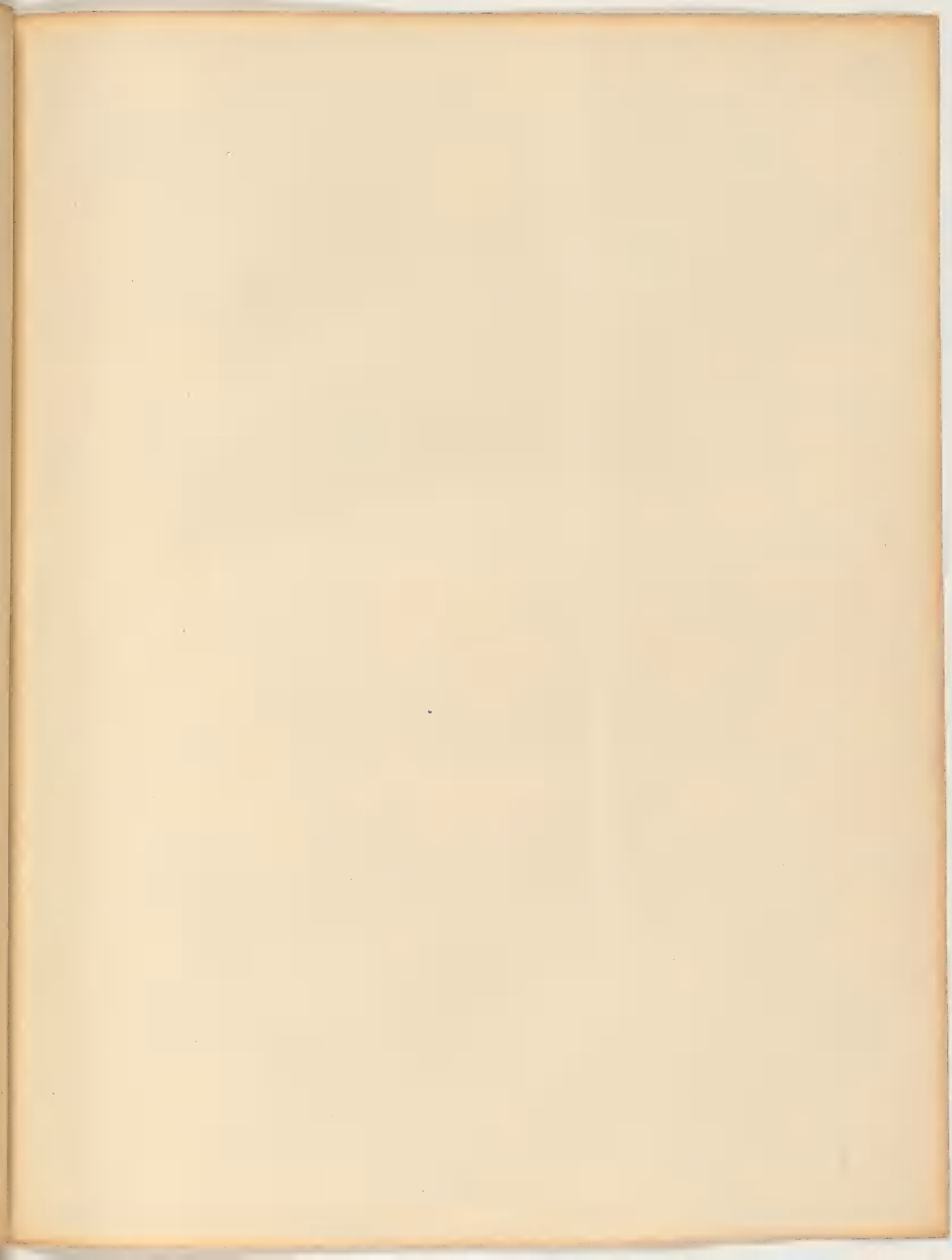

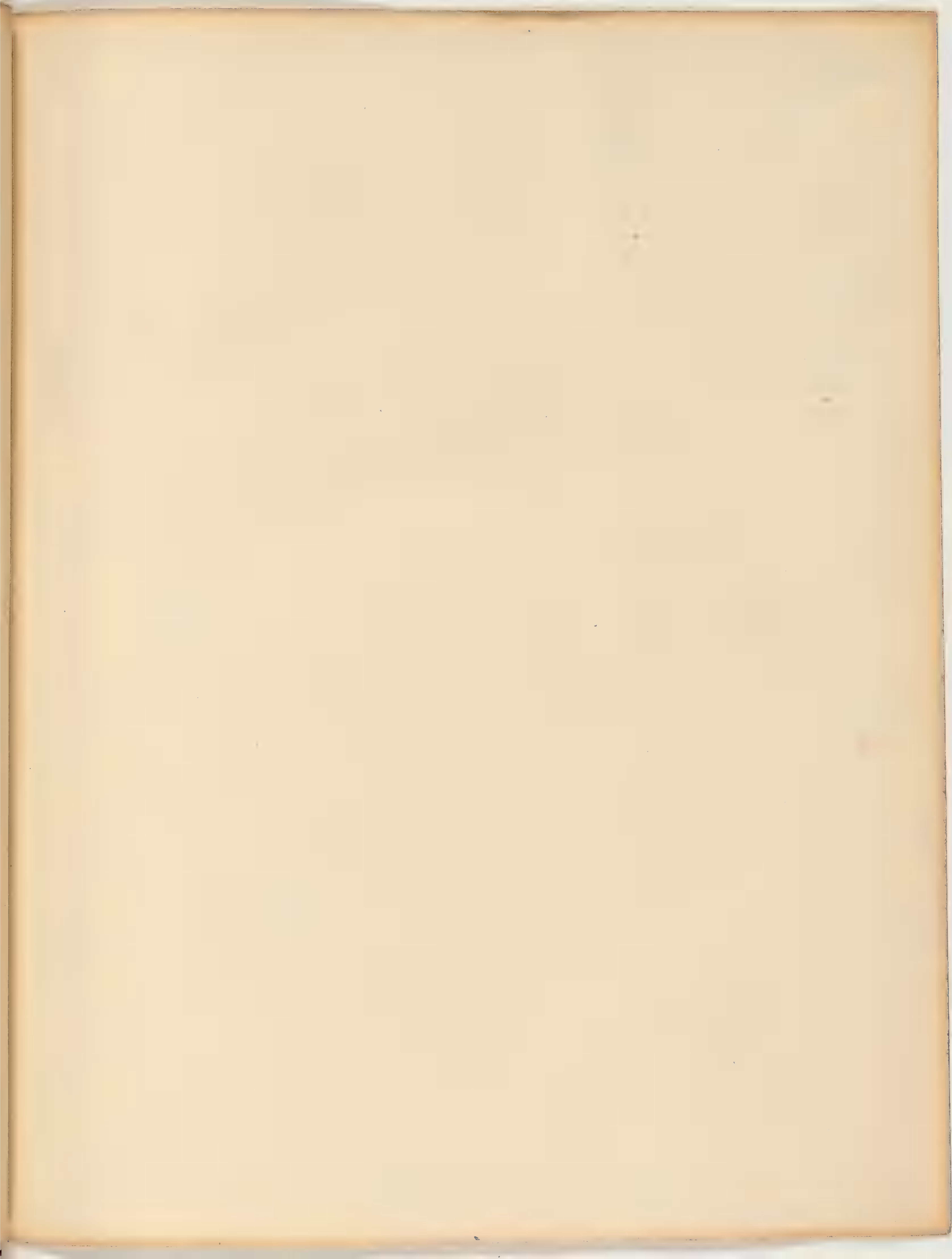

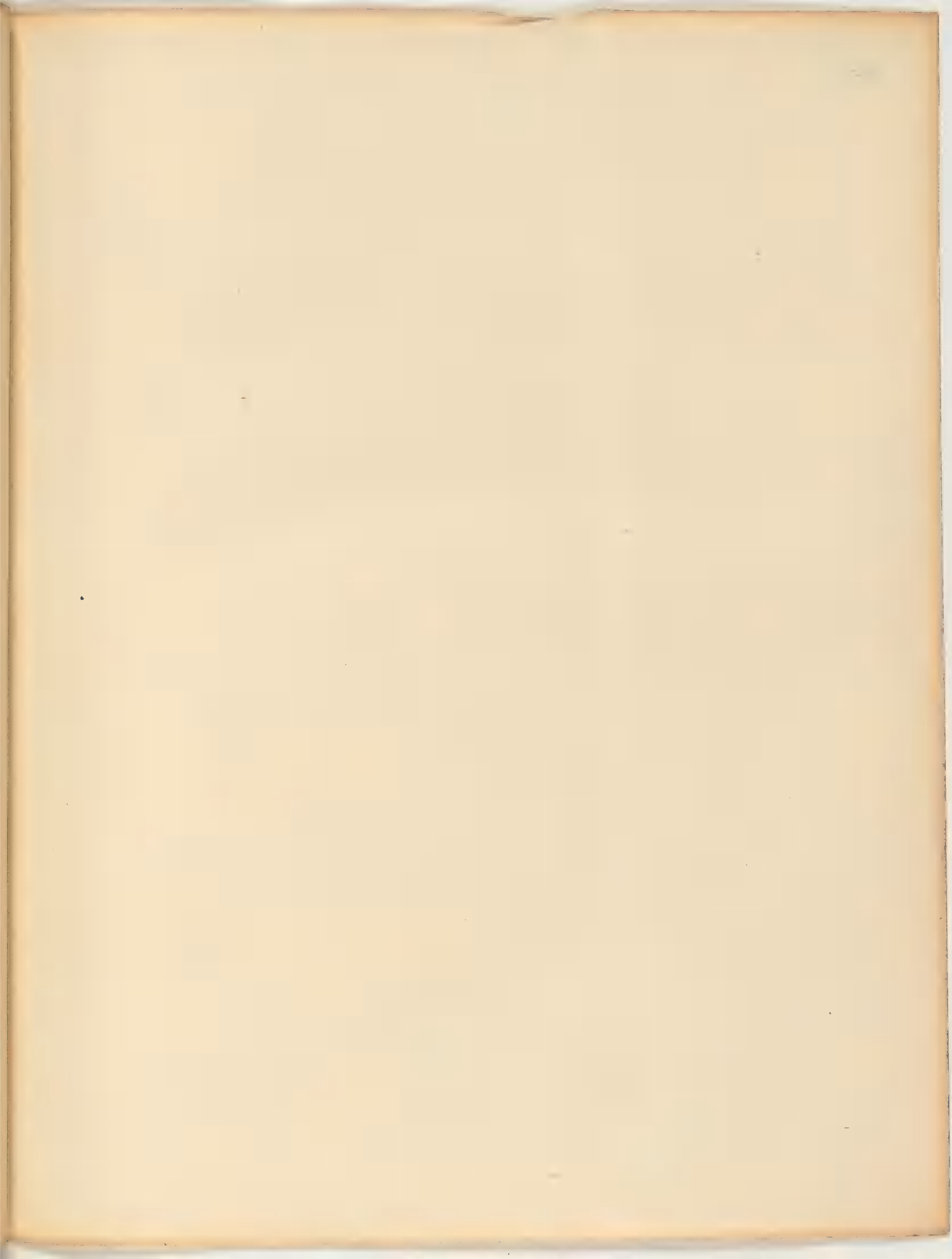

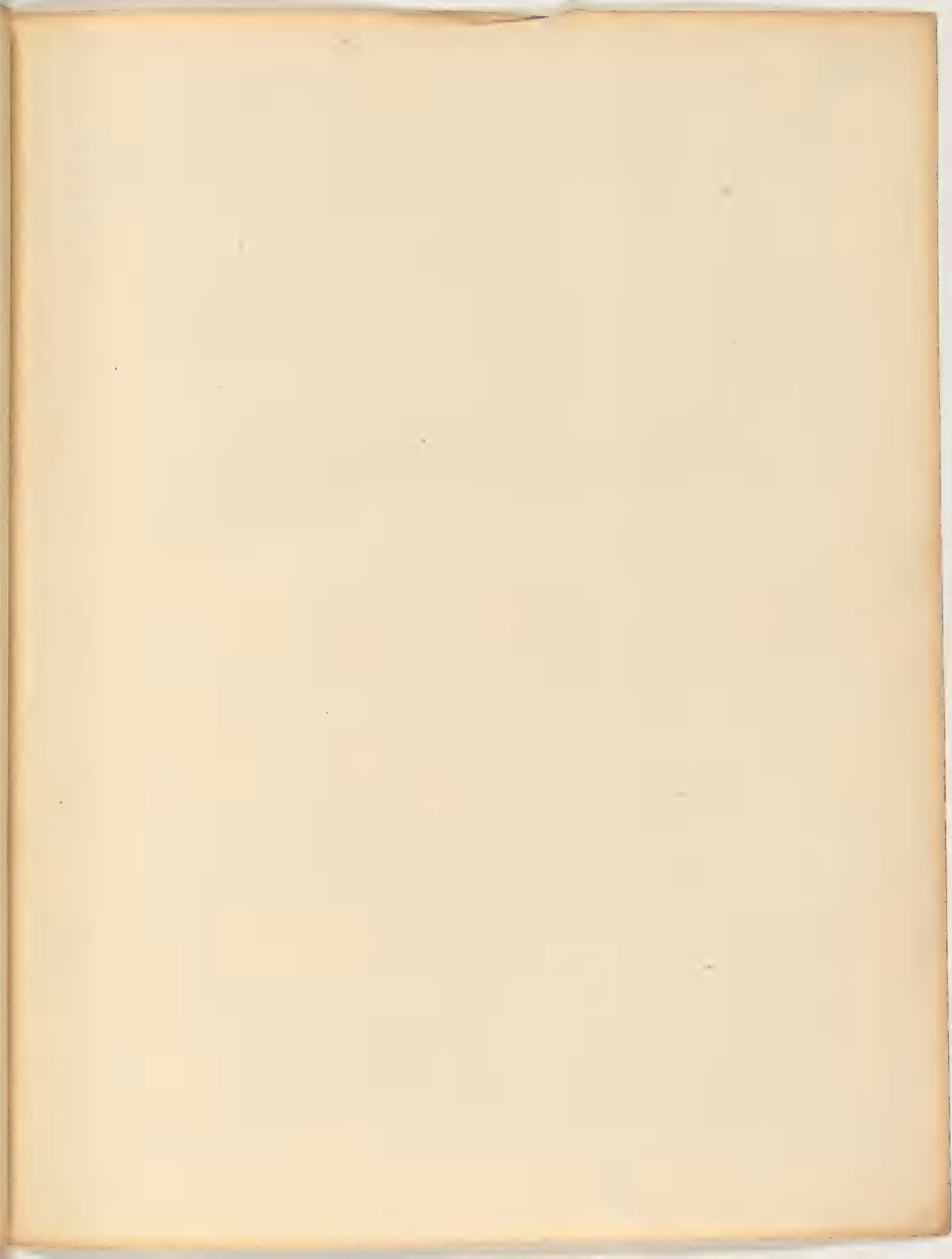

104

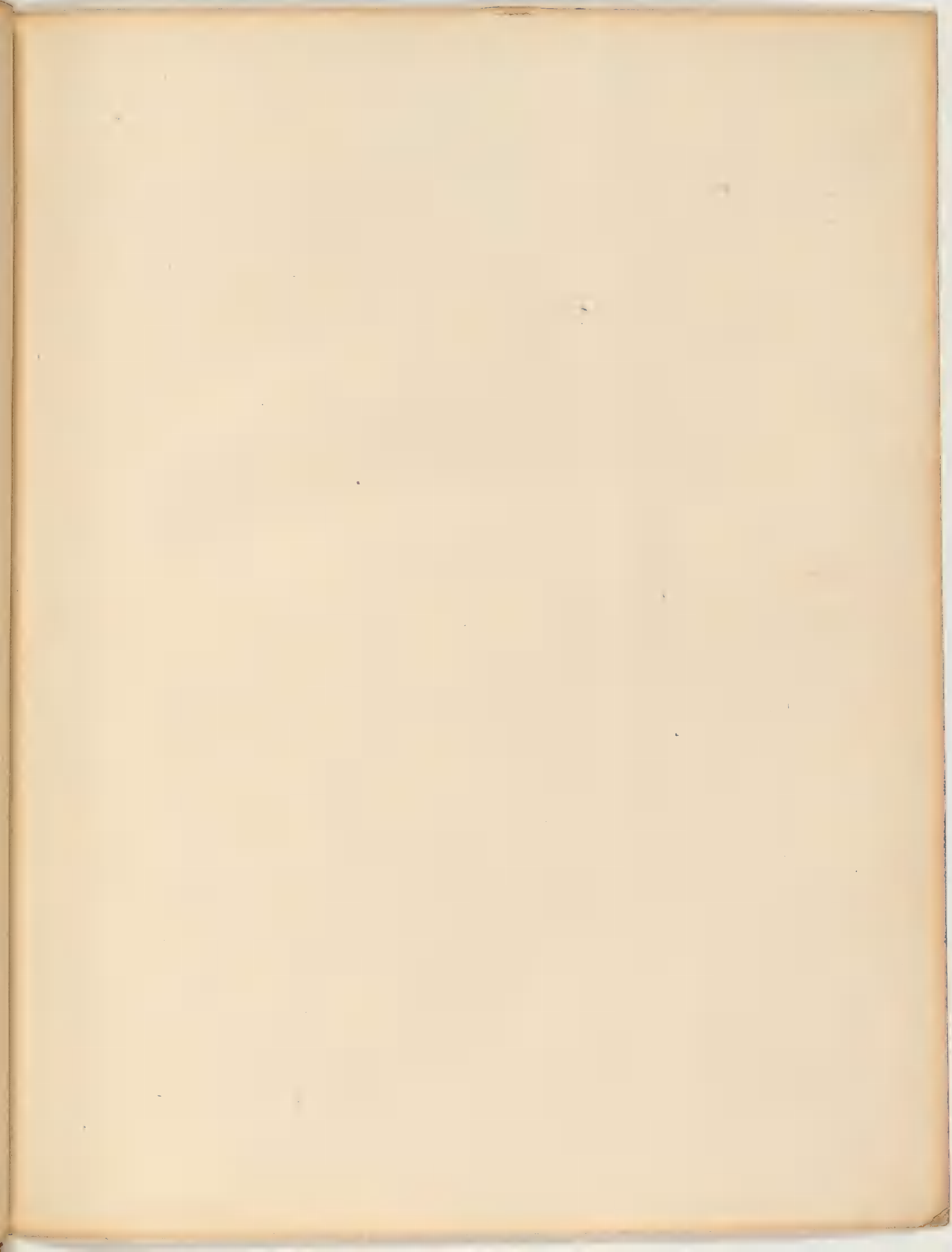

105

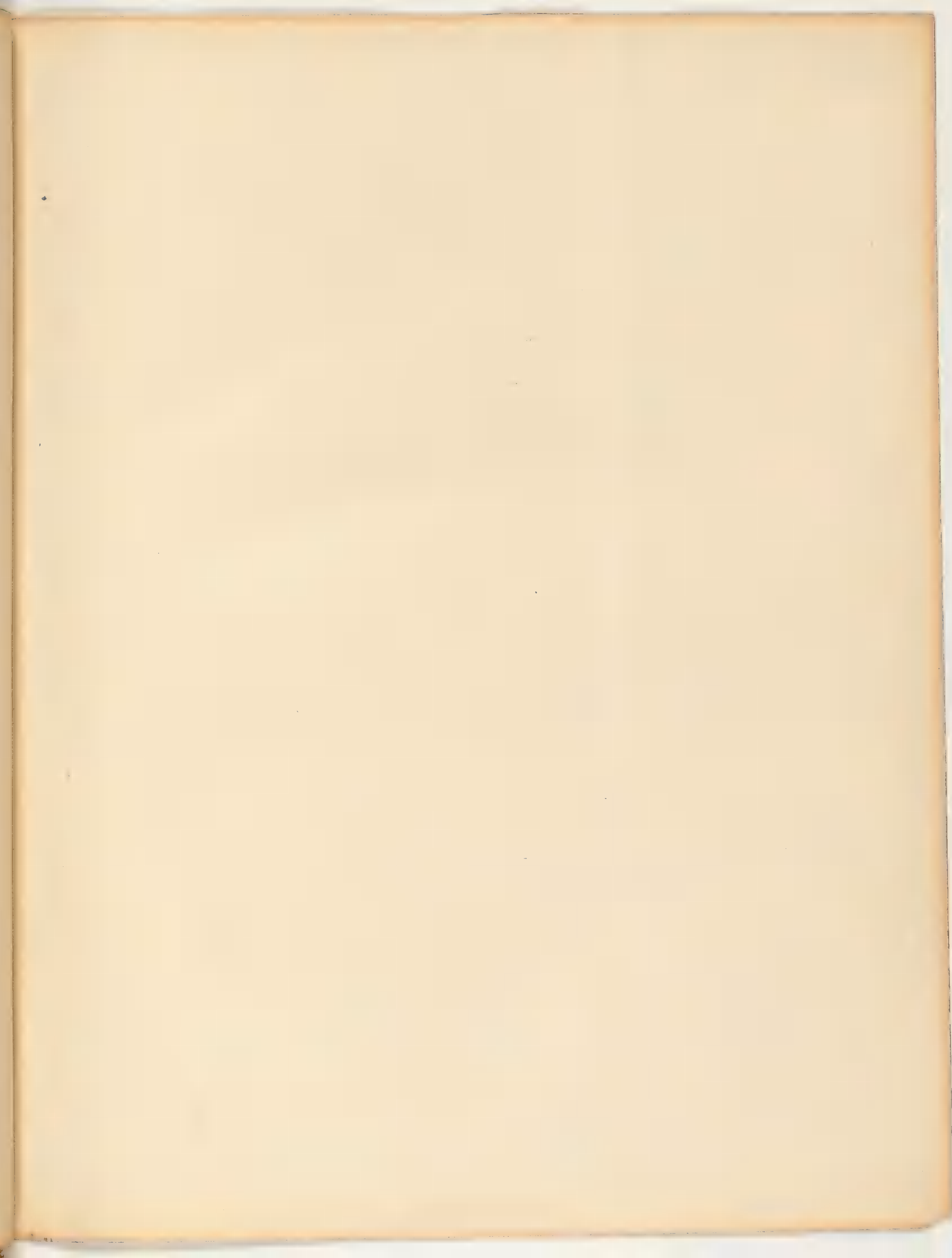

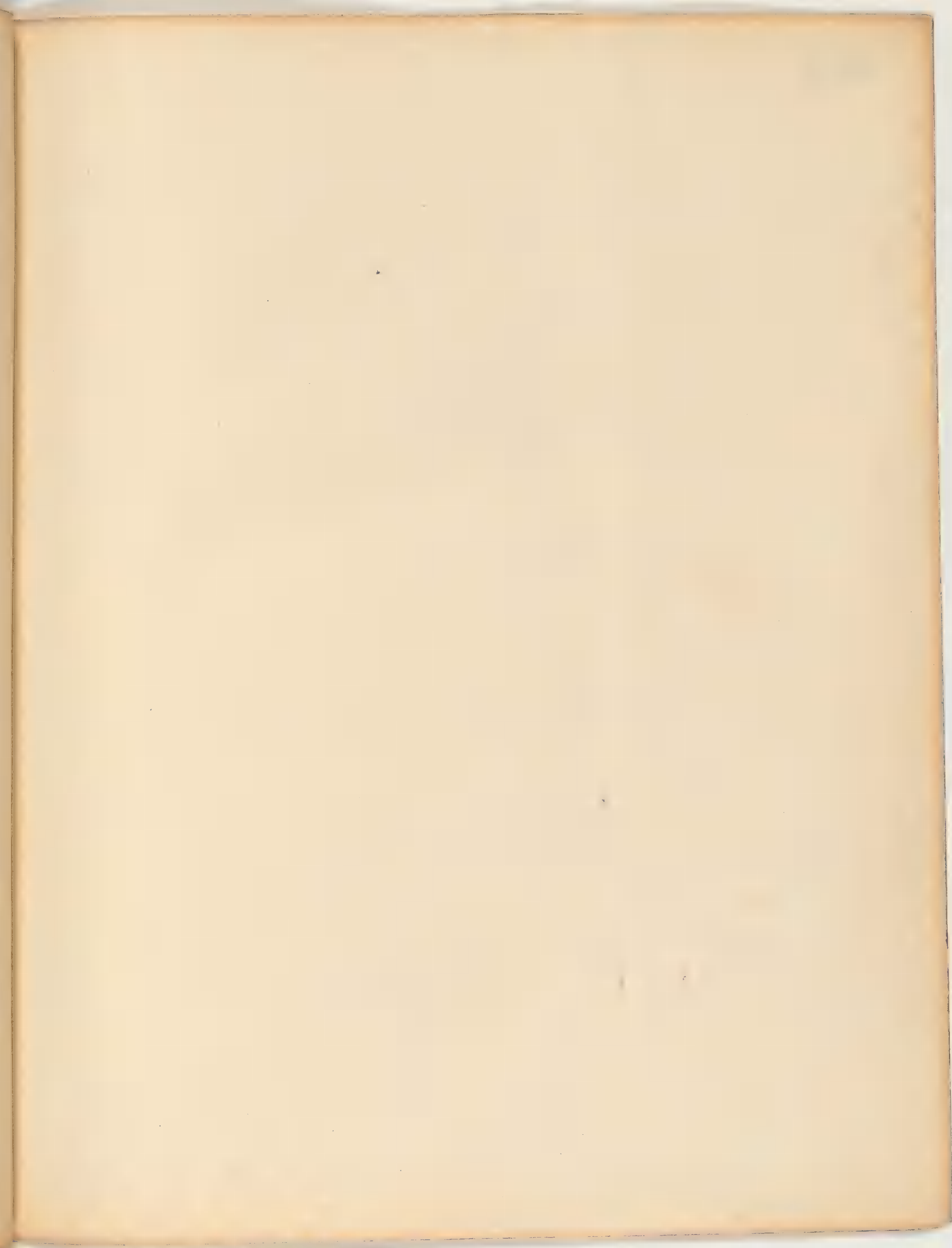

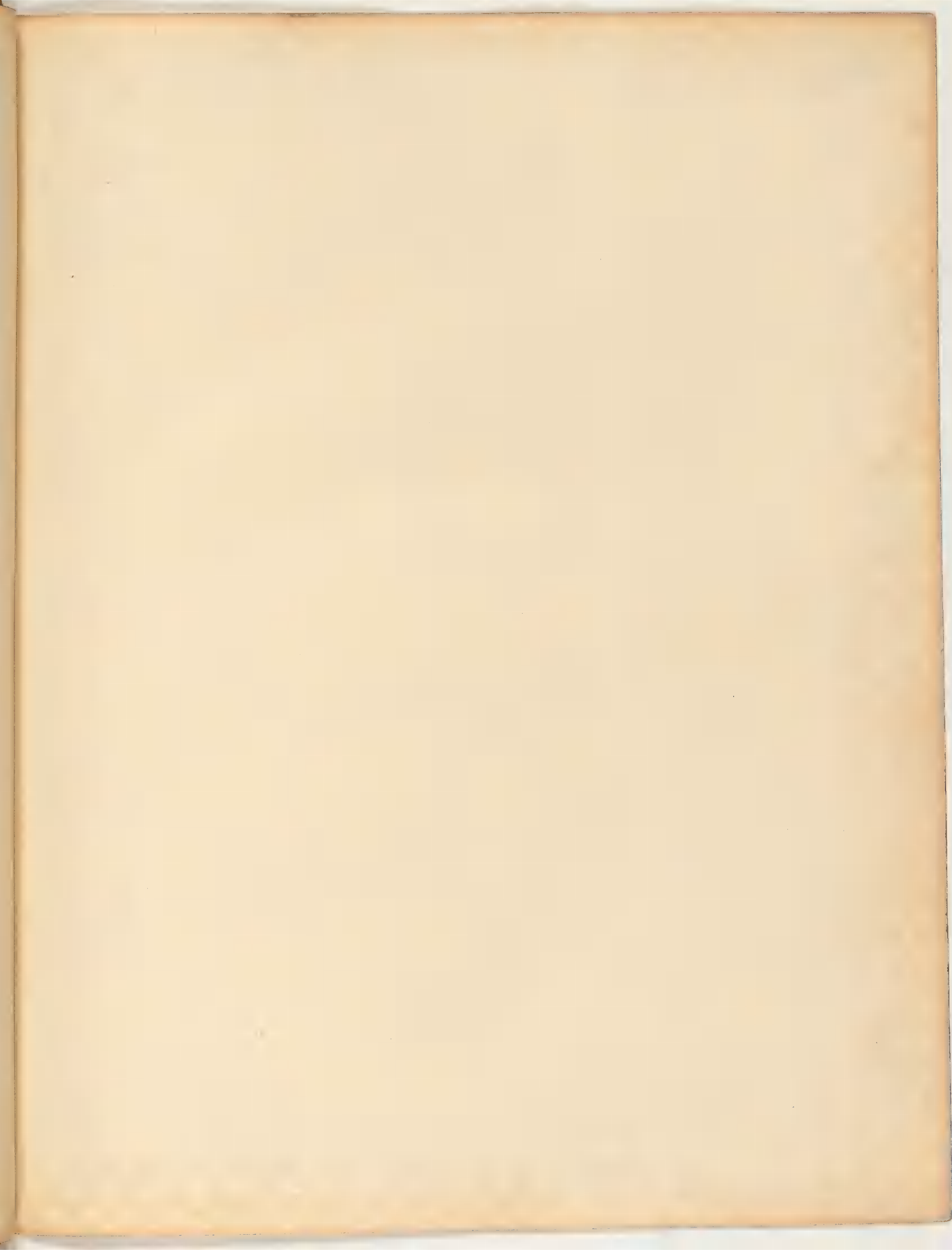

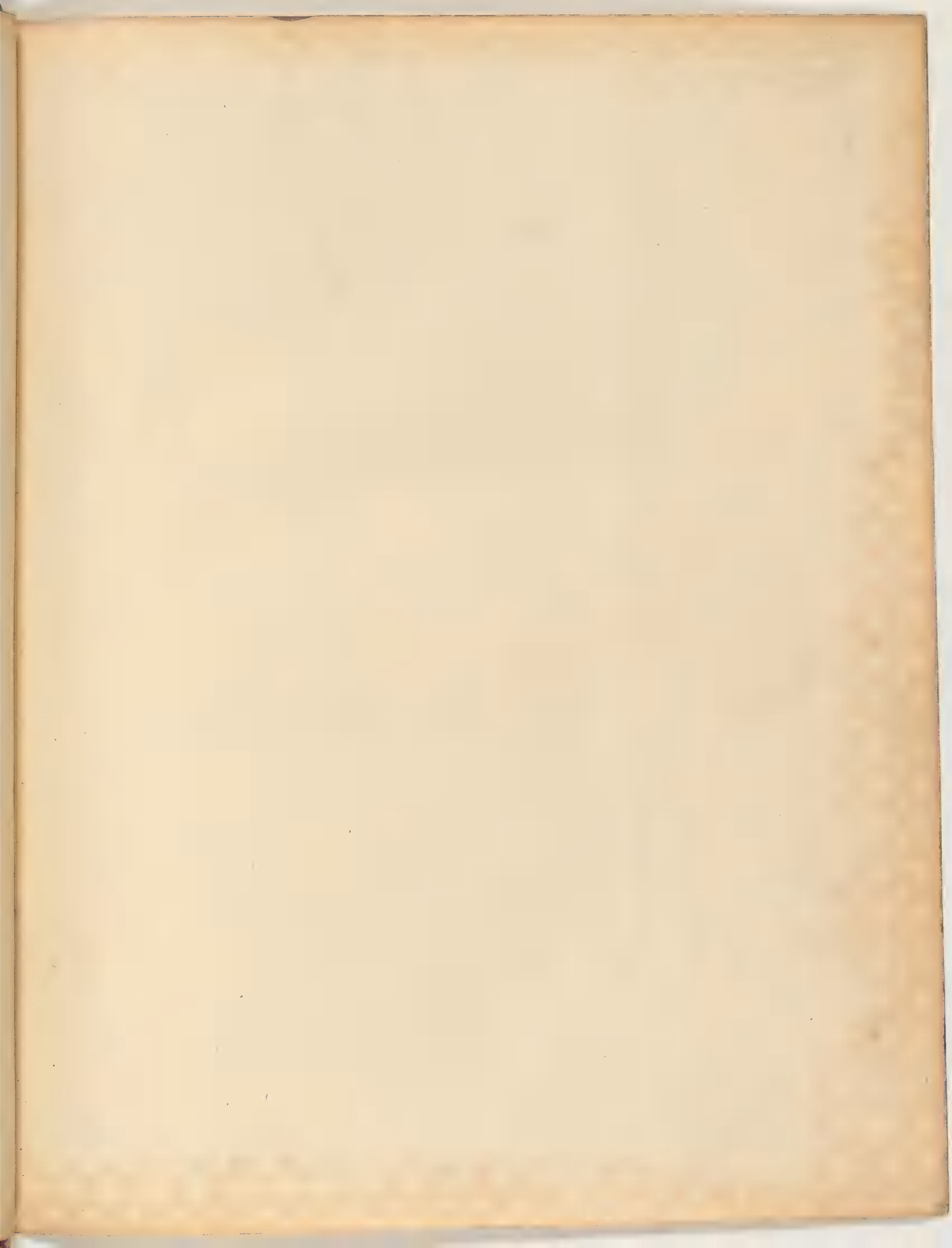

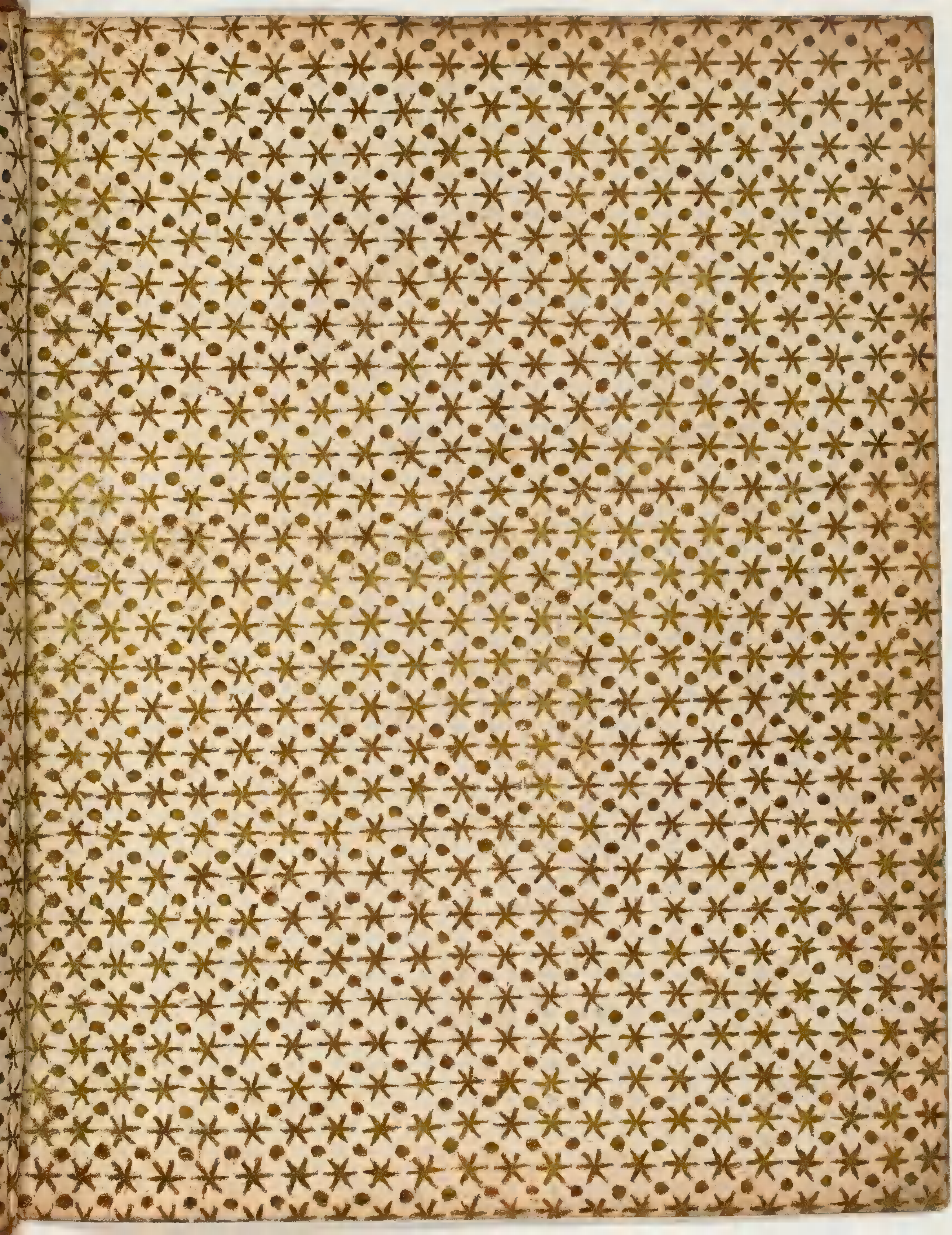

3131

